

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om statens specialfinansieringsbolag och lagstiftning som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om statens specialfinansieringsbolag. Genom lagen bildas ett nytt statligt specialfinansieringsbolag i aktiebolagsform som skall ha hand om exportgaranti- och specialgarantiverksamheten samt den kredit- och borgensverksamhet som riktar sig till små och medelstora företag. Enligt förslaget skall bolaget åta sig den verksamhet som för närvarande bedrivs av Statsgaranticentralen och Kera Abp.

Syftet med propositionen är att reformera förvaltningen av den offentligt understödda specialfinansieringen och den lagstiftning som har samband därmed för att effektiviteten och genomsynligheten hos den offentliga finansieringsandelen skall öka och den regionala tillgången på finansiering förbättras.

I propositionen befullmäktigas statsrådet att verkställa Kera Abp:s fusion med specialfinansieringsbolaget. Enligt förslaget skall Statsgaranticentralens tillgångar och affärsverksamhet föras över på det nya bolaget. Lagen om Statsgaranticentralen föreslås bli upphävd varvid Garantcentralens verksamhet kommer att upphöra. Ett nytt statligt specialfinansieringsbolag skall fortsätta den verksamhet som tidigare bedrevs av nämnda finansieringsinrättningar. Bolagets viktigaste uppgifter skall utgöras av den garanti- och borgensverksamhet som betjänar exportindustrin samt av sådan statlig specialfinansiering som är avsedd för små och medelstora företag.

Med förslaget syftar man till att göra den statliga specialfinansieringsverksamheten effektivare och statens ägarstyrning enklare. Det föreslås vidare att effekten av och genomsynligheten i den statliga specialfinansieringen skall förbättras. I och med att samtliga statliga specialfinansieringstjänster sam-

manförs i ett enda bolag kan överlappningen i de nuvarande statliga specialfinansieringsinrättningarnas verksamhet minskas. Koncentration av sakkunskapen om finansieringsverksamhet vid olika inrättningarna till ett ställe skulle vara till nytta för det nya bolagets kunder.

Genom bildande av ett statligt specialfinansieringsbolag främjas den regionala tillgången på finansieringstjänster för små och medelstora företag och på sådan statlig garanti- och borgensverksamhet som har samband med industrins exportverksamhet. Det bolag som skall bildas skall i sin verksamhet beakta de brister som förekommer i finansieringsmarknadens funktion. Målet för bolagets verksamhet skall vara att främja en gynnsam utveckling av sysselsättningen genom att tillhandahålla företag med svårigheter att skaffa finansiering på marknadsvillkor finansieringstjänster på områden med bristfällig marknadsfunktion. Vid sidan av dessa uppgifter skall det statliga specialfinansieringsbolaget fortsätta den verksamhet som tidigare bedrevs av Statsgaranticentralen genom att bevilja exportgarantier och borgen. I bolagets verksamhet skall special vikt läggas vid sakkunskapen om exportfinansiering och om de finansieringsprojekt som främjar inhemska företags internationalisering.

Dessutom föreslås det att det skall stiftas en lag om arrangemang i anslutning till grundandet av statens specialfinansieringsbolag, en lag om statsgarantifonden och en lag om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet. Vidare skall närmast lagtekniska ändringar göras i lagen om exportgaranti, lagen om statens konsolideringsgarantier, lagen om statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- eller rederirörelse, lagen om statsgarantier och ex-

portgarantier för investeringar som främjar miljövård, lagen om statsgarantier för tryggnad av basråvaruförsörjningen, lagen om statens kapitalgarantier och lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar. Enligt förslaget skall statens specialfinansieringsbolag fortsättningsvis bevilja garantier och borgen i samband med exportgarantiverksamhet och annan verksamhet som Statsgaranticentralen tidigare har bedrivit. Till övriga delar skall de nämnda finansieringstjänsterna förbli oförändrade.

Förslaget till en lag om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet gäller de finansieringstjänster som bolaget tillhandahåller små och medelstora företag. Den lag som nu föreslås bli stiftad skall ersätta de bestämmelser om finansiering som ingår i lagen om det publika aktiebolaget Kera Abp och bestämmelserna om garantier och borgen som Statsgaranticentralen tillhandahåller närmast små och medelstora företag.

Grunden till bolagets verksamhet skall utgöras av målet att verksamheten skall bära sig. Enligt förslaget skall staten dock kunna stödja den finansiering som riktas till specialfinansieringsbolagets kundföretag på ett sätt som ur närings- och regionalpolitisk synvinkel anses ändamålsenligt.

Dessutom föreslås att ansvaret för statsgarantifonden som står utanför statsbudgeten och som förvaltas av Statsgaranticentralen skall i samband med att Statsgaranticentralens verksamhet upphör övertas av handels- och industriministeriet. Det föreslås att den verksamhet som Statsgaranticentralen har ansvarat för skall begränsas att gälla närmast

exportgarantier och garantier för skeppsbyggnad, investeringar i miljövård och basråvaruförsörjning.

Staten skall ansvara för de exportgaranti- och specialgarantiförbindelser som bolaget iklär sig. Också garantier och borgen som beviljas små och medelstora företag skall omfattas av statens ansvar men de skall inte täckas med medel ur statsgarantifonden.

Enligt förslaget skall kreditinstitutslagen inte tillämpas på statens specialfinansieringsbolag. Eftersom bolaget i första hand skall koncentrera sig på att korrigera de brister som förekommer i finansieringsmarknadens funktion skall det inte konkurrera med de kreditinstitut som opererar på marknadsvillkor.

Eftersom syftet med propositionen är att de specialfinansieringstjänster som tillhandahålls av staten skall sammanföras under en helhet, är avsikten att Fide Ab, som ansvarar för utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter, omskapas till ett dotterbolag till det bolag som skall bildas. Statens specialfinansieringsbolag skall överta delägarskapet i Fonden för Industriellt Samarbete Ab (Finnfund) som bedriver finansieringsverksamhet som riktar sig till utvecklingsländer och övergångs-ekonomier.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa. På grund av förslaget att Kera Abp skall fusioneras med det bolag som skall bildas avses en del av lagarna träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	5
1. Inledning	5
2. Nuläget	5
2.1. Statliga specialfinansieringsinrättningar som berörs av reformen	5
2.2. Bedömning av nuläget	7
3. Propositionens mål och centrala förslag	9
3.1. Mål och medel	9
3.2. De viktigaste förslagen	11
4. Propositionens verkningar	18
4.1. Ekonomiska verkningar	18
4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	21
5. Beredningen av propositionen	21
6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	22
DETALJMOTIVERING	23
1. Lagförslagen	23
1.1. Lag om arrangemang i anslutning till grundandet av statens specialfinansieringsbolag	23
1.2. Lag om statens specialfinansieringsbolag	26
1.3. Lag om statsgarantifonden	31
1.4. Lag om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet	36
1.5. Lag om det publika aktiebolaget Kera Abp	41
1.6. Lagen om exportgaranti	41
1.7. Lagen om statens konsolideringsgarantier	41
1.8. Lagen om statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- eller rederirörelse	41
1.9. Lagen om statsgarantier och exportgarantier för investeringar som främjar miljövård	42
1.10. Lagen om statsgarantier för tryggnad av basråvaruförsörjningen	42
1.11. Lagen om statens kapitalgarantier	42
1.12. Lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar	42
2. Närmare bestämmelser	43
3. Ikraftträdelse	43
4. Lagstiftningsordning	43

LAGFÖRSLAG	44
1. Lag om arrangemang i anslutning till grundandet av statens specialfinansieringsbolag	44
2. Lag om statens specialfinansieringsbolag	46
3. Lag om statsgarantifonden	49
4. Lag om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet	51
5. Lag om ändring av 1 § lagen om det publika aktiebolaget Kera Abp	54
6. Lag om ändring av 4 § lagen om exportgaranti	55
7. Lag om ändring av lagen om statens konsolideringsgarantier	56
8. Lag om ändring av lagen om statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- eller rederirörelse	57
9. Lag om ändring av lagen om statsgarantier och exportgarantier för investeringar som främjar miljövård	58
10. Lag om ändring av lagen om statsgarantier för tryggnade av basråvaruförsörjning	59
11. Lag om ändring av lagen om statens kapitalgarantier	60
12. Lag om ändring av lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar	61
 BILAGOR	 62
Paralleltexter	62
5. Lag om ändring av 1 § lagen om det publika aktiebolaget Kera Abp	62
6. Lag om ändring av 4 § lagen om exportgaranti	63
7. Lag om ändring av lagen om statens konsolideringsgarantier	64
8. Lag om ändring av lagen om statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- eller rederirörelse	66
9. Lag om ändring av lagen om statsgarantier och exportgarantier för investeringar som främjar miljövård	68
10. Lag om ändring av lagen om statsgarantier för tryggnade av basråvaruförsörjningen	70
11. Lag om ändring av lagen om statens kapitalgarantier	71
12. Lag om ändring av lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar	72
 Förordning om statens specialfinansieringsbolag	 73
Förordning om statsgarantifonden	74

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Finansieringsmarknaden har utvecklats betydligt efter det att lagstiftningen om de inrättningar som var föregångare till Statsgarantcentralen och om Kera Abp trädde i kraft på 1960- och 1970-talen då de inledde sin verksamhet. De statliga specialfinansieringsinrättningarnas näringspolitiska uppgift har varit att utveckla sådana verksamhetsbetingelser som gynnar den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen.

De funktionella bristerna på finansieringsmarknaden i Finland har minskat under de senaste åren i och med att utbudet på marknadsmässig finansiering har ökat. För närvarande kan tillgången på finansiering betraktas som ganska god. På vissa områden fungerar dock finansieringsmarknaden inte tillräckligt effektivt: antingen står inga finansiella tjänster till buds eller tjänsterna har prissatts så att små och medelstora företag inte kan få dem på tillräckligt förmånliga villkor. Ofta saknas det privata utbudet helt eller utbudet är otillräckligt särskilt när det gäller riskfinansiering av små och medelstora företags verksamhet samt täckande av långsiktiga risker i samband med internationalisering. Särskilt på dylika områden är det motiverat att staten tillhandahåller specialfinansiering.

Den offentliga finansieringen skall komplettera de finansieringstjänster som tillhandahålls av den privata sektorn i fråga om sådan finansieringsverksamhet där den privata sektorn inte deltar i på grund av arten eller omfattningen av förlustrisk. Statlig specialfinansiering kan i stället för direkt kreditgivning även avhjälpa de funktionella bristerna på finansieringsmarknaden t.ex. genom att fördela förlustrisken vid kreditgivning med den privata finansieringssektorn. I fråga om den finansieringsverksamhet som riktar sig till små och medelstora företag är det ur näringspolitisk synvinkel ändamålsenligt att risken fördelas enligt ovan.

När den tredje fasen i den europeiska ekonomiska och monetära unionen (EMU) inleds kommer verksamhetsmöjligheterna för finansiärer och företag i Finland att utvidgas

ytterligare. En gemensam valuta kommer att främja förutsättningarna små och medelstora företags verksamhet på Europeiska unionens (EU) inre marknad. När den tredje fasen i EMU inleds kommer konkurrensen på finansieringsmarknaden att öka. Den allt snävare konkurrensen på finansieringsmarknaden och inom företagsverksamheten på den inre marknaden gör att det behövs också en effektivare och mer flexibel form av statlig specialfinansiering. Bildandet av ett statligt specialfinansieringsbolag enligt ovan skall i fråga om offentlig specialfinansiering, exportgarantiverksamhet och den näringspolitiska finansieringsverksamhet som riktar sig till små och medelstora företag möjliggöra en bättre anpassning till de ändringar i näringslivet som den europeiska ekonomiska och monetära unionen kommer att föra med sig.

2. Nuläget

2.1. Statliga specialfinansieringsinrättningar som berörs av reformen

Kera Abp

Kera Abp är ett finansieringsbolag som hör till handels- och industriministeriets förvaltningsområde och vars verksamhet riktar sig närmast till små och medelstora företag. Staten äger så gott som samtliga aktier i Kera Abp. Bestämmelser om bolaget ingår i lagen om det publika aktiebolaget Kera Abp (65/1971). Enligt lagen är Kera Abp:s näringspolitiska mål att verka för främjande och utveckling av företagsverksamheten i landet samt för uppnående av de mål som anges i lagen om regional utveckling (1135/1993). Bolaget skall i sin verksamhet även beakta skillnaderna i utvecklingen mellan de olika delarna av landet i samband med vidtagande av olika finansieringsåtgärder och tillämpning av de villkor som rör dem.

Kreditinstitutslagen (1607/1993) tillämpas med vissa undantag på Kera Abp. Bolaget har erhållit permanent undantagsställning i

fråga om tillämpning av Europeiska gemenskapernas (EG) kreditinstitutdirektiv. Finansinspektionen utövar tillsyn över Kera Abp:s verksamhet.

År 1997 uppgick antalet anställda vid Kera Abp till 277 personer. Kera Abp har sitt huvudkontor i Kuopio, tre distriktscentraler och 15 regionkontor.

Kera Abp:s beslut om beviljande av finansiering fattas huvudsakligen på regionkontoren på framställning av företagsanalytiker. Distriktscentralen behandlar också samtliga ansökningar som den vidarebefordrar till huvudkontoret. Delegeringen av beslut om finansiering till en lägre nivå i organisationen grundar sig på en femgradig riskklassificering som tillämpas vid bolaget och som även styr finansieringsbeslut och övriga åtgärder för företags utveckling. Kera Abp:s direktion behandlar de beslut om finansiering vars värde tillsammans med befintliga ansvarsförbindelser och beviljade men ännu inte uttagna krediter överskrider åtta miljoner mark. En viktig del i Kera Abp:s finansieringsverksamhet och riskhantering är den företagsanalysverksamhet som riktar sig till kundföretag och den sakkunskap om branschen som stöder denna.

I så gott som samtliga fall där kredit eller garantier beviljas av Kera Abp sker det utan tryggande säkerhet. Staten stöder Kera Abp:s verksamhet genom att bevilja statsgarantier för dess medelanskaffning, genom att ikläda sig räntestödsförbindelser samt genom att delvis bära ansvaret för de kreditförluster som uppstår i samband med krediter som beviljats utan tryggande säkerhet och garantier.

År 1997 uppgick värdet av de krediter vilka beviljas av Kera Abp till ca 1,7 miljarder mark och värdet av beviljade garantier till 300 miljoner mark. I slutet av 1997 uppgick värdet av Kera Abp:s lånestock till ca 6,3 miljarder mark och värdet av dess garanti- stock till ca 370 miljoner mark.

Statsgaranticentralen

Statsgaranticentralen hör till handels- och industriministeriets förvaltningsområde. Dess viktigaste uppgifter är att främja exporten samt förbättra verksamhetsbetingelserna för små och medelstora industriföretag. Dessa uppgifter utför Statsgaranticentralen genom att tillhandahålla företag och finansiärer exportgarantier och statsgarantier. Genom

exportgarantier kan ett företag eller en finansiär skydda sig mot sådana risker som är förenade med exporthandeln och förbättra sina möjligheter att skaffa finansiering för sin exportverksamhet. Garanticentralen beviljar även garantier för små och medelstora industriföretags riskfinansiering. Bestämmelser om Statsgaranticentralen ingår i lagen om Statsgaranticentralen (111/1989). Statsgaranticentralen förvaltar statsgarantifonden som står utanför statsbudgeten. Med medel ur denna fond betalas garantiersättningar samt övriga utgifter för Statsgaranticentralens verksamhet.

I slutet av 1997 uppgick antalet anställda vid Statsgaranticentralen till 113 personer. Garanticentralens regionala verksamhet överfördes i september 1997 från den egna organisationen till arbetskrafts- och näringscentralerna. Statsgaranticentralen har sitt huvudkontor i Helsingfors.

De exportgarantier och statsgarantier som tillhandahålls av Statsgaranticentralen innebär medvetet risktagande i samband med finansiering av exportföretags verksamhet så att tillväxten hos och utvecklingen av företag främjas genom en sund kapitalstruktur och garantiprodukter som är konkurrenskraftiga i förhållande till konkurrentländerna inom ramen för förutsebara kostnader. Kravet att exportgarantiverksamheten skall bära sig grundar sig på internationella bestämmelser.

Statsgaranticentralens viktigaste uppgift består i att täcka de politiska eller ekonomiska risker som är förenade med exporten från Finland och med exporten sammanhängande finansieringsarrangemang utanför OECD-området. Sådan exportkredit- och projektfinansiering som arrangerats i skydd av exportgarantier har ofta en stor betydelse när man konkurrerar om stora kapitalvaruleveranser. När det gäller särskilt exporten till länder där riskerna är höga utgörs problemet av bristande tillgång på garantier på den privata finansieringsmarknaden.

År 1997 beviljade Statsgaranticentralen garantier och borgen till ett värde av ca 14 miljarder mark. Det totala värdet av Statsgaranticentralens ansvarsförbindelser uppgick till 35 miljarder mark i slutet av 1997. Av dem var exportgarantiernas andel ca 29 miljarder mark. De regionalt mest betydelsefulla ansvarsförbindelserna i samband med exportgarantier gäller Asien. Det totala värdet av ansvarsförbindelser som gäller små

och medelstora företag uppgick till 3,8 miljarder mark i slutet av 1997.

Fide Ab

Bestämmelser om Fide Ab ingår i lagen om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda krediter (1136/1996). Bolaget hör till handels- och industriministeriets förvaltningsområde. Syftet med bolaget är att främja och utveckla finansieringen av exporten från Finland genom att administrera i första hand ett ränteutjämningsssystem som hänför sig till den offentligt understödda kreditgivningen. Staten svarar för det räntestöd som skall betalas till kreditinstituten med stöd av de ränteutjämningsavtal som bolaget har ingått med kreditinstituten. Fide Ab inledde sin verksamhet i början av 1997. Antalet anställda vid Fide Ab uppgår till fem.

Finnfund

Fonden för Industriellt Samarbete Ab eller Finnfund är ett finansieringsbolag vars syfte är att främja det industriella samarbetet med utvecklingsländerna och övergångsekonomierna. Bestämmelser om Finnfund ingår i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979). Finnfund hör till utrikesministeriets förvaltningsområde. Finnfund tillhandahåller riskfinansierings- och rådgivningstjänster. Bolagets verksamhet utgör ett komplement till kommersiella finansieringstjänster på de marknader där sådana saknas helt eller där de är otillräckliga samt vid projekt där riskerna överstiger den kommersiella sektorns möjligheter till risktagande. Utvecklingssamarbetspolitiska mål har styrt bolagets verksamhet. Under de senaste åren har Finnfunds verksamhet börjat riktat sig även till central- och östeuropeiska länder.

Finnfund erhåller räntestöd från staten. Bolaget har erhållit permanent undantagsställning i fråga om tillämpning av EG:s kreditinstitutsdirektiv.

I slutet av 1997 uppgick antalet anställda vid bolaget till 26 personer. År 1997 uppgick värdet av de finansieringsbeslut som fattades av Finnfund till ca 141 miljoner mark. Värdet av den gällande finansieringsstocken uppgick till 786 miljoner mark i slutet av år 1997.

2.2. Bedömning av nuläget

Statlig specialfinansiering och finansieringsmarknaden

De snabba ändringarna på finansieringsmarknaden har återspeglats även i den statliga specialfinansieringen. De inhemska specialfinansieringsinrättningarna grundades på 1960- och 1970-talen efter dåtida behov på en finansieringsmarknad som var så gott som fullständigt reglerad. Inhemskt sparande räckte då inte till för finansiering av investeringar även om breddning av den industriella basen var ett av de viktigaste näringspolitiska målen. Av den totala kreditgivningen på finansieringsmarknaden har dock som högst endast drygt fem procent kanaliserats via de statliga specialfinansieringsinrättningarna. Deras betydelse är ju också störst inom riskfördelningen och riskanalysen, dvs. vid exportfinansiering, garanti- och borgensverksamhet och företagsanalys.

Liberalisering av finansieringsmarknaden på 1980-talet medförde väsentliga ändringar på finansieringsmarknaden i Finland. De nya egenskaperna hos företags finansiella verksamhetsmiljö består av positiv realränta samt likvärdig skattemässig behandling av eget och främmande kapital. Tillsammans med förbättrad inkomstfinansiering och ett försiktigt investeringsbeteende har detta resulterat i att företagets soliditet har ökat. I Finland har man under de senaste åren fått uppleva en ny situation där finansieringsutbudet överstiger efterfrågan.

Största delen av företags behov av extern finansiering täcks av den finansiering som förmedlas av kreditinstitut och försäkringsanstalter. Ca hälften av denna består av finansiering som förmedlas av depositionsbanker. Bland utvecklingstrenderna kan upptäckas ökad värdepapperisering och en sakt ökning av kapitalplaceringar som finansieringsform. Tyngdpunkten i den offentliga sektorns verksamhet har flyttats alltmer mot tryggande av stabiliteten hos och verksamhetsbetingelserna för finansieringsmarknaden, dvs. finansieringsförmedlingens verksamhetsbetingelser och diversifiering av verksamheten. Under de senaste åren har speciella ansträngningar gjorts för att små och medelstora företags exportverksamhet skall kunna ökas. Även investeringarna har förväntats öka och förbättra sysselsättningsläget.

I framtiden kan förändringarna på finansieringsmarknaden förväntas fortsätta. Faktorer som medverkar till detta är den teknologiska utvecklingen och utvecklingen av telekommunikation, världsekonomisk integration och en ökande konkurrens. Efterfrågan på finansiering på EU:s inre marknad påverkas även av en minskad statliga upplåning. EMU:s tredje fas kommer att påskynda ändringarna på finansieringsmarknaden. Samtidigt kommer investerarnas möjligheter att sprida sina investeringar att öka liksom även möjligheterna för dem som frågar efter finansiering. En gemensam valuta inom EU kommer att inom den ekonomiska och monetära unionen eliminera valutakursriskerna och skapa förutsättningar för en integration av marknaden. En ökad konkurrens betyder också att överkapaciteten inom sektorn kommer att försvinna. Glidning över sektorsgränserna blir allmännare och fusionerna över gränserna kommer att öka. Nya distributionskanaler kommer att tas i bruk vid sidan av de traditionella och innovationer på finansieringens område kommer att lanseras fortare än tidigare.

I och med att finansieringsmarknaden utvecklas kommer förmodligen också behovet av offentlig specialfinansiering i dess nuvarande form att minska. Ökningen av sparmedel tack vare fonderade pensioner tillsammans med minskad offentlig skuldsättning kommer att tvinga de privata finansiärerna att sprida sina investeringar på fler placeringsobjekt än tidigare. Konkurrenten tvingar dem också att söka efter kunder på sådana målmarknader där täckningen är lägre och riskerna större.

I framtiden kommer det dock fortfarande att finnas brister på finansieringsmarknaden och därmed behov av offentlig specialfinansiering. Till sådana hör åtminstone täckning av de långfristiga riskerna vid exporten samt fördelning av de risker som är förenade med krediter som beviljas små och medelstora företag. Också bristande säkerheter kan betraktas som ett problem när det gäller små och medelstora företags möjligheter att få kredit. Dessutom krävs åtgärder i form av offentlig specialfinansiering när nya innovativa företag skall grundas och de finansieringsproblem som är förenade med den affärsverksamhet som riktar sig till övergångs-ekonomier skall lösas.

Exportgarantier och projektfinansiering

Särskilt inom industrin har man framhävt den stora betydelsen av Statsgaranticentralens exportgarantiverksamhet för den finländska industrins konkurrenskraft. Efterfrågan på exportgarantier för finansieringsarrangemang i samband med export har under de senaste åren i en allt större utsträckning gällt stora kapitalvaruleveranser i de branscher som intar en nyckelställning när det gäller exporten. Exportgarantiförbindelsernas andel av det totala värdet av Garanticentralens ansvarsförbindelser var mer än 90 %. Vid de finansieringsarrangemang som ordnas av Statsgaranticentralen sker ofta riskfördelning mellan inhemska och utländska kreditinstitut.

Under 1990-talet har särskilt projektfinansieringens betydelse ökat. Vid projektfinansiering sammanförs säkerheter och de förbindelser som olika parter iklätt sig under en helhet som kan innehålla t.ex. intäckningar eller arrangemang med spärrkonton. Projektfinansieringen ansluter sig i regel till stora projekt och avsikten är ofta att bygga en ny produktionsinrättning. Projektfinansiering används i fråga om vissa länder samt i de branscher som är viktiga för den finländska exporten.

Exporthandeln sysselsätter indirekt många små och medelstora företag genom underleverantörsavtal. Små och medelstora företags efterfrågan på exportgarantier har gällt närmast säkerställande av kortfristiga exportfordringar. Det skulle vara ändamålsenligt att Statsgaranticentralens sakkunskap om exportgarantiverksamheten kunde utnyttjas i en större omfattning än hittills också när det är fråga om små och medelstora företags strävanden att öka sin export.

En betydande del av Statsgaranticentralens verksamhet består av täckande av de risker som är förenade med exportverksamheten samt av riskfördelning. Statsgaranticentralens borgens- och garantiverksamhet som riktar sig till små och medelstora industrieföretag har utvecklats under de senaste åren särskilt tack vare det produktutvecklingsarbete som grundar sig på den ömsesidiga riskfördelningen mellan flera finansiärer. Tillgången på Statsgaranticentralens tjänster har förbättrats först genom dess eget regionala nät och sedan i och med att arbets-

krafts- och näringscentralerna inledde sin verksamhet i september 1997.

Konkurrensaspekter

Den statliga specialfinansieringen skall koncentrera sig på avhjälpande av brister i finansieringsmarknadens funktion, den får inte snedvrída konkurrensen på marknaden. Av finansieringstjänsterna kan garanti- och borgensverksamheten betraktas som ett alternativ som ur konkurrenssynvinkel är mer neutralt än långivning eftersom det försnämnda gäller krediter som beviljats kunden av en privat finansör. I framtiden bör tyngdpunkten i den statliga specialfinansieringsverksamheten i större utsträckning än förut flyttas mot riskfördelning.

I specialfinansieringen bör staten också utnyttja det distributionsnät som privata finansinstitut har byggt upp. Ett dylikt handlingsmönster är kostnadseffektivt och ett neutralt sätt att agera med beaktande av det allmänna konkurrensläget på finansieringsmarknaden. Som exempel på ett dylikt handlingsmönster kan nämnas Fide Ab:s verksamhet som administratör av riskutjämnings-systemet för statliga krediter på OECD-villkor samt Statsgarantientralens modell för riskfördelning där Garantientralen på vissa villkor delar risken med bankerna.

Till sådana tjänster som i viss utsträckning kan anses konkurrera med de tjänster som tillhandahålls av den privata finansieringssektorn kan räknas Statsgarantientralens garantier för täckande av kortfristiga kommersiella risker vid export. Garantientralen ämnar dock avstå från denna marknadsmässiga exportgaranti-verksamhet där betalningstiderna är korta och det nya bolaget skall sålunda inte bedriva dylik verksamhet.

Aven i fråga om statliga krediter som beviljas små och medelstora företag skall de allmänna konkurrensaspekterna på finansieringsmarknaden beaktas. Statens specialfinansieringsbolag skall koncentrera sig på att avhjälpa de funktionella bristerna i den marknadsbaserade finansieringen.

Skilda och överlappande verksamheter

För tillfället är de statliga specialfinansieringsinrättningarna funktionellt avskilda från varandra. Detta främjar inte ett effektivt utnyttjande av statens ekonomiska resurser. Den nuvarande strukturen bidrar också till

att det kunnande och den sakkunskap som Statsgarantientralen och de statliga finansieringsinrättningarna i bolagsform äger inte kan utnyttjas maximalt av samtliga inrättningar.

Kera Abp:s nuvarande regionala servicenät kan betraktas som tillräckligt täckande och funktionsdugligt. Tills vidare har bolaget inte i nämnvärd grad kunnat delta i finansieringen av företags internationalisering.

För närvarande har Statsgarantientralen och Kera Abp sådan verksamhet och sådana produkter som överlappar varandra när det gäller garantier som beviljas små och medelstora företag. Den projektfinansiering som Finnfund tillhandahåller kan till en viss del anses komplettera Statsgarantientralens exportgaranti- och projektfinansieringsverksamhet. Kera Abp och Finnfund beviljar dessutom medelstora och stora företag långfristiga investeringslån. I fråga om företagsanalys har närmast Kera Abp och Statsgarantientralens sm-kundtjänst verksamhet som delvis överlappar den andra inrättningens verksamhet och delvis är parallell med den. En dryg fjärdedel av Garantientralens kunder är också kunder hos Kera Abp.

3. Propositionens mål och centrala förslag

3.1. Mål och medel

Strategiska utgångspunkter för den statliga specialfinansieringen

Målet för statens näringspolitik är att främja företagsverksamheten, sysselsättningen och produktionen samt internationaliseringen. Att påverka den regionala utvecklingen utgör en del av bolagets verksamhet på samma sätt som det utgör en del av Kera Abp:s verksamhet i dag. Statsekonomi och finansieringssektorn är utsatta för ett hårt tryck att åstadkomma nedskärningar i utgifterna vilket ytterligare ökar kraven på effektivitet. Detta har verkningar också för de statliga specialfinansieringsinrättningarna.

Målet för propositionen är att reformera den statliga specialfinansieringen så att den för sin del kan stödja utvecklingen av marknadsbaserad företagsfinansiering och verksamhetsbetingelserna för privata finansörer. Den statliga specialfinansieringen skall i första hand koncentrera sig på avhjälpande av brister i finansieringsmarknadens funk-

tion. Enligt denna princip skall staten producera sådana finansieringstjänster som är nödvändiga för att de näringspolitiska målen skall kunna nås och som inte i tillräckligt stor utsträckning eller på tillräckligt skäliga villkor tillhandhålls av privata operatörer.

När EMU:s tredje fas inleds kommer detta att föra med sig ändringar både i företagets och finansiärernas verksamhet. En gemensam valuta kommer att sänka tröskeln för sm-sektorns exportverksamhet. Å andra sidan kan det antas att konkurrensen på marknaden kommer att bli allt snävare både ur finansieringsmarknadens och ur företagens synvinkel. Den statliga specialfinansieringen har största förutsättningar att svara mot nya krav på ökad efterfrågan och effektivitet när verksamheten sker inom ramen för ett enda bolag.

Det är ändamålsenligt att tillgången på statlig specialfinansiering i de olika regionerna runtom i landet förbättras för att man tillsammans med arbetskrafts- och näringscentralerna kan åstadkomma ett bättre fungerande samarbetsnät och en bättre servicestruktur. Det bästa sättet att åstadkomma samverkan av olika finansieringstjänster med tanke på kunderna samt ett funktionellt samarbete och en fungerande arbetsfördelning mellan olika parter är att verksamheten är koncentrerad till ett enda finansieringsbolag.

Målet för den statliga specialfinansieringen skall vara att avhjälpa bristerna i marknadens funktion. Den får inte snedvrida konkurrensen. I framtiden bör staten i en allt större utsträckning koncentrera sig på riskfördelning och utnyttja det distributionsnät som marknadsmässiga operatörer har byggt upp.

Förberedelserna inför den tredje etappen av EMU

När den tredje fasen i EMU inleds kommer verksamhetsbetingelserna för finansieringsmarknaden att påverkas väsentligt. Ett av de viktigaste målen för propositionen är att man i samband med den aktuella organisatoriska reformen av den statliga specialfinansieringen förbereder sig på denna förändring. Under den tredje etappen av EMU kommer en gemensam valuta att införas och användas av de offentliga och privata operatörerna i EU:s medlemsstater varvid valutagränserna mellan medlemsstaterna avskaffas.

Det kan antas att de karakteristiska dragen hos finansieringsmarknaden i de olika medlemsstaterna börjar bli alltmer likriktade när övergången till EMU sker. Att konkurrensen på finansieringsmarknaden och inom de övriga sektorerna av näringslivet i allmänhet blir allt snävare kommer att påverka även värdepappersmarknadsplatserna och deras stödtjänster. På finansieringsmarknaden kommer tyngdpunkten i en större utsträckning än tidigare att flyttas från bankfinansieringen till kapitalmarknaden där företagen med hjälp av masskuldebrevslån och aktieemissioner söker finansiering direkt hos investerare. Ur företags synvinkel kommer då betydelsen av det egna kapitalet att öka jämfört med det främmande kapitalet. När det gäller masskuldebrevsmarknaden kommer också den ökande likviditeten och de små räntemarginalerna att bidra till att man i fråga om företagsfinansiering i en allt snabbare takt kommer att övergå från bankkrediter till masskuldebrevslån.

När den tredje fasen i EMU inleds kommer även den offentliga sektorns ställning på finansieringsmarknaden att påverkas. När finansieringsmarknaden utvecklas och blir allt effektivare kan det allmänt antas att också de funktionella bristerna på finansieringsmarknaden kommer att minska. På den europeiska finansieringsmarknaden kommer troligen användningsområdet för den statligt understödda finansieringen att begränsas jämfört med nuläget genom Europeiska gemenskapens lagstiftningsåtgärder och de internationella överenskommelser som medlemsstaterna är bundna av. Inom EMU kommer man troligen att särskilt noggrant följa finansieringsmarknadens funktion och de faktorer som inverkar skadligt på finansiärernas konkurrensneutralitet. Till en sådan verksamhet som i vissa fall kan anses inverka skadligt på marknadens funktion kan t.ex. räknas det att någon tillhandahåller finansiering gratis eller till ett pris som understiger det allmänna marknadspriset.

En allmän sänkning av räntenivån, utvecklingen av finansieringsmarknaden och de allt smalare räntemarginalerna till följd av en ökad konkurrens kommer att ha som resultat att de offentliga specialfinansieringstjänsterna på den europeiska finansieringsmarknaden inte längre kommer att vara lika förmånliga som förut. Av denna anledning skulle det inte vara ändamålsenligt, och inte heller nödvändigtvis möjligt, för de statliga

specialfinansieringsinrättningarna att öka volymen av den finansiering som de tillhandahåller eller att söka nya marknadsområden i syfte att säkerställa tillräcklig inkomstfinansiering så som de privata finansinrättningarna gör i en motsvarande situation. I och med att den tredje etappen i EMU inleds kommer liknande krav rörande kostnadseffektivitet som ställs på privata företag att också ställas på statens specialfinansieringsinrättningar på grund av att betydelsen av finansieringsmarknadens transaktionskostnader ökar. Denna förestående utveckling kommer att påverka även de statliga specialfinansieringstjänsterna i Finland. Ett nytt specialfinansieringsbolag skulle på ett effektivare och mer flexibelt sätt än de nuvarande statliga specialfinansieringsinrättningarna kunna anpassa sig till de ändringar som den tredje etappen i EMU kommer att föra med sig i förhållandena på finansieringsmarknaden.

Den offentliga finansieringens genomsynlighet

Målet för propositionen är vidare att öka genomsynligheten i den offentliga finansieringen. Därvid skall man kunna åstadkomma en noggrannare kalkylmässig bedömning av volymen och effekten av offentlig finansiering. Detta kan göras genom att man utvecklar prissättningskalkyleringen och den uppföljande kalkyleringen.

Vid prissättningskalkylering har man som mål att det finansieringsteoretiskt rätta priset skall skiljas från det stödelement som riktas till kundföretaget varvid bedömningen av stödets effekt underlättas. Den uppföljande kalkyleringen omfattar en klar redovisning av stödformerna på resultaträkningen, specifikationer i bokslutsuppgifterna och en bedömning av stödets effekt. Genom en jämförelse mellan prissättningskalkyleringen och den uppföljande kalkyleringen kan prissättningen styras mot rätt riktning med tanke på de mål som satts upp för stödet.

3.2. De viktigaste förslagen

Sammanslagning av den statliga specialfinansieringen

I propositionen föreslås att ett nytt publikt aktiebolag med uppgift att sköta den statliga specialfinansieringen bildas genom en

sammanslagning av Kera Abp:s och Statsgaranticentralens verksamheter. Det föreslås att bolaget skall höra till handels- och industriministeriets förvaltningsområde. Särskilda bestämmelser om handels- och industriministeriets roll som behörigt ministerium skall införas eftersom bolaget har ett så omfattande verksamhetsfält. Bolaget skall fortsätta med att tillhandahålla företag sådana kredit- och garantitjänster som för tillfället tillhandahålls av Kera Abp och sådana garanti- och borgenstjänster som i dag tillhandahålls av Statsgaranticentralen.

Bolagets finansieringsverksamhet skall sålunda omfatta

— exportgarantier och specialborgensverksamhet, samt

— borgensverksamhet och kreditgivning som riktar sig till små och medelstora företag.

Utöver detta skall bolaget bedriva sådan rådgivnings- och utbildningsverksamhet som har samband med finansiering. Enligt förslaget skall bolaget i enlighet med sitt syfte och sina mål även utveckla nya serviceprodukter på finansieringens område.

Finansiering av export och internationalisering

Statsgaranticentralens nuvarande exportgaranti- och projektfinansieringsverksamhet samt de funktioner som stöder dessa skall enligt förslaget övertas av det nya bolaget och utgöra dess viktigaste uppgifter. Distributionskanalerna för Garanticentralens produkter kommer att öka jämfört med nuläget så att produkterna kommer inom räckhåll för den nationellt breda småföretagarsektorn vilket kommer att öppna nya möjligheter för sm-företagens exportverksamhet. Målet för det nya bolaget är att säkerställa att finansieringssystemet för den offentligt understödda exporten är internationellt konkurrenskraftigt, vilket är av avgörande betydelse för näringslivet. De exportgarantiarrangemang som tillhandahålls av bolaget skall vara konkurrenskraftiga jämfört med motsvarande system i andra länder.

Mätt med det totala värdet av förbindelser kommer exportgarantiverksamheten att vara det nya bolagets viktigaste verksamhetsform. I slutet av 1997 uppgick det sammanlagda värdet av Statsgaranticentralens exportgaranti- och specialborgensförbindelser till ca 32 miljarder mark. Av denna summa var ex-

portgarantiernas andel över 28,7 miljarder mark. Med specialborgensförbindelser avses här statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- och rederirörelse, statsgarantier och exportgarantier för investeringar som främjar miljövård och statsgarantier för trygghet av basråvaruförsörjning. Betydelsen av statlig specialfinansiering, speciellt i fråga om exportgarantier, kan antas vara minst lika stor under de kommande åren som under tidigare år. Exportgarantierna kommer också i fortsättningen att ha en mycket stor betydelse för den finländska exportindustrin, särskilt när det gäller försäkring av stora enskilda exportprojekt mot både kommersiella och politiska risker.

Kredit- och borgenstjänster för sm-sektorn

Mätt med antalet kunder utgör den kredit- och borgensverksamhet som riktas till småföretag det nya bolagets mest betydelsefulla verksamhetssektor. I slutet av 1997 omfattade Kera Abp:s nuvarande kundkrets ca 17 000 kunder av vilka flertalet utgörs av de allra minsta företagen. Det sammanlagda värdet av Kera Abp:s och Statsgaranticentralens borgensstock uppgick till ca 2 miljarder mark i slutet av 1997. För Statsgaranticentralens del räknas de industrigarantier som avses i lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar (375/1963) samt garanticentralens konsolideringsgarantier och kapitalgarantier till den ovan nämnda summan.

Det nya bolaget kommer att ha en stor betydelse för de företag som nu skall inleda sin verksamhet. De har de sämsta möjligheterna att få marknadsmässiga krediter eller borgen på grund av att de saknar säkerheter. En näringspolitiskt viktig uppgift för det nya bolaget är sålunda att säkerställa tillgången på finansiering utan trygghetssäkerheter.

Det nya bolaget skall utveckla samarbetet med arbetskrafts- och näringscentralerna. Ökad effektivitet skapar förutsättningar både för bättre service och för lägre administrativa kostnader för finansieringen. Målet är att den statliga specialfinansieringens lönsamhet kan förbättras och behovet av stöd kan minskas utan att priset på finansieringstjänsterna behöver höjas och utan att kvaliteten försämras. Genom reformen blir det möjligt att i större utsträckning än tidigare i framtiden vid behov flytta tyngdpunkten i den nuvarande verksamheten från kreditverksamhet

mot riskfördelning.

Det föreslås att bolaget på näringspolitiska grunder kan åläggas speciella finansieringsuppgifter som staten kan stöda. Som exempel på sådana kan nämnas produkter som liknar Kera Abp:s småföretagarlån och lån till kvinnliga företagare samt räntestöd som beviljas på regionala grunder.

Genomsynligheten i det nya bolagets verksamhet och i den offentliga finansiering som bolaget erhåller skall ökas genom att stödsystemet görs klarare och att ekonomiförvaltningssystemet utvecklas.

Bolaget skall enligt förslaget även kunna fungera som förmedlare av sådan finansiering som kanaliseras via EU. Förmedling av finansiering från EU och EU:s finansieringsprogram till finländska företag skulle också kunna passa bra in i den finansieringsverksamhet som bolaget riktar till små och medelstora företag.

Kapitalplaceringsverksamheten skiljs från annan verksamhet

Det nya specialfinansieringsbolaget skall inte bedriva yrkesmässig kapitalplaceringsverksamhet i form av fondplaceringar (venture capital, private equity). Kapitalplaceringsverksamheten skiljer sig från kredit- och borgensverksamheten både till tillvägagångssättet och till sin natur. Inom den privata finansieringssektorn har målet varit att den s.k. captive-kapitalplaceringsverksamheten skall skiljas från kredit- och borgensverksamhet genom tillräckliga arrangemang av ägandeförhållandena. Ett skäl till detta är att man eftersträvar självständigt beslutsfattande och ett opartiskt bemötande av investerare. Eftersom det är fråga om ett statligt specialfinansieringsbolag skulle egen kapitalplaceringsverksamhet vara olämplig med tanke på bolagets konkurrensneutralitet också därför att bolaget beviljar garantier för sådana kapitalplaceringar som avses i lagen om statens kapitalgarantier (594/1992).

Målet är att den statliga kapitalplaceringsverksamheten skall göras effektivare genom en klarare arbetsfördelning och ändrad verksamhetsinriktning mot s.k. grossistverksamhet, dvs. att fungera som en fondernas fond. Verksamhet skall kunna riktas även till finansiering av företag som skall inleda sin verksamhet. Den offentliga finansieringen skall sålunda öka möjligheterna för företag

med tillväxtförmåga att erhålla finansiering genom att utveckla förutsättningarna för kapitalplaceringar och genom att främja företagsverksamheten.

Verksamhetsstart

Avsikten är att det nya bolaget skall inleda sin verksamhet redan innan Kera Abp och Statsgaranticentralen uppgår i det nya bolaget. Efter att bolaget bildats skall de aktier i Kera Abp som staten äger övertas av bolaget och bolaget skall till att börja med fungera som ett holdingbolag. Aktierna i Kera Abp skall övertas av det nya specialfinansieringsbolaget på ett sätt som föreskrivs i lagen om aktiebolag (734/1978) och till ett gängse pris. Statsrådet skall befullmäktigas att fastställa ett gängse pris som skall bestämmas utgöra apportvärde. Kera Abp som blivit dotterbolag skall fusioneras med specialfinansieringsbolaget genom s.k. dotterbolagsfusion samtidigt som Statsgaranticentralens verksamhet införlivas med det nya bolaget. För Statsgaranticentralens del är det fråga om närmast apportering av lös egendom och affärsverksamhet vilka skall utgöra en del av det nya bolagets kapital.

Ekonomiska verksamhetsprinciper

Målet för specialfinansieringsbolagets verksamhet är att den skall bära sig. Detta betyder att kostnaderna för återfinansiering och för egen verksamhet samt eventuella kreditförluster skall täckas med de inkomster som fås av finansieringsverksamhet. Kravet på att verksamheten skall bära sig skall gälla den del av bolagets verksamhet som inte uttryckligen erhåller särskilt stöd på grund av statens regional- eller näringspolitiska mål som bestämts i lag eller fastställts i statsbudgeten för uppnående av nämnda mål. Kravet att verksamheten skall bära sig gäller speciellt exportgarantiverksamheten. Kraven på lönsamhet i fråga om exportgarantiverksamhet har definierats i de internationella avtal som Finland är bunden av.

Kravet att verksamheten skall bära sig gäller utöver exportgarantier också krediter och borgen som beviljas sm-företag, dock så att staten kan stöda bolaget såväl genom regionalt räntestöd och specialräntestöd som genom ersättningar för kredit- och borgensförluster. Det stödelement som ingår i dessa

skall endast kanaliseras genom bolagets balansräkning medan de slutliga förmånstagarerna är specialfinansieringsbolagets kunder.

Syftet med de föreslagna bestämmelserna och med att föreskrifter om bolagets verksamhetspolicy meddelas på en lägre nivå är att säkerställa att bolagets verksamhet koncentreras på avhjälpande av de brister som förekommer på finansieringsmarknaden. Bolaget skall inte konkurrera med dem som erbjuder finansiering på marknadsvillkor. Av denna anledning skall den statliga specialfinansieringens viktigaste verksamhetsfält också i fortsättningen utgöras av kredit- och borgensverksamhet som riktar sig till sådana företag som inte har tillgång till tillräckliga tryggnads säkerheter.

Vid sidan av den riskfördelning som avsluter sig till kreditverksamhet utan tryggnads säkerheter skall staten genom specialfinansieringsbolagets balansräkning kunna kanalisera sådana stöd som gagnar specialfinansieringsbolagets kunder. Till dylika stöd hör enligt förslaget regionalt räntestöd och specialräntestöd.

Enligt förslaget skall regionalt räntestöd och specialräntestöd kunna användas till att sänka priset på den finansiering som beviljas kundföretag, dvs. räntemarginalen skall kunna minskas från den nivå vilken bolaget annars skulle vara tvungen att uppbära för att lönsamhetsmålet skall kunna nås. Det regionala räntestödet och specialräntestödet är alltså företagsstöd som riktas till kundföretag och skall omfattas av samma principer som tillämpas i fråga om normala företagsstöd. Det regionala räntestödet skall gälla krediter som kan beviljas företag som är belägna inom utvecklingsområdets stödområde I eller II enligt 7 § lagen om regional utveckling. Stödbeloppen skall graderas regionvis.

Specialräntestödet skall enligt förslaget gälla t.ex. småföretagarlån och lån till kvinnliga företagare som för tillfället tillhandahålls av Kera Abp. Genom nämnda stödformer skall man kunna främja speciellt företag som skall inleda sin verksamhet och stödet skall baseras sig på de relativt stora administrativa kreditkostnaderna. Dylika stöd som har riktats direkt till ett visst ändamål kommer även i fortsättningen att spela en viktig näringspolitisk roll i specialfinansieringsbolagets verksamhet.

Enligt förslaget skall statsrådet fastställa de mera detaljerade villkoren för regionalt räntestöd och specialräntestöd.

Den ersättning för kredit- och borgensförluster som i statsbudgeten skall anvisas bolaget är ett näringspolitiskt instrument med hjälp av vilket man kan sänka priset på särskilt sådan finansiering som beviljas små och medelstora företag. Tack vare detta kan specialfinansieringsbolaget till en stor del förbise kundrisken när det bestämmer priset på krediten eller garantin. Det föreslås att statsrådet skall bestämma de mera detaljerade villkoren för det årliga regionala räntestödet och specialräntestödet. I enlighet med den praxis som tillämpas i fråga om Kera Abp skall endast en del av kreditförlusterna ersättas. För Kera Abp:s del har ca hälften av kreditförlusterna täckts. Enligt förslaget skall man genom ersättningen för kredit- och borgensförluster också i fortsättningen kunna täcka de förluster som uppstår vid all slags kredit- och borgensverksamhet som bedrivs av bolaget.

Den stödform som skall användas till att stöda bolagets verksamhet skall enligt förslaget vara verksamhetsstöd. Med hjälp av det skall man kunna täcka de kostnader som medförs bolaget av undersökningar och utredningar i samband med finansieringsbeslut samt av den företagsutvecklings- och serviceverksamhet samt rådgivning som företaget bedriver. Verksamhetsstödet skall delvis ersätta det s.k. grundräntestöd som Kera Abp har erhållit. Skillnaden mellan de nämnda stödformerna består i att i fråga om verksamhetsstöd skall stödbeloppet bestämmas enligt vissa lagstadgade faktiska kostnader. Införandet av verksamhetsstöd syftar till att göra betydelsen av offentligt stöd för den statliga specialfinansieringen klarare och att öka stödets genomsynlighet, vilket i sin tur underlättar bedömningen av verksamhetens effektivitet. Enligt förslaget skall statsrådet fastställa stödbeloppet och villkoren för verksamhetsstödet.

Statens ansvar

Enligt förslaget skall både exportgaranti- och borgensverksamheten ske på statens risk. Detta innebär att såväl de exportgarantier som bolaget beviljar och de specialborgensförbindelser som bolaget iklär sig samt de borgensförbindelser som rör sm-företag har statsgaranti. Särskilt när det gäller exportgarantiverksamhet har garantigivarens dvs. exportgarantisamfundets förmåga att under alla omständigheter svara för sina

förbindelser en central betydelse. Av denna anledning har det uppstått en internationell praxis enligt vilken de förbindelser som exportgarantisamfund iklär sig har statsgaranti.

Enligt förslaget skall samtliga garanti- och borgensförbindelser som specialfinansieringsbolaget iklär sig ha lagmässig statsgaranti. Denna skall formuleras så att staten ansvarar för de garanti- och borgensförbindelser som bolaget iklätt sig om bolaget på grund av insolvens som fastställts genom ett lagenligt förfarande inte är kapabelt att svara för sina förbindelser. De krav som grundar sig på garanti- eller borgensförbindelse skall därmed riktas först mot bolaget och statens ansvar skall inträda, om det har fastställts att specialfinansieringsbolaget i fråga om nämnda garantier eller borgen är betalningsskyldigt och bolaget inte har fullgjort denna skyldighet.

Bolagets förhållande till kreditinstitutslagen

Det föreslås att kreditinstitutslagen inte skall tillämpas på specialfinansieringsbolaget. Bolaget skall dock kunna anskaffa medel från allmänheten (masskuldebrevslån) så som Kera Abp har gjort för att kunna återfinansiera sin kreditgivning. Det skall anhållas om permanent undantagsställning (PE-status) för bolagets del när det gäller tillämpning av EG:s kreditinstitutsdirektiv. Innan undantag beviljas ställs beträffande anskaffning av medel som skall återbetalas i artikel 3 i rådets andra direktiv 89/646/EEG om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut, samt med ändring av direktiv 77/780/EEG, nedan *andra kreditinstitutsdirektivet*, krav på ordnande av skydd för investerare, vilket betyder att bolaget i praktiken inte utan statsgaranti kan skaffa finansiering från allmänheten genom överlåtbara skuldebrev som närmast kan bestå av masskuldebrevslån. Kera Abp har skaffat ca hälften av sin upplåning genom dylika o begränsat överlåtbara masskuldebrevslån.

Bolaget bedöms ha goda möjligheter att ganska snabbt kunna erhålla permanent undantagsställning i fråga om tillämpningen av kreditinstitutsdirektiv. Diskussioner om detta har inletts med kommissionen. Efter att bolaget erhållit permanent undantagsställning kan det skaffa återfinansiering utan några begränsningar som beskrivits ovan. Innan bolaget erhåller permanent undantagsställ-

ning skall återfinansieringen medelst överlåtbara skuldebrev till allmänheten enligt förslaget kunna möjliggöras genom statsgaranti. Det finns inga hinder för återfinansiering medelst icke-överlåtbara skuldebrev redan innan permanent undantagsställning beviljats bolaget.

I fråga om såväl exportgarantiförbindelser som de borgensförbindelser som gäller sm-företag har statsgaranti stor betydelse för riskklassificeringen enligt kreditinstitutslagen av de förbindelser bolaget iklätt sig när det gäller de bankers balansräkningar som finansierar bolagets kundföretag. I det föreslagna systemet skall de förbindelser som bolaget iklär sig klassificeras som likvärdiga med de förbindelser som staten iklätt sig (riskklass 0), vilket skall gynna kundföretagen bl.a. i form av det pris som de får betala för finansieringen. I fråga om garantier och borgen som det bya bolaget beviljar sm-företag kommer klassificeringen delvis att förbättras jämfört med nuläget då borgen som har beviljats av Kera Abp skall placeras i s.k. riskklass 0 enligt kreditinstitutslagen medan de tidigare har befunnit sig i riskklass 20 som är avsedd för de ansvarsförbindelser som kreditinstitut iklär sig.

Tillsynen över bolagets verksamhet

Eftersom kreditinstitutslagen inte skall tillämpas på specialfinansieringsbolaget skall varken soliditetskravet eller bestämmelserna om riskkoncentration tillämpas på det och bolaget skall inte omfattas av den tillsyn som utövas av finansinspektionen. Detta kommer att innebära en ändring jämfört med nuläget eftersom kreditinstitutslagstiftningen med vissa undantag har tillämpats på Kera Abp och finansinspektionen har också utövat tillsyn över bolaget. Kera Abp:s verksamhet och ändamål skiljer sig från sedvanlig kreditinstitutsverksamhet. Finansinspektionen har inte utövat tillsyn över Statsgaranticentralen.

Tyngdpunkterna i det nya bolagets verksamhet skall enligt förslaget ligga i exportgaranti- och specialborgensverksamheten samt i den kredit- och borgensverksamhet som riktar sig till små och medelstora företag. Det nya bolaget skall ha en klar närings- och regionalpolitisk uppgift som en avhjälpare av funktionella brister på finansieringsmarknaden. Det föreslås att staten skall inneha samtliga aktier i det nya bolaget

och i sista hand ansvara för bolagets verksamhet. Enligt förslaget skall handels- och industriministeriet utöva ägartillsyn över bolaget. Eftersom kreditinstitutslagen inte skall tillämpas på bolaget, skall bolaget inte omfattas av den tillsyn som utövas av finansinspektionen. Ministeriet skall dock vid tillsynen i tillämpliga delar följa samma principer som finansinspektionen tillämpar vid tillsynen över kreditinstitut. Bolaget och bolagets revisorer skall enligt förslaget åläggas skyldighet att tillstålla ministeriet alla sådana uppgifter som ministeriet anser vara nödvändiga med tanke på tillsynen. Sålunda skall ministeriet ha en omfattande rätt att erhålla information.

Vid handels- och industriministeriet skall å ena sidan ägartillsynen över specialfinansieringsbolaget och å andra sidan representationen i de beslutande organen samt annan behandling av ärenden som rör bolaget ordnas skilt. Inom ministeriet skall tillräckliga personalresurser anvisas för tillsynsuppgifterna. Det nya bolaget skall även bli föremål för den granskning och tillsyn som utövas av statens revisionsverk enligt lagen om granskning av sådana aktiebolags verksamhet, i vilka staten innehar aktiemajoriteten (968/1947).

Skattemässig status

Trots att bolaget intar en viss särställning som statligt specialfinansieringsbolag föreslås det inte att bolaget skall undantas från skyldighet att betala inkomst- eller mervärdesskatt. Till denna del föreslås den skattefrihet som Kera Abp åtnjutit bli avskaffad. Normal skattemässig status minskar den statliga specialfinansieringens särställning i förhållande till de operatörer som måste operera på marknadsvillkor. Bolaget skall alltså i likhet med andra bolag betala inkomstskatt på den vinst som bolaget eventuellt visar. När det gäller bolagets skyldighet att betala mervärdesskatt kommer detta att ha en mycket liten betydelse eftersom finansieringstjänsterna till en stor del har blivit befriade från mervärdesskatt. Då kreditinstitutslagen enligt förslaget inte skall tillämpas på bolaget, kommer bolaget inte nödvändigtvis att i likhet med kreditinstitut ha möjlighet att göra sådana kreditförlustreserveringar som godkänns vid beskattningen. När det gäller de specialfrågor som har samband med bolagets skattemässiga status är me-

ningen att utredningen skall fortsätta.

Som ett undantag från den gällande skattelagstiftningen föreslås att bolaget befrias från den överlåtelseskatt som bolaget annars skulle vara tvunget att betala i samband med apportionering av Statsgaranticentralens tillgångar och överlåtelse av Kera Abp:s aktier. Det föreslås vidare att bolaget inte heller skall behöva erlägga stämpelskatt vid överföring av låneavtal från Kera Abp till det nya bolaget.

Bolagets förvaltning

Enligt förslaget skall förvaltningen av bolaget grunda sig på bestämmelserna i aktiebolagslagen. Utöver de obligatoriska lagstadgade organen skall bolaget även ha ett förvaltningsråd, vilket skall fastställas genom en särskild bestämmelse. Både Statsgaranticentralen och Kera Abp har förvaltningsråd. I dem ingår förutom parlamentarisk representation dessutom representanter för de olika intressentgrupperna. Sammansättningen av det nya bolagets förvaltningsråd skall enligt förslag följa samma princip. Förvaltningsrådets uppgifter och befogenheter skall bestämmas i enlighet med bestämmelserna i aktiebolagslagen: förvaltningsrådet skall i första hand utöva tillsyn fatta beslut i principiella och vittomfattande frågor i enlighet med vad som bestäms i bolagsordningen. Förutom representanter för statsförvaltningen skall till medlemmar i förvaltningsrådet utnämnas representanter för såväl exportföretag som små och medelstora företag, parlamentariskt utsedda representanter och representanter för landskap samt en representant för personalen.

Bolagets styrelse skall ansvara för de strategiska riktlinjerna för bolagets verksamhet och skall dessutom fatta sådana finansieringsbeslut som är principiellt viktiga eller hör till de viktigaste enskilda finansieringsbesluten i enlighet med vad som bestäms i bolagsordningen. I bolagets verksamhet kommer kravet på specialkunskaper att framhävas särskilt när det gäller exportgarantiverksamheten samt den finansiering som riktar sig till små och medelstora företag. De enskilda finansieringsbeslut som i mark räknat är de mest betydelsefulla skall hänskjutas till bolagets styrelse för avgörande. Eftersom styrelsen har denna ekonomiskt viktiga och ansvarsfulla uppgift krävs också en aktiv ägartillsyn. Av denna anledning skall

bolagets styrelse i etableringsskedet väljas av bolagsstämman. Till styrelsen skall utses representanter för åtminstone handels- och industriministeriet som ansvarar för ägartillsynen, finansministeriet och utrikesministeriet. Huruvida näringslivet och eventuella andra intressentgrupper skall få sina representanter in i styrelsen skall bestämmas när bolaget bildas. Avsikten är att man i ett senare skede genom att ändra bolagsordningen övergår till ett förfarande vid vilket bolagets styrelse väljs av förvaltningsrådet. När det gäller styrelsens sammansättning bör man säkerställa att den har sakkunskap både om exportverksamheten och om sådan specialfinansiering som riktar sig till små och medelstora företag.

Bolagets verksamma ledning och personal skall enligt förslaget stå för majoriteten av de finansieringsbeslut som fattas vid bolaget. Befogenhet att fatta beslut skall kunna spridas enligt sedvanlig praxis vid kreditinstitut och därmed skall en del beslut kunna fattas till exempel direkt på bolagets regionkontor. Det verkar ändamålsenligt att bolaget skall ha skilda finansieringsledningsgrupper för den verksamhet som berör storkunderna, och särskilt exportgarantiverksamheten, samt för den finansiering som riktas till små och medelstora företag. På detta sätt skulle man bäst kunna utnyttja den sakkunskap som bolagets personal har till förmån för kundföretag. Finansieringsledningsgrupperna skulle till exempel kunna bildas enbart av medlemmar i den verksamma ledningen och bolagets verkställande direktör skulle sålunda kunna fungera som ordförande för båda ledningsgrupperna.

Det föreslås att Kera Abp:s nuvarande regionala organisation skall utgöra grunden för bolagets regionala organisation. Den skall kompletteras genom de sakkunniga i garanti- och borgensverksamhet som för närvarande arbetar vid arbeidskrafts- och näringscentralerna och av vilka Statsgaranticentralen har köpt tjänster. Det nya bolagets regionala organisation kommer att representera en funktionell styrka av stor betydelse vilket gör det möjligt för bolaget att tillhandahålla statliga specialfinansieringstjänster av alla sorter på ett ännu effektivare och mer täckande sätt än man hittills har kunnat erbjuda.

Statsgarantifonden

I exportgarantiverksamheten kan till och

med enstaka förbindelser av betydande värde i praktiken innebära att verksamheten på kort sikt kan bli mycket förlustbringande i det fall att eventuella garantiförpliktelser måste uppfyllas. Enskilda ersättningar kan uppgå till så stora summor att bolaget inte skulle ha möjlighet att täcka samtliga krav på ersättning med medel ur sin egen balans utan statens medverkan.

Det föreslås att uppgiften att sköta statsgarantifonden som står utanför statsbudgeten skall överföras från Statsgaranticentralen till handels- och industriministeriet. Enligt förslaget skall förvaltningen av Statsgarantifonden övertas av handels- och industriministeriet i samband med att de föreslagna lagarna träder i kraft och Statsgaranticentralens verksamhet upphör. Genom fonden skall staten ansvara för de exportgarantier, statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- och rederirörelse, statsgarantier och exportgarantier för investeringar som främjar miljövård samt statsgarantier för tryggnad av basråvaruförsörjning vilka beviljas av specialfinansieringsbolaget.

Utöver detta skall med medel ur fonden täckas den ansvarsstock som består av garantier och borgen som Statsgaranticentralen eller dess föregångare har beviljat och andra ansvarsförbindelser som dessa iklätt sig. Statsgarantifonden skall inte bära ansvaret för den kredit- och borgensverksamhet som specialfinansieringsbolaget riktar huvudsakligen till små och medelstora företag.

Jämfört med nuläget skall utnyttjande av statsgarantifonden skilja sig från tidigare praxis så att med medel ur fonden skall i framtiden täckas det underskott som hotar att bildas i bolagets balansräkning till följd av uppfyllda garantiförpliktelser av betydande värde. Enligt förslaget skall statsgarantifonden användas som buffert vid täckande av det underskott som bildas i exportgaranti- och specialborgensverksamheten. Detta underskott föreslås bli täckt genom en fondavgift som skall betalas åt bolaget redan under den räkenskapsperiod under vilken exportgaranti- och specialborgensverksamheten förväntas visa underskott. Sålunda skall underskottet i exportgarantiverksamheten inte påverka räkenskapsperiodens resultat genom försämrad soliditet.

Syftet med fondförandet är att säkerställa att bolagets resultat och därmed soliditeten inte på ett avgörande sätt påverkas av stora enskilda garantiersättningar. Den fak-

tiska verkan av bestämmelserna är att underskottet i exportgarantiverksamheten har en neutral effekt på bolagets resultat. Fondavgifterna skall inte stanna för gott hos bolaget utan överskottet i den verksamhet som består av förfarandet för täckande av underskott, dvs. exportgaranti- och specialborgensverksamheten, skall återgå till fonden om bolaget har icke-retunerade fondavgifter från föregående räkenskapsperioder. I fråga om den överskjutande delen skall överskottet i den verksamhet som täcks med medel ur fonden stanna hos bolaget och skall behandlas liksom vilken annan vinst som helst. På förslag av statsgarantifondens direktion skall bolagsstämman kunna fatta beslut om att tidigare inlutna fondavgifter skall återgå till fonden.

Eftersom fondöverföringarna påverkas av det separata resultatet av exportgaranti- och specialborgensverksamheten kommer betydelsen av intern redovisning att framhävas. Det är påkallat att den interna redovisningen ordnas på ett omsorgsfullt sätt för att man skall kunna säkerställa att kostnaderna för garantiverksamheten och den borgensverksamhet som rör små och medelstora företag riktas på de inkomster som inflyter från dessa verksamheter för att man skall kunna vara säker på att endast ett eventuellt underskott i exportgaranti- och specialborgensverksamheten täcks med medel ur fonden.

De ovan beskrivna principerna rörande exportgarantier och specialborgen skall gälla endast de garantier och borgen som beviljas av bolaget. I fråga om de garantier och borgen som Statsgaranticentralen beviljat innan det nya bolaget bildades skall ansvaret bäras direkt av fonden och bolaget skall endast administrera dem (garantiavgifter och återkrav). För denna verksamhet skall bolaget erhålla förvaltningssarvode.

Fide Ab och Finnfund

Enligt förslaget skall Fide Ab, som fungerar som administratör av ränteutjämnningssystemet för s.k. export- och fartygskrediter på OECD-villkor, sammanförs med specialfinansieringsbolaget. Enligt förslaget skall dock beviljandet av ränteutjämnning för krediter på OECD-villkor i Finland inte bindas vid statsgaranti. Att Fide Ab skall göras till ett dotterbolag till specialfinansieringsbolaget påverkar inte bolagets status som s.k.

Export Credit Agency (ECA-status). ECA-status innebär att OECD erhållit ett officiellt meddelande om att Fide Ab fungerar som förmedlare av räntestöd för finansiering på OECD-villkor i Finland.

Det föreslås att Finnfund omvandlas till specialfinansieringsbolagets intressebolag. Delägarskap i Finnfund skall enligt förslaget skapa förutsättningar för ett nära samarbete mellan det nya bolaget och Finnfund. Förslaget syftar också till att öka det nya bolagets sakkunskap om finansiering av företags internationalisering, särskilt i sådana fall där verksamheten riktar sig till Östersjöländerna. Denna kunskap skulle kunna utnyttjas runt om i landet via specialfinansieringsbolagets nät av distriktskontor. Enligt förslaget skall finansiering också kunna kanaliseras till företag som skall etablera sig utomlands. Denna verksamhet skall enligt förslaget kunna utvecklas i samarbete med Finnfund och det nya bolaget.

Fördelarna med reformen

Enligt förslaget skall man genom ett nytt bolag kunna förena samtliga specialfinansieringsinrättningars starka sidor: Kera Ab:s företagsanalysverksamhet och täckande servicenät, regional täckning och närhet till företagen, Statsgaranticentralens kunskap om riskhantering och exportfinansiering, Fide Ab:s specialuppgift i samband med exporten samt intressebolaget Finnfunds stora sakkunskap om företags internationella finansieringsprojekt, närmast i fråga om utvecklingsländer och övergångsekonomier. Inom ramen för ett enda specialfinansieringsbolag skulle det vara det vara lättast att snabbt förbättra specialfinansieringens kostnadseffektivitet, eliminera befintlig överlappning i verksamheterna och skapa bättre förutsättningar för ägarstyrning och samarbete både med den omorganiserade statliga näringsförvaltningen och med den privata finansieringssektorn.

Den speciella sakkunskap om finansiering av sm-företags verksamhet och internationalisering som hela koncernen äger skall enligt förslaget kunna förmedlas till kundföretag via bolagets regionala nät. Genom sammanslagning av inrättningarna till ett enda bolag skall också andra fördelar genom växelverkan kunna fås. Det blir också möjligt att förmedla kännedomen om kundernas finansieringsbehov till hela organisationen och

denna kunskap skall kunna utnyttjas vid bolagets produktutveckling.

4. Propositionens verkningar

4.1. Ekonomiska verkningar

Statsekonomiska verkningar

Det offentliga stödet för företag. I fråga om såväl exportgaranti- och specialborgensverksamhet som kreditgivning och borgensverksamhet som riktar sig till sm-företag utgörs utgångspunkten av att verksamheten skall bära sig och att hela bolaget därmed skall bära sig. Med medel ur statsgarantifonden som står utanför statsbudgeten skall ett eventuellt underskott i exportgaranti- och specialborgensverksamheten täckas. På motsvarande sätt när bolagets balansräkning till följd av nämnd verksamhet visar överskott skall detta återgå till statsgarantifonden i form av fondåterbäring. Det krav att verksamheten på lång sikt skall vara lönsam som ställs på exportgaranti- och borgensverksamheten avser sålunda den helhet som i detta fall bildas av bolaget och fonden.

Vid beräkning av lönsamheten beaktas inte det stöd för programbunden kredit- och borgensverksamhet som finansieras med medel ur statsbudgeten och inte heller statsgarantier för garanti- och borgensverksamheten. Med programbundet stöd hänsyftas sådana regionalpolitiska eller andra åtgärder som avses i den lagstiftning som rör bolagets kredit- och borgensverksamhet inklusive de särskilda närings- och regionalpolitiska stöd som kanaliseras till specialfinansieringsbolagets kundföretag. De utgör alltså inte stöd för bolaget utan kanaliseras till slut via bolaget till bolagets kundföretag.

Enligt förslaget skall de maximala och totala stödbeloppen per år bestämmas inom ramen för de befullmäktiganden som fastställs i statsbudgeten. Det föreslås att statsrådet kan uppställa villkor för användning av stöd.

Syftet med reformen har inte varit att göra några ändringar i de stöd som riktas till kundföretag, dvs. det regionala räntestödet och specialräntestödet.

Det föreslås att bolagets kredit- och borgensförsluster skall täckas med medel ur statsbudgeten (ersättning för kredit- och borgensförsluster) enligt den förbindelse som

statsrådet iklätt sig. För närvarande betalar staten Kera Abp dylika ersättningar för förluster som åsamkas bolaget i dess kreditgivnings- och borgensverksamhet. Den kalkylmässiga andelen statliga ersättningar för kredit- och borgensförluster av Kera Abp:s kreditgivnings- och borgensförluster år 1996 uppgick till ca 79,6 miljoner mark och år 1997 till ca 53 miljoner mark. Ersättningen för förluster som åsamkas i kredit- och borgensverksamheten kan karakteriseras som ett slags riksfördelningsstöd som beviljas bolaget. Med hjälp av det kan bolaget minska kredit- och borgensförlusternas verkan på prissättningen av krediter och borgen. Denna stödform har en stor betydelse eftersom finansiering av sådana företag som skall inleda sin verksamhet skall utgöra ett klart avgränsat delområde i det nya bolagets verksamhet så som är fallet med Kera Abp. Nya begränsningar på lagnivå föreslås inte bli införda när det gäller ersättningar för kredit- och borgensförluster. Den föreslagna regleringen skall i enlighet med gällande bestämmelser göra det möjligt för statsrådet att med beaktande av de allmänna konjunkturens inverkan på ansamlingen av kreditförluster samt den allmänna tillgången på riskfinansiering på finansieringsmarknaden vid ställande av villkor för ersättningen i större utsträckning rikta dem till täckande av sådana förluster som uppkommit till följd av krediter och borgen i samband med det regionala räntestödet och specialräntestödet. I fråga om dylika stöd är statens risktagande i form av ersättning mer motiverat än i bolagets övriga kreditgivnings- och borgensverksamhet som skall vara bärande. I resultaträkningsprognoser har nivån för ersättningar för kredit- och borgensförluster beräknats motsvara den nuvarande nivån 50 procent av de nämnda förlusterna. Med detta som utgångspunkt har inga väsentliga ändringar i ersättningsbeloppen beräknats ske. Målet är att den ersättning som skall utgå för kredit- och borgensförluster under alla omständigheter endast skall täcka en del av förlusterna.

Det föreslås att bolaget skall erhålla verksamhetsstöd mot vederlag som ersättning för den rådgivnings- och forskningsverksamhet och den utvecklings- och serviceverksamhet som bolaget bedriver i anslutning till sin företagsfinansiering. Sålunda skall inte något icke-inriktat stöd betalas åt bolaget med medel ur statsbudgeten. För närvarande erhåller

Kera Abp stöd av denna typ i form av grundrättestöd. År 1996 uppgick det grundrättestöd som Kera Abp erhöll till 190 miljoner mark och år 1997 till ca 197 miljoner mark. I de prognoser som gäller det nya bolagets resultaträkning under de kommande åren har andelen verksamhetsstöd minskats väsentligt i jämförelse med andelen grundrättestöd dock utan att bolagets verksamhetsbetingelser för den delen har försämrats.

Enligt förslaget skall statsgarantin för återfinansiering av bolagets kredit- och borgensverksamhet göra det möjligt för bolaget att skaffa förmånlig återfinansiering. Att återfinansieringen har statsgaranti har ingen kostnadseffekt på statsbudgeten. Att införa statsgaranti för återfinansiering har bedömts vara ett ändamålsenligt sätt att delta i stödjandet av kreditgivningen och har betraktats som ett vettigare sätt än anslående av medel för minskning av den ur bolagets synvinkel lönsamma räntemarginalen. Statsgarantin för återfinansieringen skall inte heller betraktas som stöd till bolaget utan det kommer att gynna i sista hand specialfinansieringsbolagets kundföretag. Det är svårt att kvantitativt uppskatta denna fördel.

Ingående balans. Bolagets ingående balans skall till största delen utgöras av Kera Abp:s utgående balans till vilket smärre poster från de anläggningstillgångar som skall överföras från Statsgaranticentralen skall fogas. Inverkan av Garantcentralens fordringar på bolagets balans kommer att vara neutral eftersom fordringarna skall täckas av den skuld till staten som förekommer på passiva-sidan. Bolagets eget kapital skall sålunda huvudsakligen utgöras av Kera Abp:s gångse värde vilket skall fastställas av statsrådet på basis av en ekonomisk bedömning (due diligence). I fråga om Kera Abp var balansräkningens substansvärde ca 1,35 miljarder mark i slutet av 1997. Hur det gängse värdet bestäms påverkas av många värderingsfrågor.

Utgående från de soliditetskalkyler som gjorts upp kommer bildandet av ett nytt bolag nödvändigtvis inte att kräva kapitaltillskott från ägarens sida vid i etableringsskedet, om inte den due diligence-bedömning som pågår som bäst visar något annat. Bolaget skall dock ha ett tillräckligt stort eget kapital för att det ansvar som det åtagit sig skall kunna täckas. Det finns inte heller några lagstadgade soliditetsvillkor som bolaget

måste uppfylla.

Att ansvaret för borgensförbindelser i exportgarantiverksamheten samt statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- och rederirörelse, för investeringar som främjar miljövård och statsgarantier för tryggnad av basråvaruförsörjning skall täckas med medel ur statsgarantifonden enligt förslaget skall kunna möjliggöra att bolaget inte nödvändigtvis behöver tilläggskapital. Med medel ur statsgarantifonden betalas även de ersättningar som baserar sig på sådana förbindelser som Statsgaranticentralen och dess föregångare iklätt sig dvs. Statsgaranticentralens s.k. gamla ansvarsstock.

Resultatprognos. Konjunkturer och enskilda ersättningsförpliktelser vid exportgarantiverksamhet kan ha stor betydelse för bolagets lönsamhet. I de resultatprognoser som rör specialfinansieringsbolagets verksamhet har man gjort uppskattningar av både resultatutvecklingen av bolagets egen verksamhet och av utvecklingen av räkenskapsperiodens resultat. Det sistnämnda påverkas av volymen av statens ersättningar för kredit- och borgensförluster, verksamhetsstöd och räntestöd. En beräknad etappvis avskaffning av grundräntestödet före utgången av år 2002 kommer att påverka räkenskapsperiodens resultat. Att grundräntestödet upphör skall kompenseras genom verksamhetsstödet så att stödbeloppet dimensioneras efter omfattningen av bolagets serviceverksamhet. Denna serviceverksamhet täcker de undersökningar och utredningar som skall utföras i samband med finansieringsbeslut samt den utvecklings-, service- och rådgivningsverksamhet som tillhandhålls kundföretag. I resultatprognoserna har man utgått från att nivån för Kera Abp:s nuvarande utvecklings- och serviceverksamhet kan bibehållas i dess nuvarande utsträckning också med hjälp av ett verksamhetsstöd som ligger på en betydligt lägre nivå än den genomsnittliga nivån för det grundräntestöd som Kera Abp erhåller. Det faktum att grundräntestödet upphör och verksamhetsstöd införs skall sålunda inte ha någon direkt inverkan på volymen av de utvecklingstjänster och annan motsvarande service som kundföretag erhåller. Genom resultatprognoser har bolagets möjligheter att nå målet att verksamheten skall bära sig fastställts.

Enligt förslaget skall bolaget inte bli undantagen från den allmänna inkomstskattskyldighet som gäller näringsverksamheten.

Bolaget skall alltså i likhet med andra företag betala företagsskatt på den vinst som bolagets balansräkning eventuellt visar. Detta innebär en ändring jämfört med nuläget eftersom Kera Abp uttryckligen har blivit befriad från skatt och Statsgaranticentralen i egenskap av ett statligt verk inte har varit skattepliktig.

Övriga verkningar. Att personalen vid Kera Abp och personalen vid Statsgaranticentralen i fortsättningen skall omfattas av enhetliga arbetsvillkor skulle kunna innebära ökade personalkostnader och i form av pensionsansvar. Detta skulle dock inte ha några verkningar på statsekonomin.

Verkningar för näringslivet

En central uppgift för den statliga näringspolitiken är att skapa internationellt sett konkurrenskraftiga verksamhetsbetingelser för näringsverksamheten. Genom utvecklande av den statliga specialfinansieringens organisation på det föreslagna sättet skall säkerställas att den nuvarande servicenivån i fråga om offentligt understödd specialfinansiering bibehålls men så att den samtidigt tydligare än förut riktas till avhjälpande av de funktionella brister som förekommer på den finansieringsmarknad som fungerar på marknadsvillkor.

Reformen kommer att innebära att tillgången på exportgaranti- och specialborgensverksamhet förbättras regionalt till följd av att Kera Abp:s nuvarande regionala organisation kan utnyttjas för samtliga tjänster som det nya bolaget tillhandhåller. Samtliga specialfinansieringstjänster skall kunna skaffas på bolagets alla regionkontor vilket skall bidra till att göra tjänsterna mera kända. Detta kommer att även främja förutsättningarna för små och medelstora företags exportverksamhet.

Lagstadgad statsgaranti för borgen som bolaget beviljar små och medelstora företag kommer att innebära att deras riskklassificering enligt kreditinstitutslagen förbättras jämfört med borgen som för närvarande beviljas sm-företag av Kera Abp vilket bör ha en inverkan på priset på den finansiering som kundföretagen erhåller.

När det gäller exportgarantier och vissa specialborgen som beviljas av Statsgaranticentralen innebär reformen ingen ändring jämfört med nuläget. Staten skall ansvara för de exportgarantier samt statsgarantier för

skeppsbyggnads- och rederirörelse, för investeringar som främjar miljövård och för tryggnad av basråvaruförsörjning som beviljas av specialfinansieringsbolaget.

4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

I etableringsskedet skall det nya statliga specialfinansieringsbolagets personal enligt förslaget utgöras huvudsakligen av Kera Abp:s och Statsgarantcentralens nuvarande personal. Enligt förslaget skall också den personal som flyttades från Statsgarantcentralens före detta regionkontor över till arbetskrafts- och näringscentralerna övergå som s.k. gamla arbetstagare till det bolag som skall bildas. De synergismfördelar som kan åstadkommas genom bildandet av ett nytt bolag möjliggör en bättre service utan att ny personal anställs. De anställdas arbetsuppgifter i det nya bolaget kan dock komma att ändras till innehållet liksom också personalens stationeringsort.

Staten ansvarar för det samlade pensionskyddet för Statsgarantcentralens personal och de anställda som från arbetskrafts- och näringscentralerna överförs till det nya bolaget. När specialfinansieringsbolagets verksamhet inleds i full skala och de nämnda personalgrupperna övergår till det nya bolaget skall specialfinansieringsbolaget ordna det framtida pensionskyddet för sin personal enligt lagen om pension för arbetstagare (395/1961).

Att skötseln av statsgarantifonden övertas av handels- och industriministeriet liksom också det att ministeriet enligt förslaget skall åläggas en tillsynsuppgift kommer att inverka på ministeriets personalresurser. Om tillsynen skall ordnas skilt från den egentliga ägartillsynen över bolaget kommer det att krävas en omorganisation av ministeriets personalresurser. Utöver de redan nämnda verkningarna kommer reformen dock inte att ha några mer omfattande verkningar för varken organisationen eller personalen. Enligt förslaget skall fonden ha en direktions och en generalsekreterare. Även dessa uppgifter föreslås huvudsakligen bli skötta inom ramen för de personalresurser som står till buds för ministeriet.

5. Beredningen av propositionen

Handels- och industriministeriet tillsatte den 2 januari 1997 en ledningsgrupp för en totalutredning av statens specialfinansieringsverksamhet som fick i uppdrag att utarbeta rekommendationer till åtgärder för en reform av den statliga specialfinansieringen. Ledningsgruppen avgav sin rapport den 30 juni 1997. Rapporten har varit på remiss hos utrikesministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet, handels- och industriministeriet och arbetsministeriet samt Finlands Bank, finansinspektionen, Statsgarantcentralen, Bankföreningen i Finland, Suomen Pääomasiijoitusyhdistys, Finska Försäkringsbolagens Centralförbund rf, Fide Ab, Kera Abp, Start Fund of Kera Oy, Finlands Industriinvestering Ab, Finlands Exportkredit Ab, Fonden för Industriellt Samarbete (Finnfund), Centralhandelskammaren, Matkailunkehitys Nordia Oy, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, Metallindustrins Centralförbund MET, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Finlands Utrikeshandelsförbund rf och Företagarna i Finland rf.

I utlåtandena ställde man sig i allmänhet positivt till de föreslagna reformerna och sammanslagningen av Kera Abp och Statsgarantcentralen. I flera utlåtanden stödde man också den planerade fusionen av Finnfund och Fide Ab med det bolag som skall bildas. I några utlåtanden ansågs det dock att Finnfunds verksamhet är av den art att den har närmare anknytning till kapitalplaceringsverksamheten än till den specialfinansieringsverksamhet som det nya bolaget kommer att syssla med. Finnfund ansågs vidare ha speciella särdrag på grund av dess roll i utvecklingssamarbetspolitiken.

På basis av den ovan nämnda remissbehandlingen fortsatte beredningen av specialfinansieringsreformen som tjänsteuppdrag vid handels- och industriministeriet i samarbete med Kera Abp och Statsgarantcentralen. Handels- och industriministeriet begärde den 23 januari 1998 ett utlåtande om utkastet till regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om statens specialfinansieringsbolag och till lagstiftning som har samband därmed. Utlåtande erhöles av justitieministeriet, finansministeriet, arbetsministeriet, finansinspektionen, Finlands Bank, Statsgarantcentralen, Statskontoret, Fide Ab, Finnfund, Kera Abp, Servicearbetsgivarnas r.f., Företagarna i Finland rf, Bankförening-

en i Finland rf, Industrins och Arbetsgivarernas Centralförbund tillsammans med Metallindustrins Centralförbund MET samt av Fackförbundet för Statsanställda och Specialtjänster VAL r.f..

I utlåtandena framhövdes vikten av att exportgarantiverksamhetens centrala roll skall bibehållas även i det nya bolagets verksamhet samt vikten av att den nuvarande sakkunskapen på exportfinansieringens område och den nuvarande servicenivån skall bibehållas. I utlåtandena berördes även bolagets regional- och näringspolitiska roll, bolagets finansieringstjänster och kapitalplaceringsverksamhet. I vissa utlåtanden fästes uppmärksamhet vid bolagets konkurrensmässiga ställning på finansieringsmarknaden. Vidare fästes uppmärksamhet också vid förvaltningen av bolaget samt förhållandet mellan bolaget och statsgarantifonden. Generellt stöddes målet att bilda ett nytt specialfinansieringsbolag till vilket alla statliga specialfinansieringstjänster skall koncentreras.

I regeringspropositionen har de synpunkter som framförs i utlåtandena i mån av möjlighet tagits i beaktande.

6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

För att ett nytt specialfinansieringsbolag enligt ovan skall kunna bildas krävs inte kommissionens godkännande. Avsikten är att man för det bolag som skall bildas anhåller om permanent undantagsställning i fråga om tillämpning av kreditinstitutsdirektiven. För närvarande har Kera Abp och Finnfund dylik permanent undantagsställning.

De föreslagna ändringarna är av organisatorisk art. De finansieringsinstrument som för närvarande används i specialfinansieringen och som innehåller statligt företagsstöd föreslås inte bli ändrade till innehållet. I propositionen ingår inte heller några nya stödprogram eller höjning av stödets nivå i fråga om de nuvarande företagsstöden. Också förslaget angående de branschrestriktioner som skall gälla de företag vars verksamhet skall finansieras vilka ingår i det nya bolagets kredit- och borgensverksamhet motsvarar enligt förslaget de begränsningar som för närvarande tillämpas vid Kera Abp:s verksamhet och som ingår i lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar. Sålunda krävs inte något särskilt godkännande av reformen från kommissionens sida.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslagen

1.1. Lag om arrangemang i anslutning till grundandet av statens specialfinansieringsbolag

1 §. I paragrafen skall bestämmas om den fullmakt som skall ges statsrådet att grunda ett nytt statligt specialfinansieringsbolag i aktiebolagsform. Enligt vad som föreslås skall statsrådet ha rätt att till det bolag som skall grundas överlåta den statliga egendom och rörelse som Statsgaranticentralen besitter. Statsrådet skall också ges fullmakt att samtidigt med detta till bolaget överlåta de aktier som staten äger i Kera Abp. Genom dessa åtgärder omvandlas Kera Abp till en början till ett dotterbolag till det nya bolaget. Statsgaranticentralen skall i praktiken fusioneras med specialfinansieringsbolaget på så sätt att statsrådet separat till bolaget överlåter Statsgaranticentralens rörelse och den statliga egendom som är i centralens besittning. Under en kort övergångstid efter att specialfinansieringsbolaget har grundats skall det vara holdingbolag i förhållande till Kera Abp. I detta begynnelsekedje skall Statsgaranticentralen vad gäller verksamheten vara fristående från det nya bolaget. I holdingbolagsskedet arbetar främst bolagets nya ledning i bolaget. Den egentliga sammanslagningen av verksamheterna skall realiseras när fusionen av Kera Abp verkställs. Samtidigt skall lagen om Statsgaranticentralen upphävas, varvid garanticentralen dras in.

2 §. I 1 mom. bestäms om den fullmakt som skall ges statsrådet att fusionera Kera Abp med det bolag som skall grundas i den ordning om vilken bestäms i 14 kap. lagen om aktiebolag. Tillstånd att verkställa fusionen skall dock ges av finansministeriet. Enligt vad som föreslås skall det som bestäms i 6 kap. 5 § 3 mom. lagen om aktiebolag inte tillämpas på förutsättningarna att bevilja tillstånd. Enligt nämnda moment skall handelsregistret bevilja tillstånd till fusion, om bolagets borgenärer inte motsätter sig detta. Förslaget innebär att det tillstånd av handelsregistermyndigheten som behövs för verkstäl-

landet av fusionsförfarandet enligt lagen om aktiebolag ersätts med ett tillstånd av finansministeriet. Detta förslag stämmer överens med 5 kap. 25 § affärsbankslagen (1269/1990). I denna bestämmelse definieras förfarandet vid fusion av affärsbanker och andra kreditinstitut. Det föreslagna förfarandet gör att fusionen av Kera Abp med specialfinansieringsbolaget går snabbare och enklare än vid sedvanligt fusionsförfarande.

Enligt lagen om aktiebolag kan ett aktiebolag (överlåtande bolag) träffa avtal om fusion med ett annat aktiebolag (övertagande bolag) på så sätt att det överlåtande bolagets tillgångar och skulder utan likvidationsförfarande övergår till det övertagande bolaget och det överlåtande bolagets aktieägare som vederlag också får pengar, annan egendom och förbindelser. Fusioneringen kan ske så att det övertagande bolaget och ett överlåtande bolag fusioneras. Sedan Kera Abp har omvandlats till dotterbolag till specialfinansieringsbolaget, skall åtgärder inledas för att fusionera Kera Abp med det nya bolaget i en s.k. dotterbolagsfusion. Fusionen innebär att Kera Abp:s egendom, rörelse och olika slags ansvar och förpliktelser i och med fusionen övergår till det nya bolaget. Även Kera Abp:s personal skall till följd av fusionen övergå i tjänst hos det nya bolaget med sina tidigare arbetsavtalsvillkor. Innan fusionen genomförs skall Kera Abp:s minoritetsaktieägare lösas ut ur bolaget, eftersom det nya bolagets aktiestock, enligt vad som föreslås, i sin helhet skall ägas direkt av staten. Eftersom Kera Abp är ett kreditinstitut och det specialfinansieringsbolag som skall grundas inte skall vara ett kreditinstitut, bör Kera Abp:s ställning som kreditinstitut upphävas innan fusionen genomförs. För att riskklassificeringen av Kera Abp:s återfinansiering inte skall försvagas, bör statlig borgen ställas för en del av Kera Abp:s krediter, eftersom specialfinansieringsbolaget när det grundas sannolikt inte genast får permanent undantagsställning vid tillämpningen av EG:s kreditinstitutsdirektiv.

Enligt 2 mom. skall till en anmälan som avses i 14 kap. 16 § lagen om aktiebolag fogas en kopia av finansministeriets till-

stånd. På det bolag som skall grundas genom en fusion med Kera Abp skall 14 kap. 5 §, 14 § och 15 § lagen om aktiebolag inte tillämpas. I momentet skall de bestämmelser i lagen om aktiebolag uteslutas som definierar det kungörelseförfarande och det förfarande genom vilket borgenärerna kan motsätta sig fusionen, vilka följer på ansökan om tillstånd att verkställa fusionen. Kera Abp:s borgenärs ställning skyddas med den föreslagna lagliga borgen som staten skall ställa, och det sedvanliga förfarandet för skyddande av borgenärerna jämte kungörelseförfarandet är inte ändamålsenligt i samband med Kera Abp:s fusion till följd av dess speciella karaktär. Finansministeriet är även en bättre lämpad myndighet än handelsregistret när det gäller att övervaka fusionen och bedöma dess effekter på det nya, på finanssektorn verksamma specialfinansieringsbolagets soliditet och konkurrensförhållanden. Eftersom fusionsplanen inte registreras när affärsbanker och kreditinstitut fusioneras, föreslås det att 14 kap. 5 § lagen om aktiebolag inte heller skall tillämpas på Kera Abp när det är fråga om fusion.

I 3 mom. bestäms att finansministeriet skall ha rätt att utfärda närmare bestämmelser om förfarandet vid fusioneringen av Kera Abp med det bolag som skall grundas.

I 4 mom. bestäms att staten skall svara för de skuldebrev som Kera Abp har emitterat och den borgen som Kera Abp har ställt, vilka inte har statlig borgen från den tidpunkt när kreditinstitutslagen inte längre tillämpas på Kera Abp. Detta förslag grundar sig på att det nya specialfinansieringsbolaget inte är ett sådant kreditinstitut som avses i 2 § kreditinstitutslagen. I artikel 3 i det andra kreditinstitutsdirektivet förutsätts att medlemsstaterna förbjuder personer eller företag som inte är kreditinstitut att bedriva sådan rörelse till vilken hör att av allmänheten ta emot depositioner eller andra medel som skall återbetalas. Förbudet tillämpas dock inte på mottagande av depositioner eller andra medel som skall återbetalas från medlemsstater eller medlemsstaternas regionala eller kommunala myndigheter eller offentliga internationella organ, där en eller flera medlemsstater är medlemmar. Det tillämpas inte heller på sådana fall som uttryckligen har reglerats i nationell rätt eller i gemenskapens rätt, förutsatt att de bestämmelser och den tillsyn som är avsedda att skydda deponenter och placerare tillämpas på ifråga-

varande verksamhet och att de kan tillämpas på dessa fall.

Eftersom de bestämmelser i kreditinstitutslagen som är avsedda att skydda deponenter och placerare inte skall tillämpas på den verksamhet som det nya bolaget skall bedriva, föreslås det att i 4 mom. skall bestämmas om skyddande av ställningen för de placerare som avses i artikel 3 i det andra kreditinstitutsdirektivet. Dylika placerare är innehavarna av de skuldebrev som Kera Abp har emitterat till allmänheten utan statlig borgen. Om den tidpunkt från vilken kreditinstitutslagen inte längre skall tillämpas på Kera Abp, skall bestämmas genom den föreslagna lagen om ändring av 1 § lagen om det publika aktiebolaget Kera Abp. Den föreslagna ändringen av lagen skall träda i kraft vid en tidpunkt om vilken skall bestämmas genom förordning och den möjliggör det föreslagna holdingbolagskedet för specialfinansieringsbolaget.

3 §. I 1 mom. bestäms om den fullmakt som skall ges statsrådet att fastställa värdet på den egendom som skall överlåtas till specialfinansieringsbolaget och villkoren för överlåtelsen. Statsrådet skall, enligt vad som föreslås, också ha rätt att bestämma om övriga arrangemang som sammanhänger med överlåtelsen av egendomen och bildandet av bolaget. Som utgångspunkt för apportvärdet av den statliga egendom och rörelse som Statsgaranticentralen förvaltar kan garanti-centralens balansvärden användas. Som apportvärde för Kera Abp:s aktier skall fastställas deras gängse värde vid överlåtelse-tidpunkten. När det gängse värdet beräknas är syftet att som utgångspunkt ta balansräkningens substansvärde. Överlåtelsen av Statsgaranticentralens egendom och rörelse avses bli genomförd den 31 december 1998. Statsrådet skall fatta ett preliminärt beslut om överlåtelsen av egendomen vid medlet av år 1998. Justeringarna av balansvärdena skall göras sedan statsrådet har fastställt Statsgaranticentralens bokslut för år 1998.

I 2 mom. skall ingå en fullmakt för statsrådet att teckna alla aktier i det statsbolag som skall grundas.

4 §. Enligt 1 mom. skall specialfinansieringsbolaget, sedan Statsgaranticentralen har dragits in och dess egendom överförs på detta bolag, svara för de anskaffnings- och leveransavtal samt andra förbindelser av liknande art och skyldigheter som sammanhänger med dem, vilka Statsgaranticentralen

och före den exportgarantianstalten och Statsgarantianstalten har ingått under sin verksamhetstid. Bestämmelsen gäller därmed inte de skyldigheter som följer av Statsgaranticentralens och dess föregångares garanti- och borgensverksamhet.

Avsikten med det föreslagna momentet är att skapa ett rättsligt successionsförhållande mellan Statsgaranticentralen och dess föregångare samt bolaget så att parterna i de av Statsgaranticentralens och dess föregångares avtal som avses i momentet skall ha rätt att ställa sina eventuella krav som baserar sig på dessa avtal och förbindelser på det nya bolaget. Denna bestämmelse försvagar inte avtalsparternas rättigheter, eftersom specialfinansieringsbolaget utgående från denna bestämmelse skall ha parallellt ansvar med staten. Statens ansvar för skyldigheterna i Statsgaranticentralens och dess föregångares avtal och förbindelser, till vilka hänvisas i bestämmelsen, grundar sig på bestämmelserna i lagen om Statsgaranticentralen samt i motsvarande tidigare lagar. För Kera Abp:s del behövs en dylik bestämmelse inte, eftersom Kera Abp:s ansvar och skulder i samband med fusionen direkt övergår på specialfinansieringsbolaget med stöd av lagen.

Enligt 2 mom. skall statsrådet fastställa bokslutet för Statsgaranticentralens sista verksamhetsår. Till denna del sköter specialfinansieringsbolaget Statsgaranticentralens uppgifter.

5 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om hur det bolag som skall grundas skall behandlas vad gäller beskattningen. Kera Abp och Statsgaranticentralen är inte skyldiga att erlägga överlåtelseskatt eller stämpelskatt. För det specialfinansieringsbolag som skall grundas föreslås dock inte längre sådan skattefrihet som Kera Abp eller Statsgaranticentralen har. Enligt vad som föreslås skall skattefriheten gälla endast överlåtelsen av de aktier, värdepapper och den egendom till det nya bolaget som grundandet av bolaget förutsätter. Enligt 1 mom. skall överlåtelseskatt inte erläggas för det föreslagna förfarandet där staten som apport överlåter fastigheter eller värdepapper till specialfinansieringsbolaget och inte heller för den överlåtelse genom vilken staten till specialfinansieringsbolaget överlåter sina aktier i Kera Abp. Bestämmelsen skall endast gälla ovan nämnda åtgärder och efter detta skall specialfinansieringsbolaget vara skyldigt att erlägga överlåtelseskatt.

Enligt 2 mom. skall sådan stämpelskatt som avses i 47 § lagen angående stämpelskatt (662/1943) inte erläggas när låneavtal överförs från Kera Abp till specialfinansieringsbolaget.

6 §. I denna paragraf skall det bestämmas att Statsgaranticentralens personal skall övergå till anställning hos det nya bolaget. Kera Abp:s personal skall på basis av fusionen av Kera Abp övergå till det nya bolaget. Statsgaranticentralens anställda står i arbetsavtalsförhållande till staten. Statsgaranticentralen har inga anställda i tjänsteförhållande. Det föreslås i 1 mom. att Statsgaranticentralens personal skall övergå till anställning i arbetsavtalsförhållande hos specialfinansieringsbolaget sedan garanticentralen har dragits in. Avsikten är att Statsgaranticentralens anställda som s.k. gamla arbetstagare skall övergå till anställning hos det specialfinansieringsbolag som skall grundas. De personer som har anställts för en viss tid vid Statsgaranticentralen skall övergå för den tid som de har anställts, om inte anställningstiden har gått ut innan Statsgaranticentralen dras in.

I 2 mom. bestäms om den personal som den 1 september 1997 övergick från Statsgaranticentralens regionbyråer till arbeidskrafts- och näringscentralerna. Enligt vad som föreslås skall den personal som har övergått till arbeidskrafts- och näringscentralerna sedan Statsgaranticentralen har dragits in övergå till anställning hos det bolag som skall grundas. Denna personal står i tjänsteförhållande till staten. Enligt statstjänstemannalagen (750/1994) kan en tjänsteman som så önskar vägra övergå till anställning hos aktiebolaget. Eftersom vederbörande har möjlighet att övergå till en uppgift i arbetsförhållande som motsvarar hans tjänst, är den som vägrar övergå inte berättigad till avgångsbidrag eller periodisk ersättning och inte heller till uppsägningstid eller lön för denna tid till följd av den särskilda bestämmelsen om indragning av tjänster sedan Statsgaranticentralen har dragits in, om inte något annat följer av ett avtal som har ingåtts separat med tjänstemannen. Enligt vad som föreslås skall tjänsterna för de tjänstemän som på detta sätt övergår till bolaget dras in samtidigt med Statsgaranticentralen. När tjänsten dras in upphör också tjänstemannens tjänsteförhållande utan särskilda åtgärder. En tjänsteman vid arbeidskrafts- och näringscentralen som övergår till bolaget

övergår till anställning i arbetsförhållande hos bolaget i en uppgift som motsvarar hans tidigare, om han inte vägrar göra detta senast två månader innan övergången till anställningen skulle ske.

I 3 mom. bestäms att på avlöningen av bolagets personal, på dess arbetstider samt på andra villkor som gäller arbetsförhållandet skall tillämpas vad som avtalas i de arbetskollektivavtal som skall ingås mellan bolaget och de föreningar som representerar dess personal samt vad som bestäms i lag. Syftet med det föreslagna momentet är att det nya specialfinansieringsbolaget skall förhandla med personalen om ett nytt arbetskollektivavtal som skall vara gemensamt för de anställda som kommit från arbetskrafts- och näringscentralerna, Statsgaranticentralen och Kera Abp.

7 §. I paragrafen bestäms att de ärenden som anknyter till Statsgaranticentralens verksamhetsområde och som är anhängiga vid arbetskrafts- och näringscentralerna skall övergå tillsammans med personalen för att skötas i det bolag som skall grundas.

8 §. I 1 mom. skall ikraftträdelsebestämelsen ingå. Enligt vad som föreslås skall 8 § dock träda i kraft senare, vid en tidpunkt om vilken bestäms närmare genom förordning.

Enligt 2 mom. får de åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter vidtas redan innan lagen träder i kraft. Statsrådet skall kunna vidta de åtgärder som avses i 1—3 § i den föreslagna lagen innan lagen träder i kraft.

9 §. För att det nya specialfinansieringsbolaget skall kunna grundas på det sätt som anförts förutsätts att Statsgaranticentralen dras in och Kera Abp fusioneras. Till följd av detta föreslås det att i 1 mom. skall bestämmas att lagen om Statsgaranticentralen och lagen om det publika aktiebolaget Kera Abp skall upphävas.

I 2 mom. ingår en fullmakt om att statsrådet, trots att lagen om det publika aktiebolaget Kera Abp skall upphävas, kan ändra de förbindelser som med stöd av 11 § denna lag har getts Kera Abp för att eventuella, främst lagtekniska preciseringar skall kunna göras. Dessa förbindelser gäller grundrantesöd, tilläggsrantesöd, ersättning av kredit- och garantiförluster samt ersättning av kursförluster vilka har beviljats Kera Abp. Den föreslagna bestämmelsen är nödvändig, eftersom de förbindelser som statsrådet gett

Kera Abp med stöd av lagen om detta bolag förblir i kraft trots att lagen om bolaget upphävs. Statsrådet skall vid behov senare kunna ändra sina förbindelser beroende på hur det eventuella antalet förluster av Kera Abp:s krediter och garantier utvecklar sig.

I 3 mom. ingår, på samma sätt som i föregående moment, en fullmakt enligt vilken handels- och industriministeriet kan ändra sina samtycken till begränsning av förluster, som ministeriet har gett Statsgaranticentralen med stöd av 12 § lagen om Statsgaranticentralen, som skall upphävas.

Det föreslås att i 4 mom. skall bestämmas att den statsgarantifond som Statsgaranticentralen förvaltar skall övergå till handels- och industriministeriets besittning när Statsgaranticentralen dras in. Om fonden och om överföringen av den till ministeriet bestäms särskilt i lagförslaget om statsgarantifonden.

1.2. Lag om statens specialfinansieringsbolag

1 §. *Syfte.* I paragrafen bestäms om syftet med statens specialfinansieringsbolag, som har formen av ett aktiebolag. Enligt vad som föreslås skall bolaget genom att bjuda ut finansiella tjänster eftersträva att främja och utveckla särskilt små och medelstora företags verksamhet. Därmed skall specialfinansieringsbolaget fortsätta den näringspolitiska uppgift som Kera Abp, som föreslås bli fusionerat med bolaget, har. Men syftet med bolaget är också att främja företagets internationalisering och exportverksamhet. Detta syfte skall realiseras särskilt genom exportgarantiverksamheten och de statsgarantier och den borgen som bolaget ger. Bolaget fortsätter därmed också Statsgaranticentralens verksamhet. Enligt vad som föreslås skall de speciallagar som gäller Statsgaranticentralens exportgaranti- och specialgarantiverksamhet fortsättningsvis vara i kraft med några ändringar som främst är lagtekniska. Bolaget skall tillämpa dessa speciallagar när det ger exportgarantier och andra specialgarantier.

Bolagets syfte kan anses fördela sig på två separata prioritetsområden: å ena sidan exportgarantiverksamhet, å andra sidan kredit- och borgensverksamhet som gäller små och medelstora företag. Bolaget skall beakta statens regionpolitiska mål i kredit- och borgensverksamheten. Bolaget bör, på

samma sätt som Kera Abp, härvid beakta skillnaderna i utvecklingen i de olika områdena i landet och sträva efter att verka för att målen i lagen om regional utveckling (1135/1993) nås. Om målen för den kredit- och borgensverksamhet som bolaget inriktar särskilt på små och medelstora företag bestäms närmare i den föreslagna lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet.

Enligt vad som föreslås skall bolagets verksamhet inriktas på att korrigera de brister som förekommer i utbudet på finansiella tjänster. Bolaget skall därmed ta den finansiella risk som enskilda finansiärer inte kan eller vill ta. Bolaget skall kunna erbjuda finansiering också utan betryggande säkerhet. Syftet med bolaget skall också vara att utveckla statens verksamhet vad gäller specialfinansiering mera än i dagens läge i riktning mot riskfördelning. Det bolag som skall grundas får inte vara verksamt i en öppen konkurrenssituation i förhållande till övriga finansbolag, utan det skall koncentrera sig på sina specialuppgifter.

2 §. *Uppgifter.* I paragrafen bestäms i allmänna drag om bolagets uppgifter. Bolaget skall, enligt vad som föreslås, koncentrera sig på specialfinansiering av företag. Bolaget skall inte ta emot depositioner. Det skall utöva finansieringsverksamhet genom att ge krediter, garantier och borgen samt andra ansvarsförbindelser. Om bolagets produkter skall inte bestämmas närmare så att bolaget kan utveckla nya finansprodukter på finansmarknaden där utvecklingen är snabb. Bolaget skall också kunna utföra undersökningar och utredningar i samband med finansieringen av företag samt bedriva verksamhet för utveckling av företag samt tillhandahålla tjänster och rådgivning. Separat från bolagets olika servicefunktioner skall dock den företagsanalys hållas, som görs innan beslutet om finansiering fattas. Företagsanalysen hänger nära samman med finansieringen och stöder beslutsfattandet om finansiering. Bolaget skall kunna erbjuda sina tjänster till olika parter som bedriver företagsverksamhet. Till bolagets kunder skall därmed kunna höras enskilda näringsidkare, sammanslutningar och stiftelser samt också t.ex. kommuner och samkommuner i syfte att främja näringsverksamheten. Bolaget skall i fråga om sina uppgifter av undersöknings-, utrednings- och utvecklingstyp beakta arbetskrafts- och näringscentralernas

verksamhet och undvika överlappande uppgifter.

Enligt lagen om aktiebolag skall bolaget också kunna äga aktier och andelar i företag, om detta är motiverat med tanke på bolagets syfte och uppgifter. Kapitalplaceringsverksamheten skall dock inte utgöra en betydande verksamhet i bolaget. Med tanke på rörelsens flexibilitet är det dock ändamålsenligt att bolaget, på samma sätt som enskilda företag, också kan äga aktier och andelar i andra företag. Avsikten är att i samband med att bolaget grundas skall aktierna i Kera Abp:s dotterföretag Start Fund of Kera Ab, som utövar kapitalplaceringsverksamhet, övergå till de bolag som egentligen sköter statens kapitalplaceringsverksamhet.

3 §. *Förvaltning.* Det föreslås att i 1 mom. skall bestämmas att bolaget skall höra till handels- och industriministeriets förvaltningsområde. Enligt reglementet för statsrådet (1522/1995) hör finansiering av företagsverksamhet och företagsstöd till handels- och industriministeriets förvaltningsområde. Ministeriet skall övervaka bolagets verksamhet och resultatmål.

Enligt 2 mom. skall bolagets hela aktiestock vara i statens omedelbara ägo och besittning. På eventuella beslut om ändringar i bolagets ägarbas skall lagen om utövande av statens delägar rätt i vissa aktiebolag som bedriver ekonomisk verksamhet (740/1991) tillämpas.

I 3 mom. bestäms att bolaget skall ha ett förvaltningsråd som väljs av bolagsstämman. För närvarande är t.ex. Kera Abp:s organ förvaltningsråd, direktion och verkställande direktör. Kera Abp:s förvaltningsråd har 16 medlemmar. I förvaltningsrådet ingår parlamentarisk representation, företrädare för landskapen, näringslivets organisationer och myndigheter. I direktionen ingår förutom bolagets ledning representanter för handels- och industriministeriet, finansministeriet och arbetsministeriet. Statsgaranticentralens organ är förvaltningsråd, direktion och verkställande direktör. I statsgaranticentralens förvaltningsråd ingår 12 medlemmar, som representerar myndigheter och näringslivets organisationer. För att bolagets organisation skall kunna planeras så att den så väl som möjligt motsvarar kraven från finansmarknaden, som hela tiden är stadd i utveckling, skall om bolagets förvaltning inte bestäms närmare. Bolagets styrelse skall ha i uppgift att besluta om inriktningen av rörel-

sen. Det operativa ansvaret skall bolagets operativa ledning ha. I bolagsordningen skall det kunna bestämmas att principiellt viktiga finansiella beslut och finansiella beslut till ett visst markbelopp skall godkännas av styrelsen. Handels- och industriministeriet skall sörja för ägarens tillsyn över specialfinansieringsbolaget. Medlemmarna i bolagets styrelse skall också besluta om de ansvarsförbindelser som anknyter till bolagets statsgaranti- och exportgarantiverksamhet och som avses i 4 § den föreslagna lagen om statsgarantifonden till den del som beslutsfattandet inte eventuellt har förts över på handels- och industriministeriet.

I 4 mom. skall det bestämmas om den föreslagna lagens förhållande till kreditinstitutslagen (1607/1993). Enligt vad som föreslås skall nämnda lag inte tillämpas på bolaget, eftersom det är fråga om ett specialfinansieringsbolag som agerar med offentliga medel och i sin helhet ägs av staten och som strävar efter att korrigerar brister i verksamheten på finansmarknaden och som inte av allmänheten tar emot finansiering som skall återbetalas. På grund av detta är det inte nödvändigt att tillämpa kreditinstitutslagen på specialfinansieringsbolaget. Detta innebär att det bolag som skall grundas inte skall övervakas av finansinspektionen, utan handels- och industriministeriet skall svara för övervakningen av bolaget. I denna övervakning bör finansinspektionens övervakningspraxis vad gäller kreditinstituten i tillämpliga delar beaktas. Syftet med kreditinstitutslagen är att främja stabiliteten på finansmarknaden och allmänhetens förtroende.

Avsikten är att hos Europeiska unionens råd skall ansökas om permanent undantag för bolaget från tillämpningen av rådets direktiv 77/780/EEG om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut, och andra direktiv som gäller kreditinstitutsverksamheten. Erhållet av undantag innebär att det efter detta ankommer på nationell prövning hurdana de kriterier och den övervakning är som inriktas på bolaget. I rådets direktiv 96/13/EG om ändring av artikel 2.2 i direktiv 77/780/EEG vad beträffar förteckningen över permanenta undantag för vissa kreditinstitut finns en förteckning över de av medlemsstaternas företag som har beviljats ett sådant undantag. I Finland är sådana företag Fonden för industriellt samarbete, d.v.s. Finnfund, och Kera Abp. På Kera Abp till-

lämpas kreditinstitutslagen. Kera Abp kan i dagens läge anses som ett kreditinstitut också eftersom de krediter som institutet har satt i omlopp har en fungerande sekundärmarknad.

4 §. *Ekonomiska verksamhetsprinciper.* Det föreslås att i 1 mom. skall bestämmas om principen att bolagets verksamhet skall bära sig. Bolaget skall sträva efter att utgifterna för dess verksamhet på lång sikt kan täckas med de inkomster som erhålls av bolagets verksamhet. Flera av statens specialfinansieringsbolag har i dagens läge ett mål med samma innehåll vad gäller att deras verksamhet skall bära sig, men inga exakta avkastningskrav har dock ställts i fråga om institutens verksamhet. Tolkningen av begreppet bära sig har varierat i dessa finansiella institut. Kera Abp är i princip ett bolag som eftersträvar vinst. Detta har möjliggjorts av att staten har gett Kera Abp grundrättsstöd och ersättningar för kreditförluster. I Statsgaranticentralen kan principen om en verksamhet som bär sig anses ha realiserats under de senaste åren, om de exceptionellt stora ersättningsskyldigheter som är en följd av f.d. Sovjetunionens fall och Wärtsilä Marinindustris konkurs samt de ersättningsskyldigheter som är en följd av garanticentralens konsolideringsgarantier inte räknas med.

Det föreslagna kravet på att verksamheten skall bära sig grundar sig på det allmänna avtalet rörande tulltariffer och handel (FördrS 14/1950) från år 1947 (General Agreement on Tariffs and Trade, GATT). Enligt detta avtal anses som förbjudet exportstöd de exportgaranti-program som upprätthålls av regeringar eller av specialorgan under deras övervakning och som är klart otillräckliga för att täcka de verksamhetskostnader och förluster som arrangementet med tiden förorsakar. Denna princip har också inbegripits i det avtal om subventioner och utjämningsåtgärder som ansluter sig till Världshandelsorganisationens grundfördrag (FördrS 5/1995) och som förpliktar Finland. Principen om en verksamhet som bär sig har också inbegripits i det s.k. skeppskreditavtalet från år 1994 som har ingåtts inom ramen för OECD, men ändå inte trätt i kraft.

Enligt vad som föreslås skall med verksamhet som bär sig avses det att specialfinansieringsbolagets inkomster täcker minst dess egna kostnader. Det kapital som placeras i verksamheten skall inte ha något annat

avkastningskrav än att det egna kapitalet såvitt möjligt skall bibehållas. Ett undantag från principen om att verksamheten skall bära sig skall dock de utvecklingsuppgifter utgöra som har getts bolaget, och vilkas kostnader kanske inte kan täckas med bolagets finansiella verksamhet.

När de mål som gäller bolagets lönsamhet ställs, skall det beaktas att det inte är möjligt att ställa lika höga avkastningskrav som för annan sedvanlig finansiell verksamhet för sådan finansiering som enligt enskilda finansbolags bedömning har låg avkastning eller benägenhet att bli förlustbringande och som särskilt inriktas på små och medelstora företag. Eftersom finansmarknaden hela tiden är stadd i utveckling är det inte heller motiverat att enbart hålla sig till målet att verksamheten skall bära sig i fråga om sådan verksamhet där de enskilda finansbolagen skulle hitta ökande möjligheter till lönsam verksamhet. Bolagets lågt ställda mål i fråga om lönsamheten kan i en sådan situation förhindra en fungerande utveckling på finansmarknaden. Att hitta rätt lönsamhetsmål för specialfinansieringsbolaget i den utveckling som sker på marknaden är en fortgående föränderlig uppgift för det ministerium som övervakar bolaget. Till följd av detta bör lönsamhetsmålen för bolaget ställas för en viss tid med beaktande av den ekonomiska konjunktur som råder just då.

Det föreslås att i 2 mom. skall bestämmas att bolaget, trots principen om att verksamheten skall bära sig, också skall kunna ha offentligt understödda verksamheter, där stödet ges bolaget via statsbudgeten eller en tilläggsbudget. Dylika verksamheter kan vara speciellt undersökningar och utredningar som anknyter till finansieringen av företag samt utvecklings- och serviceverksamhet för finansiering av företag. Också de av bolagets finansprodukter som ges av olika näringspolitiska skäl, såsom t.ex. lån till småföretagare, kan vara sådana verksamheter. Specialfinansieringsbolagets bokföring skall dock uppgöras så att det statliga stödelementet och de administrativa kostnader som gäller de verksamheter som får stöd klart och i tillräcklig mån framgår av bolagets bokslut. Även om statens stödelement i specialfinansieringsbolagets verksamhet är avsett för att främja företagens verksamhetsbetingelser, bör företagen eller de övriga parter som stödelementet inriktas på dock ersätta specialfinansieringsbolagets administrativa kost-

nader som anknyter till stöden. I bolagets bokslut bör också stödelementet och de nämnda administrativa kostnaderna skiljas åt.

I 3 mom. hänvisas i fråga om statens ansvar till de föreslagna lagarna om statsgarantifonden och om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet. Enligt vad som föreslås skall staten med medel ur statsgarantifonden svara för de exportgarantier och de vissa specialgarantier som bolaget har gett. Dessutom skall staten ställa laglig borgen som säkerhet för den borgen som bolaget har beviljat främst små och medelstora företag.

5 §. *Tystnadsplikt.* I 1 mom. bestäms om tystnadsplikt för dem som är anställda hos specialfinansieringsbolaget. Den föreslagna paragrafen skall till sitt innehåll motsvara 94 § kreditinstitutslagen. Bestämmelsen är nödvändig med tanke på att bolagets verksamhet skall vara konfidentiell och pålitlig.

Enligt det föreslagna 2 mom. skall bolaget vara skyldigt att lämna de upplysningar som avses i 1 mom. till åklagar- och förundersökningsmyndigheterna för utredning av brott. Bolaget skall också vara skyldigt att lämna dessa upplysningar till statsgarantifondens direktion och generalsekreterare för skötseln av uppgifter som anknyter till fonden samt till en annan myndighet som med stöd av lag har rätt att få sådana upplysningar. Även statsgarantifondens direktion och generalsekreterare är det ändamålsenligt att inbegripa bland dem som har rätt att få upplysningar, eftersom det inom bolaget fattas beslut om beviljande av exportgarantier och andra specialgarantier som staten ansvarar för, vilket gör att staten har ett speciellt intresse i fråga om denna verksamhet.

Enligt 3 mom. skall bolaget ha rätt att lämna de upplysningar som avses i 1 mom. till en sammanslutning som hör till samma koncern, om medlemmarna i dess förvaltningsorgan eller de anställda omfattas av sådan tystnadsplikt om vilken bestäms i 1 mom. eller motsvarande tystnadsplikt och om upplysningen behöver lämnas med hänsyn till den mottagande sammanslutningens riskkontroll.

6 §. *Bolagets skyldighet att lämna upplysningar och tillsynen över bolaget.* I paragrafen skall bestämmas om de förutsättningar under vilka handels- och industriministeriet kan begära upplysningar av bolaget, och

bolaget utan hinder av bestämmelsen om tystnadsplikt skall lämna ministeriet dessa upplysningar. Enligt 1 mom. skall bolaget lämna ministeriet och arbetskrafts- och näringscentralen de upplysningar dessa har begärt och som är nödvändiga för behandlingen av sådana understödsansökningar som avses i lagen om företagsstöd (1136/1993). Bolaget skall också på begäran av ministeriet lämna andra upplysningar som hör till bolagets verksamhetsområde eller som är nödvändiga med tanke på tillsynen över bolaget. Också bolagets revisorer skall ha skyldighet att lämna dylika upplysningar. Dylika upplysningar som hör till ministeriets verksamhetsområde kan vara t.ex. upplysningar om det statliga stöd som skall betalas till bolaget. När dessa beslut bereds bör ministeriet ha exakta upplysningar om bolagets ekonomiska situation.

Enligt det föreslagna 2 mom. kan en medlem eller suppleant i specialfinansieringsbolagets organ samt en anställd vid bolaget, utan hinder av bestämmelsen om tystnadsplikt enligt 5 §, lämna handels- och industriministeriet och arbetskrafts- och näringscentralen upplysningar som han har fått om en kunds eller en annan persons ekonomiska ställning eller privata förhållanden, om lämnandet av upplysningarna är nödvändigt för sammanjämkningen av den offentliga finansieringen eller myndigheternas behandling av företagsstödsärenden.

Enligt det föreslagna 3 mom. skall vid tillsynen över bolagets verksamhet i tillämpliga delar beaktas de principer som finansinspektionen följer vid tillsynen över kreditinstitut. Med detta avses särskilt de anvisningar om den interna kontrollen inom kreditinstitut som meddelas av finansinspektionen.

7 §. *Uppdrag till bolaget.* Specialfinansieringsbolaget skall i egenskap av en privaträttslig juridisk person stå separat från den offentliga förvaltningen. Av detta skäl föreslås det att det uttryckligen skall bestämmas att handels- och industriministeriet kan ge bolaget undersöknings- och utredningsuppgifter och andra uppgifter som ministeriet anser nödvändiga och som lämpar sig för bolagets verksamhetsområde. De uppgifter som bolaget får av ministeriet skall kunna utföras mot vederlag.

8 §. *Återförsäkring.* Enligt vad som föreslås skall bolaget med försäkringar, säkerheter eller andra arrangemang täcka den förlustrisk som bolagets verksamhet som stats-

garantifonden svarar för förorsakar. Återförsäkrandet skall i sig kunna gälla alla bolagets verksamhetsformer och bolaget skall kunna ta sådana försäkringar även utan en särskild bestämmelse. Den föreslagna paragrafen har dock betydelse för den exportgaranti- och specialgarantiverksamhet som bolaget skall täcka med medel ur statsgarantifonden. Av detta skäl skall det uttryckligen bestämmas om återförsäkrande för att trygga statens intressen så att den förlustrisk som förorsakas av de ansvarsförbindelser som sammanhänger med fonden skall kunna undvikas.

9 §. *Begränsning av förluster.* Den föreslagna paragrafen skall motsvara den bestämmelse som fanns i lagen om Statsgarantientralen. När bolagets verksamhet har återverkningar på statsgarantifonden, skall bolaget uttryckligen uppmärksamma statens synvinklar i den verksamhet som an knyter till fonden. I 1 mom. skall bestämmas att bolaget, för att trygga statens intressen, kan köpa den egendom som är säkerhet för eller har utmätts av säkerheten för de ansvarsförbindelser som an knyter till statsgarantifonden och för de förbindelser som har getts av Statsgarantientralen eller de anstalter som föregick den.

I 2 mom. bestäms att bolaget kan godkänna dylika ackord som sammanhänger med ovan avsedda ansvarsförbindelser eller andra arrangemang som kan jämföras med dessa samt avstå från en fordran. Bolaget kan också sälja, köpa och byta fordringar samt godkänna andra åtgärder genom vilka en förlust som fastställs utgående från nämnda förbindelser kan begränsas samt ersätta de kostnader som föranleds av dessa åtgärder, om risken för förlust är uppenbar och den fördel som bolaget sannolikt uppnår i och med åtgärderna för att begränsa förlusten är väsentligt mycket större än den förutsebara förlust eller skada som bolaget i annat fall skulle lida.

I 3 mom. bestäms att bolaget skall inhämta handels- och industriministeriets samtycke till att en åtgärd som är nödvändig för att begränsa ett ackord eller en annan förlust får godkännas eller att från en fordran får avstås, om den fordran som man avstår ifrån eller den förlust som bolaget förorsakas överstiger ett belopp om vilket bestäms genom förordning. I dagens läge är det nämnda markbeloppet enligt 13 § förordningen om Statsgarantientralen (351/1981) 30 mi-

ljoner mark. Enligt vad som föreslås skall beloppet fastställas genom förordning. Avsikten är att markbeloppet i detta skede skall bibehållas.

10 §. *Indrivning av avgifter genom utsökning.* I paragrafen bestäms om specialfinansieringsbolagets rätt att genom utsökning utan dom eller utslag driva in de avgifter jämte dröjsmålsräntor som grundar sig på bolagets krediter, garantier, borgen eller andra ansvarsförbindelser. I fråga om detta förfarande skall iakttas vad som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961). Dessutom förutsätts att bolaget skall ha meddelat om denna rätt i samband med att det gav förbindelsen. Statsgarantientralen har i dagens läge rätt med motsvarande innehåll. Också bl.a. i lagen om försäkringsavtal (543/1994) bestäms om dylik rätt för försäkringsbolag. Den föreslagna bestämmelsen är ändamålsenlig med tanke på den speciella karaktären i bolagets verksamhet.

I 2 mom. bestäms närmare om indrivning av bolagets avgifter genom utsökning. Enligt vad som föreslås skall bolaget, innan åtgärder för verkställigheten vidtas, meddela detta till den avtalspart för vilken bolaget har gett ovan avsedda förbindelse. Av detta skriftliga meddelande skall framgå den avgift som skall drivas in och grunden för den samt att specialfinansieringsbolaget kommer att vidta åtgärder för att verkställa indrivningen, om inte avtalsparten inom 14 dagar från det meddelandet har avsänt skriftligen bestrider sin betalningsskyldighet. Om betalningsskyldigheten bestrids, skall bolaget överföra tvistefrågan till en domstol för avgörande. Den föreslagna bestämmelsen minskar bolagets administrativa kostnader, om utslag eller beslut inte behöver inhämtas särskilt för varje avgift som skall drivas in. I tvistefall skall de allmänna rättegångsbestämmelser som gäller fordran till ett visst belopp tillämpas.

11 §. *Närmare bestämmelser.* Enligt förslaget skall närmare bestämmelser om verkställandet av lagen utfärdas genom förordning. Närmare bestämmelser skall utfärdas närmast om begränsning av bolagets förluster. Också om när den föreslagna lagen skall träda i kraft skall med stöd av 13 § bestämmas särskilt genom en förordning.

12 §. *Grundandet av bolaget.* Enligt förslaget skall om grundandet av bolaget bestämmas genom en särskild lag. I 1 mom. bestäms att bolaget fortsätter den verksamhet

som Kera Abp, samt Statsgarantientralen och exportgarantientralen och Statsgarantientralen, vilka föregick centralen, utövade. De krediter, garantier, den borgen och de övriga ansvarsförbindelser som Kera Abp och Statsgarantientralen har gett skall på detta sätt övergå till det nya bolaget med gällande villkor. Denna bestämmelse garanterar att specialfinansieringsbolaget och en part som står i avtalsförhållande med bolaget vid behov senare kan komma överens om att ändra de förbindelser som Kera Abp eller Statsgarantientralen har gett. Om statens ansvar för de garantier och den borgen som statsgarantientralen har gett skall också bestämmas i den föreslagna lagen om statsgarantifonden. När Kera Abp:s kredit- och borgensstock övergår till det nya bolaget, övergår också statens ansvar med dem. Den statliga proprieborgen som med återfinansiering av staten skall beviljas för Kera Abp:s förbindelser skall gälla också existerande borgen för upplåning som Kera Abp har gjort innan det nya bolaget grundades.

I 2 mom. skall det hänvisas till den särskilda lag som föreslås bli stiftad om grundandet av bolaget.

13 §. *Ikraftträdande.* Enligt det föreslagna 1 mom. skall lagen träda i kraft vid en tidpunkt om vilken bestäms genom förordning.

I 2 mom. bestäms att de åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

I 3 mom. bestäms att bolagets bolagsordning skall kunna fastställas och bolaget skall kunna grundas och införas i handelsregistret innan den föreslagna lagen träder i kraft.

1.3. Lag om statsgarantifonden

1 §. *Förvaltning.* Enligt 1 mom. skall statsgarantifonden, som har funnits i samband med Statsgarantientralen, flyttas över till handels- och industriministeriet. Statsgarantifonden skall fortsättningsvis ingå som en del i statens centralbokföring och den skall lyda under en statlig myndighet. Handels- och industriministeriet skall svara för förvaltningen av fonden.

Enligt 2 mom. skall fonden ha en direktion och en generalsekreterare. Till direktionsens och generalsekreterarens uppgifter skall inte höra beredningen eller beslutsfattande i fråga om de egentliga finansieringsbesluten, som gäller exportgarantier. Specialfinansie-

ringsbolagets finansieringsbeslut skall inte underställas fondens direktion eller generalsekreterare. Fondens direktion och generalsekreterare skall endast sköta uppgifter som hör till fondens tekniska administration. Fondens generalsekreteraren sköter den dagliga förvaltningen av fonden. Generalsekreteraren föredrar också för fondens direktion, som sammanträder vid behov, de beslut som gäller fondavgifter och fondlån och som skall fattas av fonden. Generalsekreterarens och direktionens uppgiftsmängd kommer att variera i enlighet med hur ofta fondens åtgärder behövs som stöd för specialfinansieringsbolagets verksamhet. Skötseln av fonden förutsätter vissa regelbundna förvaltningsåtgärder av ministeriets personal. Fondens direktion och generalsekreterare bör aktivt följa med specialfinansieringsbolagets ekonomiska situation. Avsikten är att en tjänsteman vid handels- och industriministeriet skall vara generalsekreterare för statsgarantifonden och med tjänste- och föredragansvar föredra de ärenden som skall avgöras av direktionen. Enligt vad som föreslås skall om förvaltningen av fonden bestämmas närmare genom förordning.

2 §. *Syftet med fonden.* I 1 mom. hänvisas till de förbindelser som bolaget kommer att avge och där de ansvar och skyldigheter som följer av dessa skall täckas med medel ur fonden. Syftet med fonden är att trygga att de export-, fartygs-, miljö- och råvarugarantier som ges av det specialfinansieringsbolag som skall grundas uppfylls. Med medel ur fonden skall de förbindelser täckas som Statsgaranticentralen har gett under sin verksamhetstid samt de garantier och den borgen som räknas upp i den föreslagna 4 § som bolaget kommer att ge. I fråga om de ansvarsförbindelser som specialfinansieringsbolaget kommer att ge blir fondens ansvarsområde något snävare, eftersom de krediter och den borgen som ges små och medelstora företag, enligt vad som föreslås, inte skall täckas med medel ur statsgarantifonden. Denna kredit- och borgensstock skall staten svara för genom att stöda bolagets verksamhetsbetingelser.

I 2 mom. bestäms om de ansvarsförbindelser av Statsgaranticentralen, samt av exportgarantianstalten och Statsgarantianstalten som föregick centralen, som skall täckas med medel ur fonden. I momentet hänvisas till den föreslagna 11 §, i vilken bestäms närmare om den garanti- och borgensstock

som ur det nya bolagets synvinkel är gammal.

3 §. *Fondens medel.* Enligt vad som föreslås skall fondens medel utgöras av ett anslag som i statsbudgeten anvisas för överföring till fonden, av medel som specialfinansieringsbolaget har överfört till fonden och av de avgifter som skall erläggas för fondlån samt av de garantiavgifter och eventuella fordringar som skall återkrävas, vilka anknyter till de ansvarsförbindelser som Statsgaranticentralen och de anstalter som föregick den har avgett. Om de medel som finns i fonden när Statsgaranticentralen dras in behöver inte bestämmas särskilt, eftersom inga ändringar kommer att göras i själva fonden. Förvaltningen av den överförs på handels- och industriministeriet. I fortsättningen kommer fonden dock att få inkomster av nya slag, såsom medel som bolaget överför till fonden.

4 §. *Statens ansvar.* I denna paragraf bestäms om statens ansvar i specialfinansieringsbolagets verksamhet som gäller exportgarantier och statsborgen. Enligt 1 mom. skall staten ansvara för de förbindelser som avses i lagen om exportgaranti (479/1962), lagen om statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- eller rederirörelse (573/1972), lagen om statsgarantier och exportgarantier för investeringar som främjar miljövård (609/1973) och lagen om statsgarantier för tryggnad av basråvaruförsörjningen (651/1985). I de föreslagna 5 och 6 § bestäms om ett förfarande genom vilket i första hand nämnda ansvar skall täckas med medel ur fonden. Staten skall svara för de av specialfinansieringsbolagets garantier och borgen som avses i bestämmelsen efter att borgenärens fordran på garanti- eller borgensättning som riktar sig mot bolaget i ett lagenligt förfarande eller på ett annars obestritt sätt har fastställts och bolaget trots detta inte har erlagt betalning. Bolaget skall dock först i ett lagenligt förfarande ha konstaterats vara betalningsskyldigt. Borgenären behöver inte visa att specialfinansieringsbolaget är insolvent utan statens ansvar skall börja redan i och med att den lagenligt fastställda betalningen inte har erlagts. När det gäller statens ansvar är det sålunda inte fråga om parallellt ansvar vid sidan av bolagets ansvar och inte heller sådant ansvar som kan jämföras med proprieborgen. Det ansvar som staten enligt den föreslagna paragrafen skall ha skulle närmast kunna jämföras med

laglig borgen. Borgenären bör först tillstålla bolaget sina anspråk, eftersom det är bolaget som har gett garanti- eller borgensförbindelsen. Staten skall inte kunna stämmas in som part i ett tvistemål mellan borgenären och bolaget som gäller garanti- eller borgensansvar. Om bolagets betalningsskyldighet är lagenligt fastställd i domstol och bolaget konstaterats vara oförmöget att betala, skall staten inte kunna vägra betala en garanti- eller borgensförbindelse, om förutsättningarna för garanti- eller borgensersättning i övrigt föreligger.

Antalet produkter som skall täckas med medel ur fonden minskar något när fonden överförs från Statsgaranticentralen till ministeriets förvaltning.

Statsgaranticentralens redan befintliga ansvarsstock kvarstår dock hos fonden.

I fråga om exportgarantier liksom också i fråga om övriga nämnda garantier och borgen kan de ekonomiska riskerna och eventuella ersättningsskyldigheter vara mycket stora i penningbelopp. För garantiverksamheten är det inte exceptionellt att resultatet kan ge ett betydligt underskott till följd av att överraskande stora ersättningsskyldigheter realiserar. Till följd av detta kan det uppkomma ett tillfälligt eller t.o.m. bestående behov att finansiera ett underskott, som är en följd av specialfinansieringsbolagets garanti- och borgensverksamhet. Om ett dylikt ersättningsansvar realiserar, kan det i väsentlig grad försvåra specialfinansieringsbolagets normala verksamhetsbetingelser och göra att bolagets balansräkning uppvisar ett betydande underskott, varvid bolagets möjligheter att sköta sina övriga specialuppgifter försvåras.

5 §. *Fondavgifter och fondåterbärningar mellan specialfinansieringsbolaget och fonden.* Staten skall svara för garantier och borgen i enlighet med den föreslagna 4 § och för Statsgaranticentralens befintliga kreditstock. Bolaget skall dock sköta avgivandet och förvaltningen av ansvarsförbindelserna. Med de fondavgifter som har föreslagits i paragrafen skall bolaget garanteras tillräckliga ekonomiska resurser för att kunna tillgodose de ersättningsansvar som eventuellt uppkommer av den garanti- och borgensverksamhet som avses i 4 §. I praktiken skall detta finansieringsbehov skötas med fondavgifter som betalas från fonden. Bolagets finansieringsbehov på kort sikt skall skötas genom fondlån som ges bolaget från

fonden. Om särresultatet av specialfinansieringsbolagets verksamhet som avses i 4 § enligt boksluts- eller mellanbokslutsuppgifterna uppvisar ett underskott, skall det enligt 1 mom. täckas med medel ur fonden. Härvid skall fondens direktion besluta om en överföring för att underskottet skall kunna täckas innan bolagets bokslut eller mellanbokslut fastställs. En fondavgift enligt 1 mom. skall betalas utan vederlag för bolaget.

Eftersom den som beviljar garantier på statens vägnar är ett privaträttsligt aktiebolag, har det inte ansetts att en modell av nuvarande slag är möjlig, där enskilda garanti- eller borgensbeslut åtnjuter statlig borgensborgen. Däremot skall garantierna och borgen ha statlig laglig borgen för det fall att bolaget är insolvent på det sätt som bestäms i den föreslagna 4 §.

Kompensering av ett underskott i den verksamhet som avses i den föreslagna 4 § redan i resultatet för den räkenskapsperiod som går till ända förutsätter att resultatet för denna verksamhet beräknas separat. Fondens direktion skall besluta om täckande av underskott, men skyldigheten till detta skall härledas direkt ur lagen, och fondens direktion skall inte ha någon annan prövningsrätt i ärendet än att konstatera underskottets storlek. Direktionen skall besluta om täckning av underskottet innan bolagets bokslut fastställs, varvid den prestation som skall betalas ur fonden kan beaktas redan i bokslutet för den räkenskapsperiod som går ut, d.v.s. i bokslutet för den räkenskapsperiod då underskottet har uppkommit. På detta sätt undviks sådana fluktuationer i bolagets resultat som beror på eventuella stora enskilda garantiersättningar, eftersom fondavgiften eliminerar verkningarna av underskottet i den garanti- och borgensverksamheten som avses i den föreslagna 4 §.

Bokföringsmässigt skall fondavgiften tas upp som kommande betalning till bolaget, d.v.s. som fordran räkenskapsperiodens sista dag, eller annars under räkenskapsperioden, om underskottet kan konstateras redan i mellanbokslutet. Avgiften skall inte ha någon direkt skatteeffekt, eftersom garantiverksamhetens särresultat genom avgiften endast skall höjas till en sådan nivå att verksamhet bär sig, d.v.s. nollnivå, inte göras vinstbringande. Om bolagets övriga verksamhet är vinstbringande, kommer fondöverföringen naturligtvis att påverka den skatt som uppkommer av bolagets totala resultat, men

också då uppkommer skatten endast av resultatet av den övriga verksamheten.

Enligt 2 mom. skall bolagsstämman på framställning av fondens direktion besluta om fondåterbäringar till fonden. Eftersom den fondåterbäring som skall göras från bolaget till fonden till följd av sakens natur inte kan vara beroende av en framställning som bolagets styrelse har gjort, är avsikten att i bolagsordningen skall tas in en bestämmelse enligt vilken bolagsstämman kan fatta beslut om återbäring till fonden förutsatt att statsgarantifondens direktion har kommit med en framställning om detta.

Ett överskott som bolaget har fått av den verksamhet som skall täckas med medel ur fonden skall återbäras till fonden i den mån som fondavgifter har betalats från fonden till bolaget för att täcka ett underskott. Fondåterbäringen skall utgöra en avdragsgill utgift endast i den mån som den täcker de fondavgifter som tidigare har erlagts till bolaget. En verksamhet som omfattas av det fondansvar som avses i den föreslagna 4 § kan naturligtvis bli så lönsam att det uppkommer ett större överskott än de här avsedda fondåterbäringarna som bolaget behöver göra. Därmed flyter det in eget kapital till bolaget. För användningen av det skall inte finnas någon särskild reglering. I första hand skall överskottet fonderas för täckning av kommande förluster. I andra hand kan bolaget betala dividend på sitt resultat, som delvis också är en följd av exportgarntverksamheten. I tredje hand skall det vara möjligt att justera bolagets betalningspolitik till fördel för kunden när garanti- och specialborgensverksamheten har visat sig klart överskottsbringande på lång sikt.

Eftersom fondavgifterna, i enlighet med vad som konstateras ovan, skulle inverka på bolagets totala beskattningsbara resultat med beloppet av fondavgiften, är det för neutralisering av skatteeffekten motiverat att de återbäringar som bolaget har gjort till fonden på motsvarande sätt är avdragsgilla utgifter.

Enligt 3 mom. skall med ett beslut av handels- och industriministeriet meddelas närmare bestämmelser om, hur totalbeloppet av de fondavgifter som har betalats till bolaget minskade med de fondåterbäringar som har gjorts från bolaget till fonden skall tas upp i bolagets bokslut. Den föreslagna bestämmelsen är främst bokslutsteknisk. Till följd av den speciella karaktär som den verksamhet har som skall täckas med medel ur statsga-

rantifonden kan det vara nödvändigt att meddela specialbestämmelser om sättet att presentera bolagets bokslut.

Enligt vad som föreslås skall fonden utgöra ett slags buffert för sådana situationer där specialfinansieringsbolagets garanti- och borgensverksamhet som avses i den föreslagna 4 § inte bär sig, utan bolaget håller på att få ett underskott utgående från bokslutet. Härvid skall till fonden kunna överföras medel som skall allokeras ur statsbudgeten.

Om specialfinansieringsbolagets garanti- och borgensverksamhet på årsnivå bär sig, kommer det inte nödvändigtvis alls några registreringar i fonden under räkenskapsåret i fråga.

Fördelen med det föreslagna fondförfarandet är att när det underskott som bolagets verksamhet eventuellt försorsakar blir mindre än fondens kapital, kan medel överföras direkt till bolaget genom fondavgifter från fonden, varvid dessa medel inte behöver överföras från statsbudgeten. Förslaget motsvarar till denna del nuläget. Statsrådet kan enligt vad som föreslås dock vid behov bestämma att en del av de medel som finns på fondens gemensamma konto skall inkomstföras till statsverket.

6 §. *Fondlån till specialfinansieringsbolaget.* Enligt vad som föreslås skall ur fonden också kunna ges kredit till bolaget utan att säkerhet krävs, om bolagets verksamhet som avses i 4 § försorsakar bolagets finansieringsbrist på kort sikt. Fondens direktion skall besluta om ett fondlån på ansökan av bolaget. För ett fondlån skall ränta också kunna uppbäras av bolaget för de medel som har överförts till bolaget. Alla ersättningar och återkrav inom specialfinansieringsbolagets garanti- och borgensverksamhet skall alltid registreras till sitt fulla belopp och sina effekter på resultatet i resultaträkningen. Enligt vad som föreslås skall genom förordning kunna bestämmas närmare hur stort fondlån generalsekreteraren för fondens direktion inom ramarna för sin behörighet skall kunna besluta om och vilka fondlån som bör godkännas av fondens direktion. Avsikten är dock att fondlånet skall vara en så flexibel form som möjligt att erbjuda bolaget finansiering på kort sikt. Sålunda behöver bolaget inte skaffa kortvarig finansiering på den allmänna finansmarknaden.

7 §. *Fondens gemensamma konto.* De anslagsöverföringar som skall göras från fonden skall skötas via ett gemensamt konto i

statens centralbokföring. Enligt 1 mom. skall beloppet på fondens gemensamma konto i statens centralbokföring hållas tillräckligt stort för att fondöverföringar och fondlån skall kunna betalas. Med fondens medel skall också fondens administrativa utgifter betalas. Fondens direktion och generalsekretärer skall övervaka att de medel som står till fondens förfogande är tillräckliga i förhållande till de av specialfinansieringsbolagets ansvar som skall täckas med medel ur fonden.

Enligt det föreslagna 2 mom. skall, om beloppet av medlen på fondens gemensamma konto inte räcker till för att täcka fondens utgifter, den skillnad som behövs överföras till fonden genom ett anslag som tas ur den årliga statsbudgeten eller ur en tilläggsbudget. Om bolagets ekonomiska resultat från år till år står ungefär på samma nivå och de av bolagets resultat som uppvisar underskott är uppenbarligen kortvariga, skall bolagets finansieringsbehov på kort sikt kunna skötas med ett sådant fondlån som föreslås. Ett bestående eller långvarigt underskott som grundar sig på bolagets bokslut skall däremot täckas med en fondavgift.

Enligt det föreslagna 3 mom. skall, om beloppet av medlen på fondens gemensamma konto överstiger beloppet av de medel som behövs för realiserandet av syftet med fonden, statsrådet kunna bestämma att en dylik skillnad helt eller delvis skall tas ur fonden och inkomstföras i statsverket. På detta sätt kan det undvikas att betydligt mera medel samlas i statsgarantifonden än vad som förutsätts för täckning av bolagets exportgaranti- och statsborgensverksamhet.

8 §. *Fondens budget och bokslut.* Eftersom fonden utgör en del av statens centralbokföring, skall den inte ha någon egen kassaförvaltning, men budget och bokslut skall fastställas för den. Enligt vad som föreslås skall handels- och industriministeriet sköta fondens bokföring. Ministeriet skall också fastställa fondens budget. Budgeten skall fastställas för en tidsperiod som motsvarar specialfinansieringsbolagets räkenskapsperiod. Med tanke på att fonden och bolaget skall kunna samverka smidigt är det ändamålsenligt att binda fondens verksamhetsperioder vid specialfinansieringsbolagets räkenskapsperioder. Enligt vad som föreslås skall statsrådet fastställa fondens bokslut.

9 §. *Avgifter.* I paragrafen skall bestämmas att avgifter skall uppbäras för sådana

förbindelser som avses i den föreslagna 2 § och som skall täckas med medel från statsgarantifonden. Storleken på en sådan avgift skall fastställas utgående från den förlustrisk som sammanhänger med prestationen och de kostnader som specialfinansieringsbolaget försakats av producerandet av prestationen. Till denna del skall förslaget motsvara nuläget vid Statsgaranticentralen. Handels- och industriministeriet skall fastställa storleken på avgiften för de ansvarsförbindelser som avses i 2 § 2 mom. utgående från kostnaderna för att producera prestationen. På detta sätt skall ministeriet bestämma om de avgifter som gäller Statsgaranticentralens s.k. gamla ansvarsbestånd.

10 §. *Revision.* Enligt vad som föreslås skall handels- och industriministeriet utse revisorer för fondens konton och förvaltning. Statsgarantifonden har i dagens läge tre revisorer som har utsetts av handels- och industriministeriet. En av revisorerna skall utses på framställning av statens revisionsverk. En av revisorerna skall vara en av Centralhandelskammaren godkänd revisor.

11 §. *De arrangemang som föranleds av att fondens förvaltning överförs.* I 1 mom. bestäms att de ansvar som föranleds av de garantier, den borgen och de övriga ansvarsförbindelser som Statsgaranticentralen eller de anstalter som föregick den har gett skall ersättas med medel ur statsgarantifonden. Detta s.k. gamla ansvarsbestånd skall i sin helhet täckas med medel ur fonden. Utgångspunkten är att de ändringar om vilka har överenskommit med garanti- eller borgenstagaren att de skall göras i ansvarsförbindelser som hör till specialfinansieringsbolagets gamla ansvarsbestånd inte skall inverka på definieringen av det gamla ansvarsbeståndet, varvid de ändrade ansvarsförbindelserna fortfarande skall utgöra en del av det gamla beståndet. Dyliga ändringar i ansvarsförbindelsen kan vara t.ex. förlängning av ansvarstiden eller en inskränkning eller breddning av det projekt som är föremål för garantiarrangemanget eller t.ex. att garantitagaren byts. Den föreslagna bestämmelsen har en beröringspunkt med 2 §, där det bestäms om syftet med fonden.

I 2 mom. skall det bestämmas att specialfinansieringsbolaget skall sköta de ansvarsförbindelser som Statsgaranticentralen har avgett och som avses i 1 mom., medan staten skall svara för dem i första hand med medel ur statsgarantifonden. Statens ansvar

skall inte vara beroende av beloppet av de medel som finns i statsgarantifonden. När Statsgarantientralen dras in kan den frågan komma upp, om det är Statsgarantientralen eller det specialfinansieringsbolag som skall grundas som står bakom en ansvarsförbindelse. Arten av de garantier och den borgen som garantientralen har gett skall bibehållas sådan den har varit hittills. Ansvarsförhållandet ändras inte och staten kvarstår som ansvarig part. Statsgarantientralen ger i praktiken först ett bevillningsbeslut om garantierna och borgen, vilket meddelas garantitagaren för kännedom. Garantitagaren har en viss tidsfrist på sig att besluta om han godkänner beslutet eller inte. Om garantitagaren godkänner beslutet, bör Statsgarantientralen särskilt avge en ansvarsförbindelse till garantitagaren som stämmer överens med det beslut som fattats. Om Statsgarantientralen dras in vid en tidpunkt när ett bevillningsbeslut har fattats men garantientralen ännu inte har avgett någon ansvarsförbindelse, övergår skyldigheten att avge en förbindelse som stämmer överens med beslutet direkt på det specialfinansieringsbolag som skall grundas. I ett dylikt fall bör bolaget godkänna det bevillningsbeslut som har fattats av Statsgarantientralen, men avge den ansvarsförbindelse som stämmer överens med beslutet i bolagets namn. Detta arrangemang skall också kunna nämnas i bevillningsbeslutet.

I 2 mom. skall det också bestämmas att bolaget skall ha rätt att få ett förvaltningsarvode ur statsgarantifonden för att det sköter och förvaltar de ansvarsförbindelser som Statsgarantientralen har avgett. Enligt vad som föreslås skall bolaget direkt till fonden överföra de garantiavgifter och eventuella fordringar som återkrävs, vilka flyter in på grund av de ansvarsförbindelser som avses i 1 mom. Denna bestämmelse har en beröringspunkt också med den föreslagna 3 §, där det bestäms om statsgarantifondens medel.

12 §. *Närmare bestämmelser.* Enligt vad som föreslås skall närmare bestämmelser om verkställigheten av lagen utfärdas genom förordning. Genom förordning skall bestämmas åtminstone vilken ställning och vilka uppgifter fondens direktion och generalsekreterare har.

13 §. *Ikraftträdande.* Enligt 1 mom. skall den föreslagna lagen träda i kraft vid en tidpunkt som skall bestämmas genom förord-

ning.

Enligt 2 mom. får åtgärder som föranleds av att lagen träder i kraft vidtas redan innan lagen har trätt i kraft.

1.4. Lag om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet

1 §. *Tillämpningsområde.* Enligt 1 mom. skall målet för bolagets kredit- och borgensverksamhet och annan finansiell verksamhet vara att grunda, utveckla och förstora särskilt små och medelstora företag samt att förbättra deras verksamhetsbetingelser.

Enligt 2 mom. skall om bolagets verksamhet bestämmas separat i lagen om exportgaranti, lagen om statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- eller rederirörelse, lagen om statsgarantier och exportgarantier för investeringar som främjar miljövård, lagen om statsgarantier för tryggnad av basråvaruförsörjningen och lagen om statens kapitalgarantier. Lagarna skall vara desamma som de som nämns i 4 § i den lag som föreslås bli stiftad om statsgarantifonden, med undantag av lagen om kapitalgarantier. I momentet skall det inte ingå någon hänvisning till lagen om statens konsolideringsgarantier (529/1993) eller till lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar, nedan *industrigarantilagen*, emedan specialfinansieringsbolaget inte skall bevilja nya garantier med stöd av dessa lagar.

2 §. *Inriktning av verksamheten.* I 1 mom. bestäms att bolagets krediter, borgen och andra finansiella tjänster skall kunna inriktas på utövandet av näringsverksamhet. I den verksamhet som avses i denna lag skall de mål iakttas som har ställts för bolaget, om vilka skall bestämmas i 1 § lagen om statens specialfinansieringsbolag. Bolagets verksamhet skall kunna inriktas på företag, enskilda näringsidkare och i vissa fall t.ex. på en person som med ställning som delägare arbetar i sitt eget företag. Delägaren kan ges finansiering t.ex. för att köpa aktier i sitt företag. Finansiella tjänster skall också kunna ges en kommun för främjande av utövandet av näringsverksamhet. Ävsikten med dylik finansiering skall främst vara att bolaget kan finansiera en kommun när det gäller att bygga verksamhetslokaler, t.ex. industrihallar, för företag. Specialfinansieringsbolagets finansiella tjänster skall dock inte inriktas på egentligt jord- och skogsbruk eller på bygg-

nadsrörelse.

Enligt vad som föreslås skall minuthandeln och trafiken kunna vara föremål för bolagets verksamhet endast till den del som det är fråga om ett turismprojekt. Ett tjänsteföretag vars verksamhet grundar sig på regional eller lokal efterfrågan skall kunna vara föremål för bolagets verksamhet, förutsatt att företaget producerar tjänster som är nödvändiga för den allmänna näringsverksamheten. Utan hinder av vad som bestäms i 1 mom. skall bolaget kunna inrikta sin borgens- och serviceverksamhet på investeringar och utvecklingsprojekt som andra företag gör än sådana som utövar egentligt gårdsbruk samt bevilja krediter för småföretagsverksamhet med undantag av egentligt gårdsbruk. Om bolagets borgens- och serviceverksamhet bestäms i 4 och 5 §. Vid beviljandet av krediter för småföretagsverksamheten skall i enlighet med den nuvarande situationen också främjandet av kvinnors företagsamhet beaktas.

I lagen om aktiebolaget Kera Abp och i industrigarantilagen bestäms om branschvisa restriktioner. Den branschrestriktion som föreslås i momentet grundar sig i mycket hög grad på den branschrestriktion som har bestämts för Kera Abp:s verksamhet. Statens specialfinansieringsbolags verksamhet skall inte heller i förskåningen inriktas på egentligt jord- och skogsbruk och inte heller på byggnadsrörelse, eftersom det finns andra statliga åtgärder med vilka de kan stödas.

Statsrådet gav den 14 november 1996 riksdagen en näringspolitisk redogörelse, enligt vilken i näringspolitiken bör fästas jämbördig uppmärksamhet vid industrins och servicenäringsarnas verksamhetsmöjligheter. I praktiken har t.ex. det att servicenäringsarna numera omfattas av Kera Abp:s finansieringsverksamhet betydligt främjat uppkomsten av nya småföretag och arbetsplatser. Regeringen skall fortsättningsvis utreda möjligheterna att förnya branschrestriktionerna för statens specialfinansiering i enlighet med linjerna i den näringspolitiska redogörelsen. I detta skede föreslås dock inga revideringar vad gäller innehållet i branschregleringen.

Enligt 2 mom. skall bolaget inrikta sin kredit- och borgensverksamhet huvudsakligen på små och medelstora företag. Stora företag skall kunna ges krediter och borgen endast av särskilda skäl. Ett sådant särskilt skäl är t.ex. att det stora företaget är verksamt endast på ett av EU:s stödområden,

d.v.s. utvecklings- eller strukturomvandlingsområdet, eller på ett nationellt stödområde. Som ett sådant särskilt skäl skall också en sådan situation kunna anses där inriktningen av verksamheten på ett stort företag är klart ändamålsenlig med tanke på sysselsättningen och en mångsidig struktur i den företagsverksamhet som tryggar sysselsättningen eller för tryggande av specialfinansieringsbolagets fordran.

I 3 mom. skall ett litet och ett medelstort företag som avses i den föreslagna lagen definieras. I momentet hänvisas till kommissionens rekommendation 96/280/EG av den 3 april 1996 om definitionen på små och medelstora företag. Enligt förslaget skall med ett litet och ett medelstort företag avses ett företag som har färre än 250 anställda och antingen en årlig omsättning som inte överstiger 40 miljoner ecu eller motsvarande belopp i mark, som i dagens läge är ca 240 miljoner mark, eller en årlig balansomslutning som inte överstiger 27 miljoner ecu eller motsvarande belopp i mark, som i dagens läge är ca 162 miljoner mark.

Dessutom skall det förutsättas att företaget uppfyller kriteriet på oberoende och andra kriterier på ett litet och ett medelstort företag som avses i kommissionens rekommendation. Enligt kommissionens rekommendation är ett litet eller ett medelstort företag oberoende, om ett enskilt företag eller flera företag gemensamt, som inte uppfyller definitionen på ett litet och ett medelstort företag, beroende på vad som är relevant, inte innehar 25 % eller mer av kapitalet eller rösträtten i företaget. Enligt rekommendationen kan kravet på ett röskelvärdet i enlighet med en 25 procents ägarandel överstigas, om företaget innehas av offentliga investeringsföretag, riskkapitalföretag eller institutionella investerare, förutsatt att de inte kontrollerar företaget vare sig individuellt eller gemensamt. Detta krav i fråga om ägarandel kan också överstigas om aktiekapitalet är fördelat så att det inte är möjligt att fastställa vem som innehar det, och om företaget förklarar att det med rätta kan anta att det inte innehas till 25 % eller mer av ett annat företag, eller flera företag gemensamt, som inte uppfyller definitionen på små och medelstora företag eller det lilla företaget, beroende på vad som är relevant.

3 §. *Bolagets kreditverksamhet.* Enligt vad som föreslås skall bolaget ge krediter och ordna annan finansiering. Bolaget skall ock-

så kunna utöva finansieringsleasing. Härvid skaffar bolaget i egenskap av den som erbjuder finansiering den egendom eller rätt som finansieringstagaren anvisar och hyr ut den åt finansieringstagaren. Dessutom bestäms det att bolaget skall kunna bevilja sin finansiering också utan betryggande säkerhet eller helt utan säkerhet. I dagens läge har största delen av de krediter som Kera Abp beviljar, beviljats utan betryggande säkerhet. Av Kera Abp:s lån har beviljats mest investerings- och driftkapitallån räknat i markbelopp. Dessa lån har i allmänhet beviljats som delfinansiering till företag som har haft tillräckliga lönsamhetsförutsättningar. Utöver detta har Kera Abp också beviljat speciallån, som är t.ex. utvecklingslån, etableringslån, miljölán samt smålán och kvinnoöfretagarlán. Dessa speciallán har sitt eget näringspolitiska syfte. I samband med speciallánen har räntestöd erhållits och i de flesta fall har också den statliga kreditförlustersättning för förluster som förorsakats av nämnda lån som Kera Abp erhållit av staten varit högre än den kreditförlustersättning som Kera Abp erhållit för investerings- och driftkapitallån.

Kera Abp:s utvecklingslán har beviljats för företagens forskning och produktutveckling, främjande av marknadsföringen, utbildning av och rådgivning för företagsledningen samt för annan utvecklingsverksamhet som främjar företagens verksamhetsbetingelser. Etableringslán har beviljats enskilda personer för teckning av eget kapital i företag som står i begrepp att etablera sig och som i första hand idkar industriell verksamhet. Kera Abp:s miljölán har beviljats för investeringar i miljösparande teknologi samt för investeringar som minskar utsläppen. Smålán har beviljats företag med högst fem anställda för maskin- och apparaturprojekt som anknyter till dess rörelse, för driftkapitalbehov eller för andra projekt som syftar till att inleda eller bredda verksamheten. Smålán har beviljats till ett belopp av högst 100 000 mark per företag. Kera Abp:s kvinnoöfretagarlán är också smålán, som beviljas ett företag där en eller flera kvinnor har bestämmanderätten eller den styrande makten och detta grundar sig på ägande eller arbete som utgör huvudsyssla.

4 §. *Bolagets borgensverksamhet.* I 1 mom. bestäms att bolaget skall kunna ställa borgen som säkerhet för inhemska och utländska krediter och ansvarsförbindelser. Bolaget skall kunna bevilja sin borgen som

proprieborgen, fyllnadsborgen eller någon annan ansvarsförbindelse. Bolaget skall kunna avkräva borgenstagaren säkerheter eller säkerhetsarrangemang för att minska risken för förluster. Enligt vad som föreslås skall sådana säkerhetsarrangemang dock inte nödvändigtvis behöva vara betryggande.

I 2 mom. bestäms om borgen som skall ställas för finansieringsarrangemang i samband med en inhemsk kapitalvaruleverans. Enligt vad som föreslås skall också ett stort företag kunna få sådan borgen. Förslaget motsvarar till sitt innehåll 1 § 4 mom. industrigarantilagen. Enligt vad som föreslås skall bolaget inhämta handels- och industriministeriets samtycke när det är fråga om att bevilja sådan borgen, om beloppet av den kredit för vilken borgen skall ställas överstiger 200 miljoner mark. Den föreslagna bestämmelsen skall utgöra ett undantag till den princip som avses i 2 § om att den verksamhet som avses i den föreslagna lagen skall inriktas enbart på små och medelstora företag.

Enligt 3 mom. skall bolaget kunna ställa borgen som säkerhet för borgenskredit, kapital, ränta och andra betalningsprestationer som stämmer överens med kreditvillkoren samt som motsäkerhet för borgen som skall ställas som säkerhet för en borgenskredit eller en ansvarsförbindelse. Borgen skall kunna täcka hela eller en del av den förlustrisk som föranleds av en borgenskredit eller ansvarsförbindelse. Det föreslagna momentet motsvarar till sitt innehåll 3 § industrigarantilagen.

Enligt 4 mom. skall staten direkt svara för den borgensverksamhet som avses i paragrafen, om specialfinansieringsbolaget i ett lag enligt förfarande konstateras insolvent och annat än tillfälligt oförmöget att betala sina förbindelser när de förfaller till betalning. Det är fråga om laglig statlig borgen. Borgenären skall först anföra sina anspråk hos bolaget, eftersom det har avgett borgensförbindelsen. Först sedan bolaget har visat sig vara insolvent vid ett utskökningsförfarande eller för det har ansökts om företagssanering eller om försättning i konkurs kan borgenären ställa sina anspråk till staten. Staten skall inte kunna vägra betala en garanti- eller borgensförbindelse, om förutsättningarna för garanti- eller borgensersättning i övrigt föreligger.

5 §. *Bolagets serviceverksamhet.* Enligt vad som föreslås skall bolaget kunna utföra undersökningar och utredningar som ankny-

ter till finansieringen av företag och bedriva verksamhet för utveckling av företag samt tillhandahålla tjänster och rådgivning. Med bestämmelsen skall mera omfattande avses andra tjänster än den egentliga företagsanalys som utgör en del av beredningen av finansieringsbesluten. Genom bolagets serviceverksamhet skall mål som sammanhänger med att grunda, utveckla och förstora företag i enlighet med den föreslagna 1 § främjas. Eftersom det nya bolaget skall koncentrera sig på specialfinansiering, bör en finansiell aspekt ingå i serviceverksamheten. Det bolag som skall grundas bör utveckla samarbete med arbetskrafts- och näringscentralerna och på så sätt undvika överlappande verksamhet.

6 §. *Omständigheter som skall beaktas i kredit- och borgensverksamheten.* I 1 mom. bestäms om de allmänna omständigheter som skall beaktas i bolagets kredit- och borgensverksamhet. Dylika är den allmänna ekonomiska utvecklingen och en ändamålsenlig regional placering samt främjandet av sysselsättningen. Enligt vad som föreslås skall särskild uppmärksamhet fästas också vid vilka ekonomiska förutsättningar kredit- eller borgenstagarens verksamhet har och hur utvecklingsbar den är samt vid företagsledningens eller den enskilda näringsidkarens förmåga att sköta företaget med framgång.

I 2 mom. bestäms om de speciallagar som specialfinansieringsbolaget skall beakta när det ger krediter och ställer borgen. Dylika faktorer är de mål om vilka bestäms i lagen om regional utveckling samt i tillämpliga delar de allmänna mål och förutsättningar som har ställts för företagsstödsprogram och företagsstöd i lagen om allmänna villkor för företagsstöd (786/1997). Bolaget skall i sin verksamhet enligt den föreslagna lagen beakta utvecklingskillnaderna i de olika delarna av landet när det tillämpar olika finansieringsåtgärder och villkoren för dem. Det föreslagna momentet skall till sitt innehåll motsvara 1 § 1 mom. lagen om det publika aktiebolaget Kera Abp.

Enligt 3 mom. skall bolagets verksamhet, när det ger krediter och ställer borgen, inriktas på att korrigera de brister som förekommer i verksamheten på finansmarknaden. Dessutom skall bolaget beakta den möjlighet som det och övriga parter som bjuder ut finansiella tjänster har att dela på den förlustrisk som denna verksamhet för-

orsakar. Bolaget kan utöver de finansiella tjänster som kompletterar utbudet av finansiering på marknadsvillkor också realisera ett förfarande där riskerna delas med de enskilda finansinstituten.

7 §. *Borgen för de lån som bolaget har upptagit.* I paragrafen bestäms, på samma sätt som i lagen om det publika aktiebolaget Kera Abp, om statlig proprieborgen för de lån som bolaget har upptagit. Enligt vad som föreslås skall statsrådet ha rätt att, utan att kräva motsäkerhet men annars på de villkor som statsrådet bestämmer, ställa statlig proprieborgen som säkerhet för de inhemska och utländska lån som bolaget har upptagit och för att de villkor som har överenskommit i dem uppfylls. I detta syfte får lån samtidigt vara utestående till ett kapital på totalt högst 7 miljarder mark. Motvärdet av ett lån i utländsk valuta beräknas enligt den medelkurs som Finlands Bank noterade för valutan i fråga vid den tidpunkt när borgen ställdes.

8 §. *Statens förbindelser.* I paragrafen bestäms om vilka former av stöd staten ger bolaget. I 1 mom. bestäms att statsrådet genom de förbindelser som det har gett skall kunna betala bolaget regionalt räntestöd, specialräntestöd, stöd för kredit- och borgensförluster samt verksamhetsstöd. Enligt vad som föreslås skall det allmänna stöd som är avsett för att täcka kostnader och som i dagens läge betalas till Kera Abp, d.v.s. grundräntestödet, slopas. Till bolaget skall endast sådant statligt stöd betalas som har inriktats på definierade funktioner. De föreslagna stödformerna till bolaget skall inriktas på vissa ändamål. Detta ökar genomsynligheten i bolagets stödformer och underlättar därmed utvärderingen av hur effektiv den del av bolagets verksamhet är som stöds av närings- och regionpolitiska skäl.

Det regionala räntestöd som föreslås i 1 mom. 1 punkten motsvarar Kera Abp:s nuvarande regionala räntestöd. Det är avsett för företag som är belägna på utvecklingsområdet och strukturomvandlingsområdet. Det regionala räntestödet skall till sitt fulla belopp inriktas på kredittagaren medan specialfinansieringsbolaget endast är förmedlare av stödet. Räntestödet sänker den nominella räntan på krediten till företag som är berättigade att få stöd i enlighet med vad som har bestämts närmare om detta i statsrådets förbindelse.

Det specialräntestöd som avses i 2 punkten i momentet skall kunna betalas för bolagets stödprogram, om räntan på en kredit till en dylik mottagare av en tjänst som får stöd på näringspolitiska grunder eller ett annat prisvederlag för finansieringen sjunker. Specialräntestödet skall också lämpa sig för sådana situationer där dessa tjänster inte kan produceras till ett rimligt marknadspris, men stödet anses näringspolitiskt nödvändigt. Ett dylikt stöd skall grunda sig på ett statligt separat stödprogram. Vid fastställandet och dimensioneringen av stödet skall beräkningarna kunna grunda sig på t.ex. administrativa kostnader som är stora i förhållande till kreditens storlek, såsom man i dagens läge förfar t.ex. i de småföretagarlån och kvinnoföretagarlån som Kera Abp bjuder ut. Specialräntestödstagare är härvid ett företag som har fått en kredit av specialfinansieringsbolaget vars ränta är under marknadsprinsnivån. Detta innebär att det vederlag som specialfinansieringsbolaget får för en kredit som omfattas av specialräntestödet inte täcker kostnaderna för krediten.

Priset för det prisvederlag, den ränta, borgensavgift eller motsvarande som ett finansinstitut uppbär för finansieringen av sin kund fastställs på så sätt att finansinstitutet med detta pris täcker sin egen återfinansiering, såsom t.ex. priset för upplåningen och bolagets driftskostnader, samt dessutom det pristillägg som är avsett för täckning av kreditförluster, d.v.s. den s.k. riskpremien, och den egna avkastningsandelen eller vinsten. I fråga om priset på vissa av de finansiella tjänster som det bolag som skall grundas tillhandahåller kan det gå så att det pris på finansieringen som beräknats på ovan beskrivet sätt inte längre än rimligt för finansieringstagaren. Om priset sänks till den nivå där det förekommer efterfrågan på den finansiella tjänsten i fråga, täcker det kanske inte kostnaderna, varvid förlust uppkommer för bolaget.

Det stöd för kredit- och borgensförluster som avses i 1 mom. 3 punkten skall vara avsett för att dela på bolagets risker och styra bolaget att ta risker när det bjuder ut krediter eller borgen utan säkerheter eller med svaga säkerheter. Detta stöd skall huvudsakligen motsvara Kera Abp:s nuvarande stöd för kreditförluster och det skall betalas ut i efterskott till bolaget i enlighet med dess realiserade förluster.

Det verksamhetsstöd som avses i 1 mom. 4 punkten skall täcka de kostnader som förorsakas av bolagets serviceverksamhet som nämns i 5 § och det skall inte vara avsett för stödjande av bolagets egentliga finansieringsverksamhet.

I 2 mom. definieras den kredit- och borgensstock som är föremål för regionalt räntestöd och specialräntestöd. Kreditstocken skall enligt vad som föreslås bildas av de krediter och den borgen som bolaget årligen beviljar och som avses i den föreslagna 1 mom. 1 och 2 punkten. Dylika krediter och dylik borgen skall vara de krediter och den borgen som har beviljats en part som är verksam på stödområde I och II inom utvecklingsområdet samt på struktur- och omvandlingsområdet vilka avses i lagen om regional utveckling samt krediter som ges av näringspolitiska skäl som definieras särskilt. Enligt vad som föreslås skall det i statsbudgeten årligen beslutas om det maximibelopp av sådan finansiering som bolaget beviljar under året i fråga, för vilket räntestöd kommer att betalas ut under de år som följer på bevilningsåret. Statsrådets förbindelse om räntestöd skall kunna gälla en viss tid.

I 3 mom. bestäms att kapitalet av de krediter och den borgen som omfattas av stödet för kredit- och borgensförluster och som avses i de föreslagna 3 och 4 § samtidigt får vara utestående till ett belopp av totalt högst 13,55 miljarder mark. I lagen om det publika aktiebolaget Kera Abp är de gränser som har ställts för ersättande av kredit- och borgensförluster i fråga om krediter högst 6,8 miljarder mark och i fråga om borgen 750 miljoner mark. Statsgaranticentralen har för närvarande fullmakter gällande industrigarantier för 6 miljarder mark. Enligt förslaget skall det nya bolaget i lagen ha bara ett takbelopp för kredit- och borgensförluster. Dessa fullmakter skall till sitt totala belopp motsvara nuläget. I statsbudgeten skall dock särskilda fullmakter att ge kredit och ställa borgen kunna fastslås inom ramen för den fullmakt som bestäms i lagen.

9 §. *Närmare bestämmelser.* Enligt vad som föreslås skall närmare bestämmelser om verkställandet av lagen vid behov kunna utfärdas genom förordning.

10 §. *Ikraftträdande.* Enligt 1 § mom. skall den föreslagna lagen träda i kraft vid en tidpunkt om vilken bestäms genom förordning.

Enligt 2 mom. skall de åtgärder som för-

anleds av att den föreslagna lagen träder i kraft kunna vidtas redan innan lagen träder i kraft.

1.5. Lagen om det publika aktiebolaget Kera Abp

1 §. Enligt 1 § 2 mom. lagen om det publika aktiebolaget Kera Abp skall av Kera Abp:s aktier alltid minst 51 procent vara i statens direkta ägo och besittning. Det föreslås att 2 mom. skall upphävas, för att Kera Abp i enlighet med propositionen skall kunna omvandlas till ett dotterbolag till det bolag som skall grundas innan Kera Abp fusioneras med detta bolag.

I enlighet med förslaget skall Kera Abp fusioneras med det nya specialfinansieringsbolaget. Eftersom Kera Abp är ett kreditinstitut, bör Kera Abp:s ställning som kreditinstitut hävas innan fusionen verkställs. Till följd av detta föreslås det att i 3 mom. skall bestämmas uttryckligen att kreditinstitutslagen inte skall tillämpas på Kera Abp. Avsikten är att den föreslagna ändringen av lagen skall träda i kraft sedan den lag som föreslås bli stiftad om de arrangemang som anknyter till grundandet av statens specialfinansieringsbolag har trätt i kraft, men innan Kera Abp omvandlas till ett dotterbolag till specialfinansieringsbolaget. Då finns det inga lagstiftningshinder för att häva Kera Abp:s ställning som kreditinstitut sedan specialfinansieringsbolaget har grundats.

1.6. Lagen om exportgaranti

4 §. I paragrafen föreslås det att hänvisningen till Statsgarantientralen lagtekniskt skall ersättas med en hänvisning till det bolag som avses i den föreslagna lagen om statens specialfinansieringsbolag. Bolaget skall ha i uppgift att verkställa och tillämpa lagen om exportgaranti.

1.7. Lagen om statens konsolideringsgarantier

10 §. *Statens specialfinansieringsbolags ersättningsskyldighet.* Det föreslås att hänvisningen till Statsgarantientralen i paragrafen lagtekniskt skall ersättas med en hänvisning till det föreslagna specialfinansierings-

bolaget. Paragrafens rubrik skall ändras på motsvarande sätt.

11 §. *Uppsägning.* Hänvisningen till Statsgarantientralen i 1 mom. skall lagtekniskt ersättas med en hänvisning till specialfinansieringsbolaget.

Också i 2 mom. skall motsvarande lagtekniska ändring göras.

12 §. *Garantiavgifter.* I paragrafen bestäms att i fråga om de avgifter samt ersättningar som skall uppbäras till Statsgarantientralen för garantier och andra prestationer gäller vad som har bestämts i lagen om Statsgarantientralen. Det föreslås att i paragrafen skall hänvisas till den lag som föreslås bli stiftad om statsgarantifonden. I 9 § i nämnda lagförlag bestäms om de avgifter som skall uppbäras för de garantier och den borgen som täcks med medel ur fonden.

1.8. Lagen om statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- eller rederiförelse

1 §. I 1 mom. föreslås det att hänvisningen till Statsgarantientralen lagtekniskt skall ersättas med en hänvisning till specialfinansieringsbolaget.

2 §. I 3 mom. skall motsvarande lagtekniska ändring göras som i föregående paragraf.

4 §. Hänvisningarna till Statsgarantientralen i 1 mom. skall lagtekniskt ersättas med hänvisningar till specialfinansieringsbolaget.

7 §. I paragrafen hänvisas till lagen om statsgarantier för småindustri och medelstor industri samt för vissa näringsgrenar. Denna lag heter numera lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar. Det föreslås att hänvisningen till denna lag skall förnyas så att den motsvarar den nuvarande benämningen.

9 §. Det föreslås att paragrafen skall upphävas såsom onödig. I paragrafen hänvisas till de förordningar som skall ges med stöd av självstyrelselagen för Åland från år 1951. Den nya självstyrelselagen för Åland (1144/1991) trädde i kraft den 1 januari 1993. Till följd av denna revidering upphävdes alla förordningar som getts med stöd av den gamla självstyrelselagen. Vissa förordningars giltighetstid förlängdes visserligen med en särskild förordning. Om man vill ge en ny överenskommelseförordning i saken, är detta möjligt med stöd av 32 § självstyrelselagen för Åland.

1.9. Lagen om statsgarantier och exportgarantier för investeringar som främjar miljövård

1 §. Hänvisningen till Statsgaranticentralen i 1 mom. föreslås bli ersatt med en hänvisning till specialfinansieringsbolaget.

1 a §. I paragrafen skall det hänvisas till specialfinansieringsbolaget i stället för till Statsgaranticentralen.

2 §. I 3 mom. skall en ändring som motsvarar föregående paragraf göras.

3 §. I paragrafen bestäms om det remissförfarande som en inhemsk miljövårdsinvestering förutsätter. Hänvisningen till Statsgaranticentralen skall ersättas med en hänvisning till specialfinansieringsbolaget.

6 §. I 1 mom. hänvisas till den tidigare benämningen på lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar. Det föreslås att hänvisningen skall förnyas så att den motsvarar lagens nuvarande benämning.

1.10. Lagen om statsgarantier för tryggnad av basråvaruförsörjningen

1 §. Hänvisningen i paragrafen till Exportgarantianstalten föreslås bli ersatt med en hänvisning till specialfinansieringsbolaget.

5 §. I paragrafen bestäms att staten svarar för de garantier som har beviljats med stöd av vederbörande lag. Eftersom dessa ansvar skall täckas med medel ur statsgarantifonden, föreslås det att i paragrafen skall hänvisas till den föreslagna lagen om statsgarantifonden.

6 §. I paragrafen hänvisas till 4, 4a och 5—8 § lagen om exportgaranti. Paragraferna 4 a och 5—8 i lagen om exportgaranti har upphävts. I paragrafen skall, på samma sätt som i den föreslagna 4 § i lagen om exportgaranti, bestämmas att specialfinansieringsbolaget har i uppgift att verkställa och tillämpa denna lag.

1.11. Lagen om statens kapitalgarantier

3 §. Det föreslås att hänvisningen till Statsgaranticentralen i 3 mom. skall ersättas med en hänvisning till specialfinansieringsbolaget.

5 §. I 4 mom. skall göras motsvarande lagtekniska ändring som i föregående paragraf.

6 §. I 1 mom. bestäms att i fråga om de garantiavgifter samt andra prestationer som Statsgaranticentralen har uppburit iakttas vad som bestäms i lagen om Statsgaranticentralen. I bestämmelsen skall hänvisas till den lag som föreslås bli stiftad om statsgarantifonden, eftersom det i 9 § i denna föreslagna lag skall bestämmas om de avgifter som skall uppbäras för garantier och borgen som täcks med medel ur fonden.

1.12. Lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar

8 §. I paragrafen skall det i stället för till Statsgaranticentralen hänvisas till specialfinansieringsbolaget, som har i uppgift att verkställa och tillämpa denna lag, nedan kallad industrigarantilagen.

9 §. Det föreslås att till lagen skall fogas en ny paragraf, enligt vilken vad som bestäms i den lag om statsgarantifonden som föreslås bli stiftad, skall gälla i fråga om de avgifter som skall uppbäras för de garantier och andra prestationer som avses i denna lag. I industrigarantilagen finns ingen bestämmelse om avgifter. Därför är det skäl att i denna lag hänvisa till lagen om statsgarantifonden, eftersom ansvaren för statsgarantier enligt industrigarantilagen skall täckas med medel ur statsgarantifonden.

15 §. Det föreslås att till paragrafen skall fogas ett nytt 3 mom., enligt vilket statsgarantier enligt industrigarantilagen inte längre skall ges sedan den lag som föreslås bli stiftad om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet har trätt i kraft. Industrigarantilagen skall endast tillämpas på de statsgarantier som Statsgaranticentralen har gett under sin verksamhetstid. Den föreslagna lagen om specialfinansieringsbolagets kredit- och borgensverksamhet skall till sitt innehåll i mycket stor utsträckning motsvara industrigarantilagen. Industrigarantilagen bör dock förbli i kraft för att specialfinansieringsbolaget skall kunna tillämpa den på det befintliga ansvarsbestånd som stämmer överens med denna lag. Med stöd av industrigarantilagen skall dock inga nya statsgarantier längre kunna beviljas.

2. Närmare bestämmelser

Med stöd av de föreslagna lagarna skall

närmare bestämmelser utfärdas genom förordning. Utkast till förordningar bifogas.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft i tre olika skeden. Lagen om de arrangemang som anknyter till grundandet av statens specialfinansieringsbolag skall träda i kraft först. Denna lag gör det möjligt att grunda bolaget. Lagen om ändring av 1 § lagen om det publika aktiebolaget Kera Abp skall träda i kraft i följande skede, dock innan Kera Abp:s ställning som kreditinstitut slopas och innan Kera Abp tillfälligt omvandlas till dotterbolag till det nya bolaget. Dessa lagar gör det möjligt att grunda bolaget och genomföra det s.k. holdingbolagsskedet. Avsikten är att dessa lagar skall träda i kraft så snart som möjligt sedan de har antagits och blivit stadfästa. De övriga lagar som föreslås skall träda i kraft samtidigt vid en tidpunkt om vilken bestäms genom förordning. Ikraftträdelsestidpunkten för dessa lagar är beroende av tidtabellen för de praktiska arrangemang som förutsätts för att Kera Abp skall kunna fusioneras och bolaget grundas. Eftersom lagstiftaren inte med tillräcklig exakthet kan påverka dessa omständigheter, föreslås det att ikraftträdelsestidpunkten till denna del skall bestämmas genom en förordning.

Med stöd av 9 § i den föreslagna lagen om arrangemang i anslutning till grundandet av statens specialfinansieringsbolag skall lagarna om Statsgarantientralen och det publika aktiebolaget Kera Abp upphävas genom en förordning samtidigt som övriga föreslagna lagar i det senare skedet träder i kraft. I detta sammanhang skall också Statsgarantientralens personal och rörelse övergå till det nya bolaget. Målet är att de resterande lagarna skall träda i kraft så snart som möjligt sedan Kera Abp har fusionerats med

bolaget, för att det nya bolaget skall kunna inleda sin verksamhet i full skala så snabbt som möjligt sedan den föreslagna lagstiftningen har antagits och blivit stadfäst. Specialfinansieringsbolagets verksamhet skall inledas så skyndsamt som möjligt för att statens specialfinansieringsverksamhet inte i något skede skall försvåras. Utgående från ovanstående kan lagstiftningen eventuellt träda i kraft den 31 december 1998 eller några månader tidigare.

4. Lagstiftningsordning

Det föreslås att statsgarantifonden, som sköts av Statsgarantientralen och står utanför statsbudgeten, skall överföras till handels- och industriministeriets förvaltning. De ansvarsförbindelser som Statsgarantientralen har avgett under sin verksamhetstid skall fortsättningsvis täckas med medel ur fonden och dessutom skall, enligt vad som föreslås, specialfinansieringsbolagets ansvar för export-, fartygs-, miljö- och råvarugarantiverksamheten täckas av fonden, men inte bolagets kredit- och borgensverksamhet som inriktar sig på små och medelstora företag. Statsgarantifonden grundades i tiden genom en lag. Den föreslagna förflyttningen av fondens förvaltning innebär att den redan grundade fondens verksamhet inskränks, eftersom specialfinansieringsbolagets kredit- och borgensverksamhet som inriktas på sm-företagen inte kommer att täckas med medlen i fonden. Förslaget innebär inte att fonden grundas på nytt. Till följd av detta föreslås det att lagarna skall behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Regeringen anser det dock vara önskvärt att ett utlåtande om propositionen inhämtas hos riksdagens grundlagsutskott.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om arrangemang i anslutning till grundandet av statens specialfinansieringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Statsrådet ges rätt att överlåta den statliga egendom och rörelse som Statsgaranticentralen besitter inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde samt de av staten ägda aktierna i Kera Abp till det bolag som skall grundas och som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (/) (*specialfinansieringsbolaget*).

2 §

Statsrådet ges rätt att fusionera Kera Abp med specialfinansieringsbolaget i den ordning som avses i 14 kap. lagen om aktiebolag (734/1978). Det tillstånd att verkställa fusionen som avses i 14 kap. 13 § lagen om aktiebolag ges dock av finansministeriet. På förutsättningarna för att tillstånd skall beviljas tillämpas inte det som bestäms i 6 kap. 5 § 3 mom. lagen om aktiebolag.

Till den anmälan som avses i 14 kap. 16 § lagen om aktiebolag skall fogas en kopia av finansministeriets tillstånd. På fusioneringen av Kera Abp med specialfinansieringsbolaget tillämpas inte 14 kap. 5, 14 och 15 § lagen om aktiebolag.

Finansministeriet har rätt att utfärda närmare bestämmelser om förfarandet när Kera Abp fusioneras med bolaget.

Staten svarar för de skuldebrev som Kera Abp har emitterat till allmänheten och för den borgen som Kera Abp har ställt och för vilka någon statlig borgen inte har ställts när tillämpningen av kreditinstitutslagen (1607/1993) på Kera Abp upphör.

3 §

Statsrådet fastställer värdet av den egendom som skall överlåtas till specialfinansieringsbolaget och villkoren för överlåtelsen samt bestämmer om övriga arrangemang som anknyter till överlåtelsen av egendomen

och bildandet av bolaget.

När specialfinansieringsbolaget grundas tecknar staten samtliga aktier i detta.

4 §

Specialfinansieringsbolaget svarar för de anskaffnings- och leveransavtal samt andra liknande förbindelser och skyldigheter med anknytning till dem som Statsgaranticentralen, eller exportgarantianstalten och Statsgarantianstalten som föregick centralen, har förbundit sig vid under sin verksamhetstid.

Statsrådet fastställer bokslutet för Statsgaranticentralens sista verksamhetsår. Specialfinansieringsbolaget sköter till denna del Statsgaranticentralens uppgifter.

5 §

Någon överlåtelseskatt skall inte betalas för den överlåtelse som avses i denna lag och genom vilken Statsgaranticentralen överlåter fastigheter eller värdepapper som apport till specialfinansieringsbolaget, och inte heller för den överlåtelse genom vilken staten överlåter sina aktier i Kera Abp till specialfinansieringsbolaget.

Stämpelskatt om vilken bestäms i 47 § lagen angående stämpelskatt (662/1943) skall inte betalas när låneavtal överförs från Kera Abp till specialfinansieringsbolaget i samband med den överlåtelse som avses i denna lag.

6 §

När Statsgaranticentralen dras in övergår dess personal i anställning hos specialfinansieringsbolaget. De som har anställts för en viss tid av Statsgaranticentralen övergår för den tid som de har anställts, om tiden inte har gått ut när Statsgaranticentralen dras in.

Den personal som med stöd av 11 § lagen om arbetskrafts- och näringscentraler

(23/1997) har övergått från Statsgaranticentralens före detta regionbyråer till de centraler som avses i nämnda lag övergår i anställning hos specialfinansieringsbolaget när Statsgaranticentralen dras in. Tjänsterna för de tjänstemän som på detta sätt övergår till anställning i specialfinansieringsbolaget dras in samtidigt med Statsgaranticentralen. När en tjänst dras in upphör tjänstemannens tjänsteförhållande utan särskilda åtgärder. En tjänsteman som övergår till specialfinansieringsbolaget övergår i bolagets tjänst i ett arbetsavtalsförhållande med uppgifter som motsvarar dem som han har haft tidigare, förutsatt att han inte vägrar samtycke till detta senast två månader innan övergången skulle ske.

I fråga om lön, arbetstid samt andra villkor som gäller anställningsförhållandet för specialfinansieringsbolagets personal tillämpas vad som har överenskommit i de arbetskollektivavtal som ingås mellan bolaget och de föreningar som representerar dess personal och vad som bestäms i lag.

7 §

De anhängiga ärenden som med stöd av 10 § lagen om arbeidskrafts- och näringscentraler har överförts från Statsgaranticentralens före detta regionbyråer till de centraler som avses i nämnda lag övergår till specialfinansieringsbolaget när Statsgaranticentralen dras in.

8 §

Denna lag träder i kraft den 199 . Dock träder 9 § i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Statsrådet får vidta de åtgärder som avses i 1—3 § innan lagen träder i kraft.

9 §

Genom denna lag upphävs följande lagar jämte ändringar:

1) lagen den 3 februari 1989 om Statsgaranticentralen (111/1989),

2) lagen den 22 januari 1971 om det publika aktiebolaget Kera Abp (65/1971).

Statsrådet kan ändra de förbindelser som statsrådet har gett Kera Abp med stöd av 11 § lagen om det publika aktiebolaget Kera Abp, som skall upphävas.

Handels- och industriministeriet kan ändra de samtycken till att en förlust får begränsas som handels- och industriministeriet har gett Statsgaranticentralen med stöd av 12 § lagen om Statsgaranticentralen, som skall upphävas.

När Statsgaranticentralen dras in övergår den statsgarantifond som avses i 3 § lagen om Statsgaranticentralen i handels- och industriministeriets besittning.

2.

Lag**om statens specialfinansieringsbolag**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Syfte

Syftet med statens specialfinansieringsbolag, som har formen av ett aktiebolag, är att genom att bjuda ut finansiella tjänster främja och utveckla särskilt små och medelstora företags verksamhet samt företags internationalisering och exportverksamhet. I sin verksamhet som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet (/) skall bolaget beakta statens regionpolitiska mål. Bolagets verksamhet skall inriktas på att korrigera de brister som förekommer i utbudet på finansiella tjänster.

2 §

Uppgifter

Bolaget bedriver finansieringsverksamhet genom att ge och administrera krediter, garantier och borgen samt andra ansvarsförbindelser. Bolaget utför också undersökningar och utredningar som anknyter till finansieringen av företag samt bedriver verksamhet för utveckling av företag samt tillhandahåller tjänster och rådgivning.

3 §

Förvaltning

Bolaget hör till handels- och industriministeriets förvaltningsområde.

Bolagets hela aktiestock skall vara i sta-

tens omedelbara ägo och besittning.

Bolaget har ett förvaltningsråd.

På bolaget tillämpas inte kreditinstitutslagen (1607/1993).

4 §

Ekonomiska verksamhetsprinciper

Bolaget skall sträva efter att utgifterna för dess verksamhet på lång sikt kan täckas med inkomsterna från verksamheten.

I statsbudgeten tas in anslag som behövs för att sådana funktioner inom bolaget skall kunna täckas som staten särskilt beslutar att stöda.

Om statens ansvar för vissa av bolagets ansvarsförbindelser bestäms i lagen om statsgarantifonden (/) och i lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet (/).

5 §

Tystnadsplikt

Den som i egenskap av medlem eller suppleant i ett organ i bolaget eller i en sammanslutning som hör till samma concern som bolaget eller som anställd hos dessa eller vid utförande av någon uppgift på uppdrag av dem har fått kännedom om den ekonomiska situationen hos någon kund vid bolaget eller hos någon annan person med anknytning till bolagets verksamhet eller om någons personliga förhållanden eller om en affärs- eller yrkeshemlighet, är skyldig att hemlighålla saken, om inte den i vars intres-

se tystnadsplikten har bestämts ger sitt samtycke till att saken röjs. Uppgifter som skall hållas hemliga får inte heller lämnas till bolagets bolagsstämma.

Bolaget är dock skyldigt att lämna upplysningar som avses i 1 mom. till åklagar- och förundersökningsmyndigheterna för utredning av brott, till direktionen och generalsekreteraren för den fond som avses i lagen om statsgarantifonden för skötseln av fondens uppgifter samt till andra myndigheter som enligt lag har rätt att få sådana upplysningar.

Bolaget har rätt att lämna upplysningar som avses i 1 mom. till en sammanslutning som hör till samma koncern, om den tystnadsplikt som avses i 1 mom. eller en motsvarande tystnadsplikt åligger medlemmarna i dess förvaltningsorgan eller dess anställda och om upplysningen behöver lämnas med hänsyn till den mottagande sammanslutningens riskkontroll.

6 §

Bolagets upplysningsplikt och tillsynen över bolaget

Bolaget skall till handels- och industriministeriet och arbetskrafts- och näringscentralen på dessas begäran lämna de upplysningar som är nödvändiga för behandlingen av understödsansökningar som avses i lagen om företagsstöd (1136/1993). Bolaget och dess revisorer skall också till handels- och industriministeriet på dess begäran lämna andra upplysningar som hör till bolagets verksamhetsområde eller som är nödvändiga för tillsynen över bolaget.

En medlem och en suppleant i bolagets organ samt en anställd vid bolaget har, utan hinder av vad som i 5 § bestäms om tystnadsplikt, rätt att lämna handels- och industriministeriet och arbetskrafts- och näringscentralen upplysningar som han har fått om en kunds eller en annan persons ekonomiska ställning eller privata förhållanden, om det för sammanjämkningen av den offentliga finansieringen eller myndigheternas behandling av ärenden som gäller företagsstöd är nödvändigt att upplysningarna lämnas.

Vid tillsynen skall i tillämpliga delar beaktas de principer som finansinspektionen följer vid tillsynen över kreditinstitut.

7 §

Uppdrag till bolaget

Handels- och industriministeriet kan ge bolaget sådana undersöknings- och utredningsuppgifter och andra uppgifter som ministeriet anser nödvändiga och som lämpar sig för bolagets verksamhetsområde.

8 §

Återförsäkring

För att trygga statens intressen kan bolaget genom försäkringar, säkerheter eller andra arrangemang täcka den förlustrisk som bolagets verksamhet kan förorsakas till följd av de förbindelser som avses i 4 § lagen om statsgarantifonden och de förbindelser som avses i 11 § 1 mom. nämnda lag och som har avgetts av Statsgaranticentralen eller av exportgarantianstalten och Statsgarantianstalten vilka föregick centralen.

9 §

Begränsning av förluster

För att trygga statens intressen får bolaget köpa den egendom som utgör säkerhet, eller som har utmätts av denna säkerhet, för de förbindelser som avses i 4 § lagen om statsgarantifonden och de förbindelser som avses i 11 § 1 mom. nämnda lag och som har avgetts av Statsgaranticentralen eller av exportgarantianstalten och Statsgarantianstalten vilka föregick centralen.

Bolaget har rätt att godkänna ackord eller andra motsvarande arrangemang, som sammanhänger med de förbindelser som avses i 1 mom., samt att avstå från en fordran. Bolaget kan också sälja, köpa eller byta fordringar samt godkänna andra åtgärder som begränsar förluster som fastställs utgående från de förbindelser som avses ovan i 1 mom. samt ersätta kostnaderna för dessa åtgärder, om risken för förlust är uppenbar och den fördel som bolaget sannolikt uppnår i och med åtgärderna för att begränsa förlusten är väsentligt mycket större än den förutsebara förlust eller skada som bolaget i annat fall skulle lida.

För godkännande av ackord eller någon annan åtgärd som är nödvändig för att en

förlust skall kunna begränsas, för avstående från en fordran och för ersättning av kostnaderna för att förlusten begränsas skall bolaget inhämta handels- och industriministeriets samtycke, om den fordran från vilken avstås eller den förlust som bolaget förorsakas är större än ett belopp om vilket skall bestämmas genom förordning.

10 §

Indrivning av avgifter genom utsökning

De avgifter som grundar sig på krediter, garantier, borgen eller andra ansvarsförbindelser som bolaget har gett, jämte dröjsmålsräntor för dessa avgifter, får utsökas utan dom eller utslag med iakttagande av vad som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961), förutsatt att bolaget har meddelat om denna rätt i samband med förbindelsen.

Innan verkställighetsåtgärder vidtas skall bolaget meddela den avtalspart som bolaget har gett den förbindelse som avses i 1 mom. om den avgift som skall drivas in med stöd av 1 mom. och grunden för avgiften samt att verkställighetsåtgärder kommer att vidtas om inte avtalsparten inom 14 dagar från det meddelandet har sänts skriftligen bestrider sin betalningsskyldighet. Om betalningsskyldigheten bestrids, är ett domstolsavgörande en förutsättning för verkställigheten.

11 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

12 §

Grundandet av bolaget

Bolaget fortsätter den verksamhet som bolaget Kera Abp och Statsgaranticentralen samt exportgarantianstalten och Statsgaranti-anstalten, som föregick centralen, har bedrivit.

Om grundandet av bolaget bestäms i lagen om arrangemang i anknytning till grundandet av statens specialfinansieringsbolag (/).

13 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen kräver får vidtas innan lagen träder i kraft.

Bolagets bolagsordning får fastställas och bolaget får antecknas i handelsregistret innan denna lag träder i kraft.

3.

Lag**om statsgarantifonden**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Förvaltning

I anslutning till handels- och industriministeriet finns en statsgarantifond som står utanför statsbudgeten.

Fonden har en direktion och en generalsekreterare. Om förvaltningen av fonden bestäms närmare genom förordning.

2 §

Syftet med fonden

Syftet med fonden är att trygga att de förbindelser som avses i 4 § och som ges av det bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (/) (*specialfinansieringsbolaget*) uppfylls.

Med medel ur fonden sköts också de ansvarsförbindelser som avses i 11 § och som har getts av Statsgaranticentralen och av exportgarantianstalten och Statsgarantianstalten som föregick centralen.

3 §

Fondens medel

Fonden får sina medel från ett anslag som skall anvisas i statsbudgeten för att överföras till fonden, från medel som specialfinansieringsbolaget överför till fonden och från de avgifter som skall betalas för fondlån samt från de garantiavgifter och fordringar som skall återkrävas vilka hänför sig till de ansvarsförbindelser som avses i 11 §.

4 §

Statens ansvar

Staten svarar för de garantier och den bor-

gen som specialfinansieringsbolaget har gett och som avses i lagen om exportgaranti (479/1962), lagen om statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- och rederirörelse (573/1972), lagen om statsgarantier och exportgarantier för investeringar som främjar miljövård (609/1973) och lagen om statsgarantier för tryggande av basråvaruförsörjningen (651/1985), om det i ett lagenligt förfarande har fastställts att bolaget i fråga om nämnda garantier och borgen är betalningsskyldigt och bolaget inte har fullgjort denna skyldighet.

5 §

Fondavgifter och fondåterbäringar mellan specialfinansieringsbolaget och fonden

Om det separata resultatet av specialfinansieringsbolagets verksamhet som avses i 4 § enligt boksluts- eller mellanbokslutsuppgifterna uppvisar ett underskott, täcks detta med medel ur fonden. Innan bolagets bokslut fastställs eller mellanbokslut meddelas beslutar fondens direktion om den betalning som skall göras för att täcka underskottet (*fondavgift*).

Om det separata resultatet av specialfinansieringsbolagets verksamhet som avses i 4 § uppvisar ett överskott, kan överskottet eller en del av det överföras till fonden till den del som bolaget har fått sådana fondavgifter som avses i 1 mom. och de inte har återbetalts till fonden (*fondåterbäring*). Om fondåterbäring beslutar bolagsstämman på framställning av fondens direktion.

Handels- och industriministeriet beslutar närmare om hur totalbeloppet av de fondavgifter som har betalats till specialfinansieringsbolaget minskat med de fondåterbäringar som bolaget har gjort till fonden, skall tas upp i specialfinansieringsbolagets bokslut.

6 §

Fondlån till specialfinansieringsbolaget

Om specialfinansieringsbolagets verksamhet som avses i 4 § förorsakar kortvarig finansieringsbrist, kan bolaget på ansökan få lån från fonden utan att säkerhet krävs.

7 §

Fondens samlingskonto

Beloppet av de medel som finns på fondens samlingskonto i statens centralbokföring skall hållas tillräckligt stort för att de fondavgifter och fondlån som avses i 5 och 6 § skall kunna betalas. Med medel ur fonden betalas också fondens administrativa utgifter.

Om beloppet av medlen på fondens samlingskonto inte räcker till för att täcka fondens utgifter, överförs det bristande beloppet till fonden från ett anslag som för detta syfte skall tas in i statsbudgeten.

Om beloppet av medlen på fondens samlingskonto överstiger det belopp som avses i 1 mom., kan statsrådet bestämma att skillnaden helt eller delvis skall inkomstföras i statsverket.

8 §

Fondens budget och bokslut

Fonden utgör en del av statens centralbokföring. Handels- och industriministeriet sörjer för fondens bokföring och fastställer fondens budget för en tidsperiod som motsvarar specialfinansieringsbolagets räkenskapsperiod. Statsrådet fastställer fondens bokslut.

9 §

Avgifter

För de förbindelser som avses i 2 § och som skall täckas med medel ur fonden upp bärs avgifter. Storleken på en dylik avgift fastställs utgående från den förlustrisk som sammanhänger med prestationen de kostnader som specialfinansieringsbolaget förorsakas av att prestationen produceras. Handels-

och industriministeriet fastställer storleken på en avgift som gäller de ansvarsförbindelser som avses i 2 § 2 mom. utgående från kostnaderna för att producera prestationen.

10 §

Revision

Revision av fondens konton och förvaltning utförs av revisorer som utses av handels- och industriministeriet och av vilka en skall utses på framställning av statens revisionsverk. En av revisorerna skall vara en av Centralhandelskammaren godkänd revisor.

11 §

De arrangemang som föranleds av att fondens förvaltning överförs

Med medel ur fonden ersätts de ansvar som föranleds av garantier, borgen och andra ansvarsförbindelser som Statsgarantiercentralen samt exportgarantianstalten och Statsgarantianstalten, som föregick centralen, har gett.

Specialfinansieringsbolaget sköter de ansvarsförbindelser som avses i 1 mom. när staten svara för dem i första hand med medel ur fonden. Bolaget har rätt att få ett förvaltningsarvode för denna uppgift ur fonden. Bolaget överför till fonden de garantiavgifter och fordringar som skall återkrävas vilka hänför sig till de ansvarsförbindelser som avses i 1 mom.

12 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

13 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

4.

Lag

om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag bestäms om sådan kredit- och borgensverksamhet och annan finansiell verksamhet hos det bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (/) som har som mål att grunda, utveckla och förstora i synnerhet små och medelstora företag samt att förbättra deras verksamhetsbetingelser.

Om de förbindelser som bolaget ger bestäms dessutom i lagen om exportgaranti (479/1962), lagen om statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- eller rederirörelse (573/1972), lagen om statsgarantier och exportgarantier för investeringar som främjar miljövård (609/1973), lagen om statsgarantier för tryggande av basråvaruförskningen (651/1985) och lagen om statens kapitalgarantier (594/1992).

2 §

Inriktning av verksamheten

Med iakttagande av de mål som avses i 1 § lagen om statens specialfinansieringsbolag kan bolagets krediter, borgen och andra finansiella tjänster inriktas på utövande av näringsverksamhet samt, för främjandet av detta syfte, också på en kommun. Bolaget kan dock inte inrikta dessa finansiella tjänster på egentligt jord- och skogsbruk och inte heller på byggnadsrörelse. Minuthandeln och trafiken kan vara föremål för bolagets verksamhet endast till den del som det är fråga om ett turismprojekt. Ett tjänsteföretag vars verksamhet grundar sig på regional eller lokal efterfrågan kan vara föremål för bolagets verksamhet, förutsatt att företaget producerar tjänster som är behövliga för näringsverk-

samheten. Utan hinder av bestämmelserna i detta moment kan bolaget inrikta den borgens- och serviceverksamhet som avses i 4 och 5 § på investeringar och utvecklingsprojekt i andra företag än sådana som utövar egentligt gårdsbruk samt bevilja krediter för småföretagsverksamhet med undantag av egentligt gårdsbruk.

Bolaget skall inrikta sin kredit- och borgensverksamhet som avses i denna lag huvudsakligen på små och medelstora företag. Stora företag kan ges krediter och borgen endast av särskilda skäl.

I denna lag avses med ett litet och ett medelstort företag ett företag som definieras i kommissionens rekommendation 96/280/EG av den 3 april 1996 om definitionen på små och medelstora företag och som har färre än 250 anställda och antingen en årlig omsättning som inte överstiger 40 miljoner ecu eller motsvarande belopp i mark eller en årlig balansomslutning som inte överstiger 27 miljoner ecu eller motsvarande belopp i mark och som uppfyller kriteriet på oberoende och de övriga kriterier på ett litet och ett medelstort företag som avses i rekommendationen.

3 §

Bolagets kreditverksamhet

Bolaget kan ge krediter och arrangera annan finansiering. Bolaget kan också utöva sådan verksamhet där det i egenskap av den som erbjuder finansiering skaffar egendom eller rätt som finansieringstagaren anvisar, och hyr ut den till finansieringstagaren (*finansieringsleasing*). Finansieringen kan beviljas utan betryggande säkerhet eller helt utan säkerhet.

4 §

Bolagets borgensverksamhet

Bolaget kan ställa borgen som säkerhet för krediter eller ansvarsförbindelser. Borgen kan beviljas som proprieborgen, fyllnadsborgen eller någon annan ansvarsförbindelse. För att minska den förlustrisk som sammanhänger med borgen kan säkerheter eller säkerhetsarrangemang som inte behöver vara betryggande förutsättas.

Som säkerhet för en sådan kredit som ett kreditinstitut beviljar en inhemsk leverantör eller beställare för finansieringsarrangemang i samband med en inhemsk kapitalvaruleverans, kan borgen ställas också när någon annan än ett företag som avses i 2 § 3 mom. är kredittagare. För beviljande av borgen för en sådan kredit skall handels- och industriministeriets samtycke inhämtas, om kreditbeloppet överstiger 200 miljoner mark.

Bolagets borgen kan ges som säkerhet för en borgenskredit, kapital, ränta och andra betalningsprestationer som stämmer överens med kreditvillkoren samt som motsäkerhet för borgen som skall ställas som säkerhet för en borgenskredit eller en ansvarsförbindelse. Borgen kan täcka hela eller en del av den förlustrisk som sammanhänger med en borgenskredit eller en ansvarsförbindelse.

Staten svarar för den borgen som bolaget beviljar och som avses i denna lag, om bolaget vid ett lagenligt förfarande konstateras vara insolvent och oförmöget att betala sina förbindelser när de förfaller till betalning.

5 §

Bolagets serviceverksamhet

Bolaget kan utföra undersökningar och utredningar som anknyter till finansieringen av företag och bedriva verksamhet för utveckling av företag samt tillhandahålla tjänster och rådgivning.

6 §

Omständigheter som skall beaktas i kredit- och borgensverksamheten

När krediter ges och borgen ställs skall det beaktas vilken betydelse den verksamhet som skall finansieras har för den allmänna

ekonomiska utvecklingen och en ändamålsenlig regional placering samt för främjandet av sysselsättningen. Särskild uppmärksamhet skall fästas vid vilka ekonomiska förutsättningar kredit- eller borgenstagarens verksamhet har och hur utvecklingsbar den är samt vid företagsledningens eller den enskilda näringsidkarens förmåga att sköta företaget med framgång.

När krediter ges och borgen ställs skall de mål om vilka bestäms i lagen om regional utveckling (1135/1993) beaktas samt i tillämpliga delar de allmänna mål och förutsättningar som i lagen om allmänna villkor för företagsstöd (786/1997) har ställts för företagsstödsprogram och företagsstöd. Bolaget skall i sin verksamhet som avses i denna lag beakta utvecklingsskillnaderna i de olika delarna av landet när det tillämpar olika finansieringsåtgärder och villkoren för dem.

När krediter ges och borgen ställs skall verksamheten inriktas på att korrigera de brister som förekommer i utbudet på finansiella tjänster. Dessutom skall det beaktas vilka möjligheter bolaget och andra parter som bjuder ut finansiella tjänster har att sinsemellan fördela den risk för förluster som sammanhänger med nämnda finansieringsverksamhet.

7 §

Borgen för de lån som bolaget har upptagit

Statsrådet har rätt att utan att kräva motsäkerheter men annars på de villkor som statsrådet bestämmer ställa statlig proprieborgen som säkerhet för de inhemska och utländska lån som bolaget har upptagit och för att de villkor som har överenskommit i dem uppfylls. I detta syfte får lån samtidigt vara utstående till ett kapital på totalt högst 7 miljarder mark. Motvärdet av ett lån som har beviljats i utländsk valuta beräknas enligt den medelkurs som Finlands Bank noterade för valutan i fråga vid den tidpunkt när borgen ställdes.

8 §

Statens förbindelser

Statsrådet kan på de villkor det bestämmer ge bolaget förbindelser om att

1) staten årligen, för vidareöverföring till kredittagarna, betalar bolaget ett räntestöd

som till storleken beviljas regionalt graderat på stödområde I och II inom utvecklingsområdet samt på strukturomvandlingsområdet vilka avses i 7 § lagen om regional utveckling (*regionalt räntestöd*),

2) staten, för vidareöverföring till kredittagarna, betalar bolaget ett räntestöd för sådana krediter som skall ges av särskilt definierade näringspolitiska skäl (*specialräntestöd*),

3) staten ersätter bolaget för de kredit- och borgensförluster som eventuellt uppkommer i den verksamhet som avses i 3 och 4 § (*stöd för kredit- och borgensförluster*), samt att

4) staten ersätter bolaget för de kostnader som förorsakas av tjänster som definieras särskilt och som avses i 5 § (*verksamhetsstöd*).

Grunden för det räntestöd som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten är den kreditstock som bildas av de krediter som bolaget årligen beviljar och som avses i nämnda punkter. I statsbudgeten bestäms årligen om det maximibelopp av sådan finansering som bolaget beviljar under året i fråga och för vilken räntestöd beviljas under de år som följer

på bevilningsåret. Statsrådets förbindelse om räntestöd kan gälla en viss tid.

Kapitalet av de krediter och den borgen som avses i 3 och 4 § och som omfattas av den förbindelse som avses i 1 mom. 3 punkten får samtidigt vara utestående till ett belopp av totalt högst 13,55 miljarder mark.

9 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning.

10 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

5.

Lag**om ändring av 1 § lagen om det publika aktiebolaget Kera Abp**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 22 januari 1971 om aktiebolaget Kera Abp (65/1971) 1 § 2 mom. och
ändras 1 § 3 mom., av dessa lagrum 1 § 2 mom. sådant det lyder i lag 232/1992 och 1 § 3
mom. i lag 1234/1992, som följer:

1 §

På bolaget tillämpas inte kreditinstituts-
lagen (1607/1993).

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt
som bestäms genom förordning.

Atgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan lagen träder i
kraft.

6.

Lag

om ändring av 4 § lagen om exportgaranti

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 14 september 1962 om exportgaranti (479/1962) 4 § , sådan den lyder i lag 112/1989, som följer:

4 §

Verkställigheten och tillämpningen av denna lag sköts av det bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (/).

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

7.

Lag

om ändring av lagen om statens konsolideringsgarantier

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 18 juni 1993 om statens konsolideringsgarantier (529/1993) 10—12 § som följer:

10 §

*Statens specialfinansieringsbolags
ersättningskyldighet*

Det bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (/) (*specialfinansieringsbolaget*) har inte ersättningskyldighet på grundval av en garanti som avses i denna lag, om depositionsbanken

1) har uppgivit felaktiga uppgifter om eller hemlighållit någon väsentlig omständighet vars betydelse för behandlingen av garantiansökan eller beviljandet av garantin depositionsbanken insåg eller borde ha insett, eller

2) väsentligen försummar att iaktta garantivillkoren.

11 §

Uppsägning

Specialfinansieringsbolaget har rätt att utan särskilt meddelande säga upp krediten till de delar som gäller statsgarantin så, att krediten genast skall betalas, om

1) företaget genom att ge felaktiga uppgifter har fått till stånd att statsgaranti utgivits,

2) företaget har försummat att ge specialfinansieringsbolaget eller depositionsbanken uppgifter som behövs för övervakningen av krediten och kontrollen av företagets ekonomiska ställning,

3) värdet av motsäkerheten till följd av företagets åtgärder har minskat väsentligt,

4) företaget har trätt i likvidation eller gått i konkurs,

5) företagets ägare genom att utnyttja konsolideringsarrangemanget har skaffat sig själva obehörig vinst,

6) företaget på ett väsentligt sätt har brutit mot villkoren för den kredit som är föremål för statsgaranti, eller

7) förhållandena har blivit sådana att garantin inte längre fyller det syfte för vilket den beviljats.

Om specialfinansieringsbolaget säger upp en kredit med stöd av 1 mom. upphör garantins giltighetstid och samma villkor som före konsolideringsgarantin tillämpas på den till den del garanti inte har ställts för krediten.

12 §

Garantiavgifter

Om de avgifter samt ersättningar som skall uppbäras för de garantier och andra prestationer som avses i denna lag gäller vad som bestäms i lagen om statsgarantifonden (/).

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Ågärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

8.

Lag

om ändring av lagen om statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- eller rederirörelse

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 24 juli 1972 om statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- eller rederirörelse (573/1972) 9 §, samt

ändras 1 § 1 mom., 2 § 3 mom., 4 § 1 mom. och 7 §,

dessa lagrum sådana de lyder, 1 § 1 mom., 2 § 3 mom. och 4 § 1 mom. i lag 114/1989 och 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 811/1981, som följer:

1 §

Till säkerhet för krediter till finska företag som idkar skeppsbyggnads- eller rederirörelse kan det bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (/) (*specialfinansieringsbolaget*) bevilja statsgarantier i enlighet med denna lag.

4 §

För statsgaranti skall ställas en av specialfinansieringsbolaget godkänd motsäkerhet, som skall överlämnas i specialfinansieringsbolagets besittning. Specialfinansieringsbolaget kan godkänna motsäkerhet som inte är betryggande.

2 §

Statsgaranti beviljas inte för konsolidering av kapitalet för kredit som har beviljats eller garanterats av någon annan inhemsk kreditinrättning än specialfinansieringsbolaget. Statsgaranti kan dock av särskilda skäl beviljas för kredit som har använts för betalning av räntor på en sådan kredit.

7 §

Om de statsgarantier som avses i denna lag gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar (375/1963).

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

9.

Lag**om ändring av lagen om statsgarantier och exportgarantier för investeringar som främjar miljövård**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 13 juli 1973 om statsgarantier och exportgarantier för investeringar som främjar miljövård (609/1973) 1 § 1 mom., 1 a §, 2 § 3 mom., 3 § och 6 § 1 mom., av dessa lagrum 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag 636/1991, 1 a § sådan den lyder i sistnämnda lag och i lag 1142/1993 och 3 § sådan den lyder i lag 77/1995, samt fogas till 2 § ett nytt 3 mom. i stället för det 3 mom. som upphävts genom lag 597/1990, som följer:

1 §

Det bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (/) (*specialfinansieringsbolaget*) kan enligt denna lag bevilja statsgarantier som säkerhet för krediter vilka har beviljats företag som bedriver industriell eller därmed jämförlig produktionsverksamhet för finansiering av investeringar i vattenvård, luftvård och utnyttjande av avfall (*inhemska miljövårdsinvesteringar*).

1 a §

Specialfinansieringsbolaget kan enligt denna lag bevilja statsgarantier och exportgarantier för finansiering av investeringar utomlands som i betydande grad förbättrar situationen för miljön i Finland (*utländska miljövårdsinvesteringar*).

2 §

Specialfinansieringsbolaget kan dock kräva att en säkerhet som bolaget har godkänt skall ställas för garantikrediten.

3 §

Innan statsgaranti beviljas för inhemska miljövårdsinvesteringar skall specialfinansieringsbolaget inhämta den regionala miljöcentralens utlåtande om hur ändamålsenlig och effektiv investeringen är i fråga om främjande av miljövården och avfallsåtervinningen. I fråga om de utländska miljövårdsinvesteringar som i betydande grad förbättrar situationen för miljön i Finland skall utlåtande om hur ändamålsenlig och effektiv investeringen är inhämtas hos miljöministeriet och handels- och industriministeriet samt utlåtande om hur ändamålsenlig investeringen är hos utrikesministeriet.

6 §

Om de statsgarantier som avses i denna lag gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar (375/1963).

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

De åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

10.

Lag**om ändring av lagen om statsgarantier för tryggande av basråvaruförsörjningen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 26 juli 1985 om statsgarantier för tryggande av basråvaruförsörjningen
(651/1985) 1, 5 och 6 § som följer:

1 §

För tryggande av finska företags tillgång på råvaror kan det bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (/) (*specialfinansieringsbolaget*) bevilja statsgarantier på det sätt som bestäms i denna lag.

5 §

Staten ansvarar i enlighet med lagen om statsgarantifonden (/) för garantier som beviljats med stöd av denna lag.

6 §

Verkställigheten och tillämpningen av denna lag sköts av specialfinansieringsbolaget.

—————
Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

—————

11.

Lag**om ändring av lagen om statens kapitalgarantier**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 26 juni 1992 om statens kapitalgarantier (594/1992) 3 § 3 mom., 5 § 4 mom. och 6 § 1 mom., av dessa lagrum 5 § 4 mom. sådant det lyder i lag 758/1994, som följer:

3 §

Statsgarantiärendena behandlas av det bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (/) (*specialfinansieringsbolaget*).

5 §

När investeraren utan vederlag eller mot ett vederlag som står i uppenbar disproportion till investeringens värde avstår från sin investering, kan som ett villkor för utgivande av ersättning krävas att de rättigheter som ansluter sig till investeringen i eget kapital överförs till specialfinansieringsbolaget på

motsvarande villkor. Specialfinansieringsbolaget har härvid rätt att överlåta de överförda rättigheterna vidare så som bolaget anser ändamålsenligt.

6 §

Om de avgifter samt ersättningar som skall uppbäras för garantier och andra prestationer som avses i denna lag gäller vad som bestäms i lagen om statsgarantifonden (/).

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

12.

Lag

om ändring av lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 4 juli 1963 om statsgarantier för vissa näringsgrenar (375/1963) 8 §, sådan den lyder i lag 113/1989, samt
fogas till lagen en ny 9 § i stället för den 9 § som upphävts genom lag 113/1989 och till 15 § ett nytt 3 mom. som följer:

8 §

Verkställigheten och tillämpningen av denna lag sköts av det bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (/).

9 §

Om de avgifter samt ersättningar som skall uppbäras för de garantier och andra prestationer som avses i denna lag gäller vad som bestäms i lagen om statsgarantifonden (/).

15 §

 Sådana statsgarantier som avses i denna lag ges inte sedan lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet (/) har trätt i kraft. Denna lag tillämpas på de statsgarantier som Statsgaranticentralen har gett och som avses i denna lag.

 Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Atgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 17 april 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Handels- och industriminister *Antti Kalliomäki*

5.

Lag**om ändring av 1 § lagen om det publika aktiebolaget Kera Abp**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 22 januari 1971 om aktiebolaget Kera Abp (65/1971) 1 § 2 mom. och
ändras 1 § 3 mom., av dessa lagrum 1 § 2 mom. sådant det lyder i lag 232/1992 och 1 § 3
 mom. i lag 1234/1992, som följer:

Gällande lydelse

1 §

 Av bolagets aktier skall alltid minst 51
 procent vara i statens direkta ägo och besitt-
 ning.

På bolaget tillämpas kreditinstitutslagen
 (1607/1993), om inte något annat stadgas i
 denna lag.

Föreslagen lydelse

1 §

 (upphävs)

På bolaget tillämpas inte kreditinstitutsla-
 gen (1607/1993).

 Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt
 som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen
 förutsätter får vidtas innan lagen träder i
 kraft.

6.

Lag

om ändring av 4 § lagen om exportgaranti

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 14 september 1962 om exportgaranti (479/1962) 4 §, sådan den lyder i lag 112/1989, som följer:

Gällande lydelse

4 §
De uppgifter som gäller verkställigheten och tillämpningen av denna lag sköts av Statsgaranticentralen, om vilken stadgas i lagen den 3 februari 1989 om Statsgaranticentralen (111/1989).

Föreslagen lydelse

4 §
Verkställigheten och tillämpningen av denna lag sköts av det bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (/).

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

7.

Lag

om ändring av lagen om statens konsolideringsgarantier

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 18 juni 1993 om statens konsolideringsgarantier (529/1993) 10—12 § som följer:

Gällande lydelse

10 §

Statsgaranticentralens ersättningskyldighet

Statsgaranticentralen har inte ersättningskyldighet på grundval av en garanti som avses i denna lag, om depositionsbanken

1) har uppgivit felaktiga uppgifter om eller hemlighållit någon väsentlig omständighet vars betydelse för behandlingen av garanti-ansökan eller beviljandet av garantin depositionsbanken insåg eller borde ha insett, eller

2) väsentligen försummar att iaktta garantivillkoren.

11 §

Uppsägning

Statsgaranticentralen har rätt att utan särskilt meddelande säga upp krediten till de delar som gäller statsgarantin så, att krediten genast skall betalas, om

1) företaget genom att ge felaktiga uppgifter har fått till stånd att statsgaranti utgivits,

2) företaget har försummat att ge *Statsgaranticentralen* eller depositionsbanken uppgifter som behövs för övervakningen av krediten och kontrollen av företagets ekonomiska ställning,

3) värdet av motsäkerheten till följd av företagets åtgärder har minskat väsentligt,

4) företaget har trätt i likvidation eller gått

Föreslagen lydelse

10 §

Statens specialfinansieringsbolags ersättningskyldighet

Det bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (/) (specialfinansieringsbolaget) har inte ersättningskyldighet på grundval av en garanti som avses i denna lag, om depositionsbanken

1) har uppgivit felaktiga uppgifter om eller hemlighållit någon väsentlig omständighet vars betydelse för behandlingen av garanti-ansökan eller beviljandet av garantin depositionsbanken insåg eller borde ha insett, eller

2) väsentligen försummar att iaktta garantivillkoren.

11 §

Uppsägning

Specialfinansieringsbolaget har rätt att utan särskilt meddelande säga upp krediten till de delar som gäller statsgarantin så, att krediten genast skall betalas, om

1) företaget genom att ge felaktiga uppgifter har fått till stånd att statsgaranti utgivits,

2) företaget har försummat att ge *specialfinansieringsbolaget* eller depositionsbanken uppgifter som behövs för övervakningen av krediten och kontrollen av företagets ekonomiska ställning,

3) värdet av motsäkerheten till följd av företagets åtgärder har minskat väsentligt,

4) företaget har trätt i likvidation eller gått

Gällande lydelse

i konkurs,

5) företagets ägare genom att utnyttja konsolideringsarrangemanget har skaffat sig själva obehörig vinst,

6) företaget på ett väsentligt sätt har brutit mot villkoren för den kredit som är föremål för statsgaranti eller,

7) förhållandena har blivit sådana att garantin inte längre fyller det syfte för vilket den beviljats.

Om *Statsgaranticentralen* säger upp en kredit med stöd av 1 mom. upphör garantins giltighetstid och samma villkor som före konsolideringsgarantin tillämpas på den till den del garanti inte har ställts för krediten.

12 §

Garantiavgifter

I fråga om avgifter och ersättningar som uppbärs av Statsgaranticentralen för garantier och andra prestationer gäller vad som stadgas i lagen om *Statsgaranticentralen* (111/1989).

Föreslagen lydelse

i konkurs,

5) företagets ägare genom att utnyttja konsolideringsarrangemanget har skaffat sig själva obehörig vinst,

6) företaget på ett väsentligt sätt har brutit mot villkoren för den kredit som är föremål för statsgaranti, eller

7) förhållandena har blivit sådana att garantin inte längre fyller det syfte för vilket den beviljats.

Om *specialfinansieringsbolaget* säger upp en kredit med stöd av 1 mom. upphör garantins giltighetstid och samma villkor som före konsolideringsgarantin tillämpas på den till den del garanti inte har ställts för krediten.

12 §

Garantiavgifter

Om de avgifter samt ersättningar som skall uppbäras för de garantier och andra prestationer som avses i denna lag gäller vad som bestäms i lagen om *statsgarantifonden* (/).

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

8.

Lag

om ändring av lagen om statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- eller rederirörelse

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 24 juli 1972 om statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- eller rederirörelse (573/1972) 9 §, samt

ändras 1 § 1 mom., 2 § 3 mom., 4 § 1 mom. och 7 §,

dessa lagrum sådana de lyder, 1 § 1 mom., 2 § 3 mom. och 4 § 1 mom. i lag 114/1989 och 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 811/1981, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Till säkerhet för krediter till finska företag som idkar skeppsbyggnads- eller rederirörelse kan *Statsgaranticentralen* bevilja statsgarantier i enlighet med denna lag.

Föreslagen lydelse

1 §

Till säkerhet för krediter till finska företag som idkar skeppsbyggnads- eller rederirörelse kan det *bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (1) (specialfinansieringsbolaget)* bevilja statsgarantier i enlighet med denna lag.

2 §

Statsgaranti beviljas inte för konsolidering av kapitalet för kredit som har beviljats eller garanterats av någon annan inhemsk kreditinrättning än *Statsgaranticentralen*. Statsgaranti kan dock av särskilda skäl beviljas för kredit som har använts för betalning av räntor på en sådan kredit.

Statsgaranti beviljas inte för konsolidering av kapitalet för kredit som har beviljats eller garanterats av någon annan inhemsk kreditinrättning än *specialfinansieringsbolaget*. Statsgaranti kan dock av särskilda skäl beviljas för kredit som har använts för betalning av räntor på en sådan kredit.

4 §

För statsgaranti skall ställas en av *Statsgaranticentralen* godkänd motsäkerhet, som skall överlämnas i *garanticentralens* besittning. *Garanticentralen* kan godkänna motsäkerhet som inte är betryggande.

4 §

För statsgaranti skall ställas en av *specialfinansieringsbolaget* godkänd motsäkerhet, som skall överlämnas i *specialfinansieringsbolagets* besittning. *Specialfinansieringsbolaget* kan godkänna motsäkerhet som inte är betryggande.

7 §

Beträffande i denna lag avsedda statsgarantier är i tillämpliga delar i övrigt gällande

7 §

Om de statsgarantier som avses i denna lag gäller i övrigt i tillämpliga delar vad

Gällande lydelse

vad i lagen den 4 juli 1963 om statsgarantier för småindustri, medelstor industri samt för vissa andra näringsgrenar (375/1963) jämte däri senare gjorda ändringar är stadgat.

9 §

Utfärdas i Ålands landskapslagstiftning erforderliga stadganden om att denna lag tillämpas i landskapet, kan genom förordning som gives med stöd av 20 § självstyrelselagen för Åland förordnas, att de uppgifter vilka enligt denna lag skulle ankomma på landskapets förvaltning, handhas av Statsgarantianstalten.

Föreslagen lydelse

som bestäms i lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar (375/1963).

(upphävs)

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

9.

Lag

om ändring av lagen om statsgarantier och exportgarantier för investeringar som främjar miljövård

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 13 juli 1973 om statsgarantier och exportgarantier för investeringar som främjar miljövård (609/1973) 1 § 1 mom., 1 a §, 2 § 3 mom., 3 § och 6 § 1 mom., av dessa lagrum 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag 636/1991, 1 a § sådan den lyder i sistnämnda lag och i lag 1142/1993 och 3 § sådan den lyder i lag 77/1995, samt fogas till 2 § ett nytt 3 mom. i stället för det 3 mom. som upphävts genom lag 597/1990, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Statsgaranticentralen kan enligt denna lag bevilja statsgarantier som säkerhet för krediter vilka har beviljats företag som bedriver industriell eller därmed jämförlig produktionsverksamhet för finansiering av investeringar i vattenvård, luftvård och utnyttjande av avfall (inhemska miljövårdsinvesteringar).

1 a §

Statsgaranticentralen kan enligt denna lag bevilja statsgarantier och exportgarantier för finansiering av investeringar utomlands som i betydande grad förbättrar situationen för miljön i Finland (utländska miljövårdsinvesteringar).

2 §

Statsgaranticentralen kan likväl kräva att för en garantikredit skall ställas en av centralen godkänd säkerhet.

Föreslagen lydelse

1 §

Det bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (1) (specialfinansieringsbolaget) kan enligt denna lag bevilja statsgarantier som säkerhet för krediter vilka har beviljats företag som bedriver industriell eller därmed jämförlig produktionsverksamhet för finansiering av investeringar i vattenvård, luftvård och utnyttjande av avfall (*inhemska miljövårdsinvesteringar*).

1 a §

Specialfinansieringsbolaget kan enligt denna lag bevilja statsgarantier och exportgarantier för finansiering av investeringar utomlands som i betydande grad förbättrar situationen för miljön i Finland (utländska miljövårdsinvesteringar).

Specialfinansieringsbolaget kan dock kräva att en säkerhet som bolaget har godkänt skall ställas för garantikredit.

Gällande lydelse

3 §

Innan statsgaranti beviljas för inhemska miljövårdsinvesteringar skall *Statsgaranticentralen* inhämta den regionala miljöcentralens utlåtande om hur ändamålsenlig och effektiv investeringen är i fråga om främjande av miljövården och avfallsåtervinningen. I fråga om de utländska miljövårdsinvesteringar som i betydande grad förbättrar situationen för miljön i Finland skall utlåtande om hur ändamålsenligt och effektiv investeringen är inhämtas hos miljöministeriet och handels- och industriministeriet samt utlåtande om hur ändamålsenlig investeringen är hos utrikesministeriet.

6 §

Angående i denna lag avsedda statsgarantier gäller i övrigt i tillämpliga delar vad i lagen den 4 juli 1963 om statsgarantier för *småindustri och medelstor industri samt för vissa andra näringsgrenar (375/1963)* jämte däri senare vidtagna ändringar är stadgat.

Föreslagen lydelse

3 §

Innan statsgaranti beviljas för inhemska miljövårdsinvesteringar skall *specialfinansieringsbolaget* inhämta den regionala miljöcentralens utlåtande om hur ändamålsenlig och effektiv investeringen är i fråga om främjande av miljövården och avfallsåtervinningen. I fråga om de utländska miljövårdsinvesteringar som i betydande grad förbättrar situationen för miljön i Finland skall utlåtande om hur ändamålsenlig och effektiv investeringen är inhämtas hos miljöministeriet och handels- och industriministeriet samt utlåtande om hur ändamålsenlig investeringen är hos utrikesministeriet.

6 §

Om de statsgarantier som avses i denna lag gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om statsgarantier för *vissa näringsgrenar (375/1963)*.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

10.

Lag**om ändring av lagen om statsgarantier för tryggande av basråvaruförsörjningen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 26 juli 1985 om statsgarantier för tryggande av basråvaruförsörjningen
(651/1985) 1, 5 och 6 § som följer:

Gällande lydelse

1 §

För tryggande av finska företags tillgång på råvaror kan *exportgarantianstalten* bevilja statsgarantier på det sätt som stadgas i denna lag.

5 §

Staten ansvarar för garantier som beviljats med stöd av denna lag.

6 §

Beträffande garantier som avses i denna lag gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som stadgas i 4, 4 a och 5—8 §§ lagen om exportgaranti (479/1962).

Föreslagen lydelse

1 §

För tryggande av finska företags tillgång på råvaror kan *det bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (/) (specialfinansieringsbolaget)* bevilja statsgarantier på det sätt som bestäms i denna lag.

5 §

Staten ansvarar *i enlighet med lagen om statsgarantifonden (/)* för garantier som beviljats med stöd av denna lag.

6 §

Verkställigheten och tillämpningen av denna lag sköts av specialfinansieringsbolaget.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

11.

Lag

om ändring av lagen om statens kapitalgarantier

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 26 juni 1992 om statens kapitalgarantier (594/1992) 3 § 3 mom., 5 § 4 mom. och 6 § 1 mom., av dessa lagrum 5 § 4 mom. sådant det lyder i lag 758/1994, som följer:

Gällande lydelse

3 §

Statsgarantiärendena behandlas av Statsgaranticentralen.

Föreslagen lydelse

3 §

Statsgarantiärendena behandlas av det bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (/) (specialfinansieringsbolaget).

5 §

När investeraren utan vederlag eller mot ett vederlag som står i uppenbar disproportion till investeringens värde avstår från sin investering, kan som ett villkor för utgivande av ersättning krävas att de rättigheter som ansluter sig till investeringen i eget kapital överförs till Statsgaranticentralen på motsvarande villkor. Garantcentralen har härvid rätt att överlåta de överförda rättigheterna vidare så som den anser ändamålsenligt.

När investeraren utan vederlag eller mot ett vederlag som står i uppenbar disproportion till investeringens värde avstår från sin investering, kan som ett villkor för utgivande av ersättning krävas att de rättigheter som ansluter sig till investeringen i eget kapital överförs till specialfinansieringsbolaget på motsvarande villkor. Specialfinansieringsbolaget har härvid rätt att överlåta de överförda rättigheterna vidare så som bolaget anser ändamålsenligt.

6 §

I fråga om garantiavgifter som uppbärs av Statsgaranticentralen och andra prestationer och ersättningar iakttas lagen om Statsgaranticentralen (111/1989).

6 §

Om de avgifter samt ersättningar som skall uppbäras för garantier och andra prestationer som avses i denna lag gäller vad som bestäms i lagen om statsgarantifonden (/).

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

12.

Lag**om ändring av lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 4 juli 1963 om statsgarantier för vissa näringsgrenar (375/1963) 8 §, sådan den lyder i lag 113/1989, samt fogas till lagen en ny 9 § i stället för den 9 § som upphörts genom lag 113/1989 och till 15 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

8 §

De uppgifter som gäller verkställigheten tillämpningen av denna lag sköts av Statgarantcentralen, om vilken stadgas i lagen den 3 februari 1989 om Statsgarantcentralen (111/1989).

(fogas)

(fogas)

Föreslagen lydelse

8 §

Verkställigheten och tillämpningen av denna lag sköts av det bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (/).

9 §

Om de avgifter samt ersättningar som skall uppbäras för de garantier och andra prestationer som avses i denna lag gäller vad som bestäms i lagen om statsgarantifonden (/).

15 §

Sådana statsgarantier som avses i denna lag ges inte sedan lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet (/) har trätt i kraft. Denna lag tillämpas på de statsgarantier som Statgarantcentralen har gett och som avses i denna lag.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Förordning

om statens specialfinansieringsbolag

På föredragning av handels- och industriministern föreskrivs med stöd av 9 och 11 § lagen den 199 om statens specialfinansieringsbolag (/):

1 §

Begränsning av förluster

Om det bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (/) ämnar godkänna ackord eller någon annan i 9 § lagen om statens specialfinansieringsbolag avsedd åtgärd som är nödvändig för att en förlust skall kunna begränsas och ersätta de kostnader som förorsakats av att förlusten begränsas eller avstå från fordringar, skall det inhämta handels- och industriministeriets samtycke till denna åtgärd, om den förlust som bolaget åsamkas av åtgärden eller de fordringar det avstår ifrån är större än 30 000 000 mark.

2 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 199 .

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan förordningen träder i kraft.

Förordning

om statsgarantifonden

På föredragning av handels- och industriministern föreskrivs med stöd av 1 och 12 § lagen den 199 om statsgarantifonden (/):

1 §

Statsgarantifondens direktion har en ordförande och högst sex andra medlemmar som alla har en personlig suppleant, vilka statsrådet förordnar för tre år i sänder.

Direktionen och dess ordförande utnämns på föredragning från handels- och industriministeriet. Direktionen skall utse en av sina medlemmar till vice ordförande. I direktionen skall finnas representanter för finansministeriet, handels- och industriministeriet och statskontoret.

Handels- och industriministeriet utnämner generalsekreteraren och vid behov ett sekretariat.

Handels- och industriministeriet fastställer de arvoden som skall betalas åt direktionsordföranden, direktionsmedlemmarna och generalsekreteraren.

2 §

Direktionen har till uppgift att

1) besluta att den fondavgift som avses i 5 § 1 mom. lagen om statsgarantifonden skall erläggas till det bolag (*specialfinansieringsbolaget*) som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (/),

2) hos specialfinansieringsbolaget framlägga förslag om att den fondåterbäring som avses i 5 § 2 mom. lagen om statsgarantifonden skall överföras till statsgarantifonden,

3) besluta att det fondlån som avses i 6 § lagen om statsgarantifonden skall betalas till specialfinansieringsbolaget,

4) följa med att beloppet av medel på statens centralbokförings samlingskonto hålls tillräckligt stort för att de fondavgifter och fondlån som avses i 1 och 3 punkten skall kunna erläggas. Direktionen skall hos handels- och industriministeriet framlägga förslag om att ministeriet vidtar nödvändiga åtgärder om beloppet av medel på fondens samlingskonto inte räcker till för att täcka fondens utgifter samt

5) besluta att det förvaltningsarvode som avses i 11 § 2 mom. lagen om statsgarantifonden skall betalas åt specialfinansieringsbolaget.

Direktionen skall även följa med utvecklingen av specialfinansieringsbolagets ekonomiska situation och nationella och internationella regelsystem, praxisen och utvecklingen inom dess verksamhetsområde.

3 §

Generalsekreteraren har till uppgift att

1) förbereda och föredra de ärenden som direktionen enligt 2 § skall fatta beslut om, verkställa direktionens beslut samt utföra alla andra uppgifter som i arbetsordningen eventuellt åläggs generalsekreteraren,

2) besluta att det fondlån som avses i 6 § lagen om statsgarantifonden skall betalas till specialfinansieringsbolaget enligt med vad som närmare föreskrivs i arbetsordningen,

3) följa med specialfinansieringsbolagets ekonomiska situation och den ekonomiska utvecklingen av det bolags verksamhet som avses i 4 § lagen om statsgarantifonden och rapportera om detta till direktionen. Generalsekreteraren skall särskilt se till att fondens verksamhet och skötseln av dess tillgångar är ändamålsenligt ordnad.

Om generalsekreterarens ansvar gäller vad lagen föreskriver om en föredragandes ansvar.

4 §

Direktionen är beslutför när mötets ordförande och därutöver minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande.

Om jäv mot direktionsmedlemmarna och generalsekreteraren gäller vad som i lagen om förvaltningsförfarande (598/1982) föreskrivs om tjänstemannajäv.

5 §

Direktionen sammanträder på kallelse av

generalsekreteraren eller ordföranden eller vid förfall av denna på kallelse av vice ordföranden eller om minst hälften av de övriga medlemmarna kräver det.

6 §

Majoritetens ståndpunkt gäller som direktionens beslut. Om rösterna faller jämnt, gäller som beslut den ståndpunkt som ordföranden har företrätt.

Direktionen skall höra specialfinansieringsbolaget innan den fattar beslut i ett ärende som avses i 2 § 1 mom. 1, 3 eller 5 punkten. Direktionen kan vid behov höra specialfinansieringsbolaget även när den fattar beslut i ett ärende som avses i 2 § 1 mom. 2 och 4 punkten.

7 §

Direktionen kan i ett ärende som är under behandling höra sakkunniga och inbegära sakkunnigutlåtanden.

8 §

Vid direktionssammanträden förs protokoll i vilken antecknas namnen på de närvarande, ärenden som skall behandlas jämte handlingar, omröstningar och direktionsbeslut. Protokollet undertecknas av ordföranden och

generalsekreteraren. En medlems avvikande åsikt och generalsekreterarens förslag till beslut som avviker från direktionens beslut skall, försedda med vederbörandes underskrift, bifogas till arkivexemplaret.

9 §

Direktionen skall årligen avge en berättelse över sin verksamhet till handels- och industriministeriet inom sex månader från utgången av kalenderåret.

10 §

På direktionen tillämpas de föreskrifter som utfärdats om statliga komittéer, om inte något annat bestäms i denna förordning.

11 §

Handels- och industriministeriet fastställer vid behov en arbetsordning för direktionen på begäran av densamma.

12 §

Denna förordning träder i kraft den 199 .

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.
